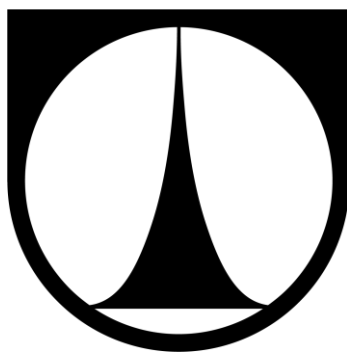

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2013

Dagmar Jirásková

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: **N 6202 – Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Pojišťovnictví**

**Komparativní analýza vybraných produktů investičního životního
pojištění v České republice**

**Comparative Analysis of Product Investment Life Insurance in the Czech
Republic**

DP – EF – KPO – 2013 – 10
Dagmar Jirásková

Vedoucí práce: Bc. Ing. Karina Mužáková, Ph.D.; katedra pojišťovnictví
Konzultant: Eva Horáková; výhradní pojišťovací agent; ČSOB Pojišťovna, a.s.,
člen holdingu ČSOB

Počet stran: 133 Počet příloh: 6

Datum odevzdání: 10. května 2013

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 10. května 2013

Dagmar Jirásková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí své diplomové práce slečně Bc. Ing. Karině Mužákové, Ph.D. za její odborné vedení, trpělivost, ochotu, cenné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této práce.

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na analýzu investičního životního pojištění na pojistném trhu v České republice. Nejprve byl proveden nástin do životního pojištění a jeho jednotlivých složek, pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití. Investiční životní pojištění je pak rozebráno z hlediska principu fungování, možností zhodnocování vložených prostředků prostřednictvím investičních fondů a strategií a z hlediska právní úpravy. Nedílnou součástí jsou také poplatky, které pojišťovna v rámci investičního životního pojištění klientům účtuje. V návaznosti na rostoucí zájem o tento druh pojištění byla provedena analýza pojištění s běžně placeným pojistným u vybraných pojišťoven. Jednotlivé produkty pojišťoven byly srovnány z pohledu základních charakteristik, rozsahu pojištění pro případ smrti a dožití, možností investování a poplatkové politiky. Investiční životní pojištění bylo shledáno jako vhodný nástroj na financování postproduktivního věku.

Klíčová slova

Investiční životní pojištění, investiční strategie, investiční fondy, výnosnost, poplatky.

Annotation

The thesis is focused on the analysis of Investment Life insurance market in the Czech Republic. At First, was made an outline into life insurance and its components, insurance of death and insurance of survival. Investment Life insurance is analyzed then in terms of the principle of function, possibilities of returns on investments through investment funds and strategies and in terms of legislation. The integral parts are also the fees, which the insurance company charges to clients within Investment Life insurance. Thanks to the growing interest in this type of insurance was analyzed insurance in chosen insurance companies. Individual insurance products were compared in terms of basic characteristics, extent of cover for death and survival, investment options and fee policy. Investment life insurance was found to be a suitable instrument for the financing of post-productive age.

Key Words

Investment Life insurance, investment strategies, investment funds, profitability, charges.

Obsah

Seznam zkratk.....	12
Seznam tabulek.....	13
Seznam obrázků.....	14
Úvod	16
1. Historie pojišťovnictví v České republice	19
2. Členění pojištění	22
3. Životní pojištění.....	24
3.1 Podstata životního pojištění	24
3.2 Pojištění pro případ smrti	26
3.3 Pojištění pro případ dožití.....	27
3.4 Úmrtnostní tabulky	28
4. Pojistný trh.....	31
4.1 Světový pojistný trh životního pojištění	33
4.2 Český pojistný trh životního pojištění.....	37
4.3 Pojistný trh investičního životního pojištění v České republice	42
5. Investiční životní pojištění	45
5.1 Druhy investičního životního pojištění z hlediska placení pojistného.....	46
5.2 Pojmy spojené pojištěním	48
5.3 Princip fungování pojištění	49
5.4 Investiční fondy a strategie.....	50
5.4.1 Investiční fondy	51
5.4.2 Investiční strategie	52

5.5	<i>Legislativní úprava investičního životního pojištění</i>	53
5.5.1	Úprava informační povinnosti pojišťoven v IŽP	54
5.5.2	Právní úprava tvorby rezerv na závazky plynoucí z IŽP	56
5.5.3	Zákon o daních z příjmů	57
5.5.4	Směrnice o trzích finančních nástrojů	59
5.6	<i>Přípojištění</i>	62
5.6.1	Úrazové pojištění	62
5.6.2	Pojištění invalidity	63
5.6.3	Pojištění vážných chorob	63
5.6.4	Nemocenské pojištění	63
5.6.5	Pojištění dlouhodobé péče	64
5.7	<i>Poplatky</i>	64
5.7.1	Řádné poplatky	65
5.7.2	Mimořádné poplatky	66
5.7.3	Ukazatel TANK	66
5.8	<i>Výhody a nevýhody</i>	68
6.	<i>Analýza produktů IŽP ve vybraných pojišťovnách</i>	69
6.1	<i>Česká pojišťovna, a. s.</i>	70
6.1.1	Základní charakteristika pojištění Diamant Zdravý život	71
6.1.2	Investiční možnosti v rámci produktu Diamant	72
6.1.3	Poplatková politika	75
6.2	<i>Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group</i>	76
6.2.1	Základní charakteristika pojištění Perspektiva	77
6.2.2	Investiční možnosti v rámci produktu Perspektiva	79
6.2.3	Poplatková politika	82
6.3	<i>Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group</i>	84
6.3.1	Základní charakteristika pojištění Flexi	85
6.3.2	Investiční možnosti v rámci produktu Flexi	87
6.3.3	Poplatková politika	91

6.4	<i>ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku</i>	92
6.4.1	Základní charakteristika pojištění ING Smart	93
6.4.2	Investiční možnosti produktu ING Smart.....	95
6.4.3	Poplatková politika	98
6.5	<i>ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB</i>	99
6.5.1	Základní charakteristika pojištění Forte	100
6.5.2	Investiční možnosti produktu Forte	101
6.5.3	Poplatková politika	103
7.	Komparace vybraných produktů ve zvolených pojišťovnách	106
7.1	<i>Produkt Diamant Zdravý život</i>	107
7.2	<i>Produkt Perspektiva</i>	109
7.3	<i>Produkt Flexi</i>	112
7.4	<i>Produkt ING SMART</i>	117
7.5	<i>Produkt Forte</i>	120
7.6	<i>Rekapitulace nabídek pojištění</i>	122
	Závěr	124
	Seznam použité literatury	127
	Seznam příloh	133

Seznam zkratek

AKAT	Asociace pro kapitálový trh
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČNB	Česká národní banka
ČP	Česká pojišťovna, a.s.
ČR	Česká republika
ČSOB P	ČSOB pojišťovna, a.s.
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ING	ING pojišťovna, a.s.
IŽP	Investiční životní pojištění
KOOP	Kooperativa pojišťovna, a.s.
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
NŽP	Neživotní pojištění
OPF	Otevřený podílový fond
p. a.	per annum (ročně)
p. b.	procentuální bod
PSC	Pojišťovna České spořitelny, a.s.
TUL	Technická univerzita v Liberci
ŽP	Životní pojištění

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výhody a nevýhody investičního životního pojištění	68
Tabulka 2: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Diamant.....	74
Tabulka 3: Přehled poplatků účtovaných v rámci produktu Diamant Zdravý život	76
Tabulka 4: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Perspektiva	82
Tabulka 5: Přehled poplatků v produktu Perspektiva.....	83
Tabulka 6: Poplatek na úhradu počátečních nákladů KOOP	84
Tabulka 7: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Flexi	89
Tabulka 8: Rozložení portfolia investičních strategií produktu Flexi	90
Tabulka 9: Přehled poplatků v produktu Flexi	91
Tabulka 10: Poplatek na úhradu počátečních nákladů PSC	92
Tabulka 11: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu ING Smart	97
Tabulka 12: Přehled poplatků v rámci produktu ING Smart.....	98
Tabulka 13: Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojišťovny ING.....	99
Tabulka 14: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Forte	103
Tabulka 15: Přehled poplatků v produktu Forte.....	104
Tabulka 16: Poplatek na úhradu počátečních nákladů ČSOB P.....	105
Tabulka 17: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Diamant.....	109
Tabulka 18: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Perspektiva.....	112
Tabulka 19: Výkonnost jednotlivých fondů za minulá období	116
Tabulka 20: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Flexi	117
Tabulka 21: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu ING Smart.....	119
Tabulka 22: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Forte	122
Tabulka 23: Shrnující parametry jednotlivých nabídek pojištění.....	123

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vývoj celosvětového předepsaného pojistného v letech 2000–2011	34
Obrázek 2: Reálný roční růst celosvětového předepsaného pojistného v letech 2000–2011 ...	34
Obrázek 3: Celosvětové předepsané pojistné ve vztahu k HDP v letech 2000–2011	35
Obrázek 4: Vývoj předepsaného pojistného na jednoho obyvatele v letech 2000–2011	36
Obrázek 5: Podíl předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění na předepsaném pojistném světového trhu v letech 2000–2011	36
Obrázek 6: Vývoj předepsaného pojistného životního pojištění v ČR v letech 2000–2011	38
Obrázek 7: Reálný roční růst předepsaného pojistného pro celý pojistný trh a životní pojištění v ČR v letech 2000–2011	39
Obrázek 8: Vývoj předepsaného pojistného ve vztahu k HDP v ČR v letech 2000–2011	40
Obrázek 9: Vývoj předepsaného pojistného na jednoho obyvatele v ČR v letech 2000–2011	40
Obrázek 10: Vývoj podílu předepsaného pojistného v životním a neživotním pojištění na celkovém předepsaném pojistném v ČR v letech 2000–2011	41
Obrázek 11: Vývoj předepsaného pojistného v IŽP v ČR v letech 2000–2010	43
Obrázek 12: Reálný roční růst předepsaného pojistného v ČR v letech 2000–2010	43
Obrázek 13: Vývoj předepsaného jednorázového, běžného a celkového pojistného IŽP v ČR v letech 2000–2010	44
Obrázek 14: Tržní podíly v životním pojištění vybraných pojišťoven	70
Obrázek 15: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Vyváženého fondu v roce 2013	108
Obrázek 16: Výkonnost Vyváženého fondu za minulá období	108
Obrázek 17: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Progresivního a Dynamického fondu v letech 2004–2012	110
Obrázek 18: Vývoj nákupní ceny podílových jednotek v Dynamickém portfoliu v letech 2004–2012	111
Obrázek 19: Výkonnost jednotlivých fondů za minulá období	111
Obrázek 20: Rozložení prostředků do jednotlivých fondů v rámci Programu řízení investic	113
Obrázek 21: Vývoj nákupních cen podílových jednotek v Akciovém fondu v letech 2009– 2013	114

Obrázek 22: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Sporobond v letech 2000–2012	114
Obrázek 23: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Sporotrend v letech 2000–2012	115
Obrázek 24: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Top Stocks v letech 2000–2013	115
Obrázek 25: Vývoj nákupních cen podílových jednotek v Nemovitostním fondu v letech 2008–2013	116
Obrázek 26: Vývoj nákupních cen podílových jednotek jednotlivých fondů v letech 2008– 2013	118
Obrázek 27: Výkonnost jednotlivých fondů za minulé období.....	119
Obrázek 28: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Dynamického fondu.....	121
Obrázek 29: Výkonnost Dynamického fondu za minulé období	121

Úvod

Pojišťovnictví je vnímáno jako specifické odvětví ekonomiky. V podmínkách České republiky (dále jen ČR) jsou pod pojmem pojišťovnictví zahrnuty všechny instituce zabývající se pojišťovací, zajišťovací a zprostředkovatelskou činností v oblasti komerčního pojištění. V rámci pojišťovnictví je na trhu nabízena specifická služba – pojištění. Pojistitel se zavazuje za úplatu poskytnout pojistnou ochranu v případě, že dojde k realizaci pojistného rizika. Místo střetu nabídky a poptávky po pojistné ochraně je nazýváno pojistným trhem. Nedílnou součástí pojistného trhu je odvětví životního pojištění. Životní pojištění kryje rizika dotýkající se života pojištěných popřípadě jejich blízkých osob. S rostoucím pojistným zájmem ekonomických subjektů o životní pojištění vzniká pestrá paleta produktů tohoto druhu pojištění. Pojišťovny vyvíjejí stále nové produkty tak, aby byly splněny požadavky klientů.

Jedním z novějších produktů na českém pojistném trhu je investiční životní pojištění (dále jen IŽP). Zájem o tento druh pojištění rok od roku roste. Důvodem pro větší oblibu IŽP je především flexibilita produktu a možnost vyššího zhodnocení vložených prostředků, než jaké nabízí klasické produkty kapitálového pojištění. Klient má zároveň možnost rozhodovat o tom, jakým způsobem své investice zhodnotí. A v neposlední řadě je příčinou rostoucí obliby také fakt, že u veřejnosti roste informovanost o produktech pojistného trhu. Lidé mají lepší přístup, jak k informacím o pojištění, tak i o vývoji a fungování finančních trhů. IŽP je v dnešní době dalším nástrojem, pomocí kterého si lidé mohou spořit na stáří.

Diplomová práce bude rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou část. V teoretické části se bude práce zabývat historií českého pojišťovnictví od prvních zmínek o pojištění až do vstupu ČR do Evropské unie (dále jen EU). Práce dále popíše členění pojištění z několika hledisek, přičemž primární je členění na neživotní a životní pojištění. V kapitole životního pojištění bude zmíněna historická a současná podstata pojištění. Podrobněji bude rozebráno pojištění pro případ smrti a dožití. Nedílnou součástí životního pojištění jsou úmrtnostní tabulky obsahující důležité údaje, které jsou pro pojišťovnu důležité zejména při kalkulaci pojistného. Další částí práce bude světový a český pojistný

trh z pohledu životního pojištění. Zde bude popsán vývoj základních ukazatelů pojistného trhu. Součástí bude také vývoj trhu IŽP v ČR.

Stěžejní část diplomové práce bude tvořit kapitola o IŽP. Popíše charakteristické rysy tohoto pojištění, jeho druhy z hlediska placení pojistného a vysvětlí pojmy, které jsou s pojištěním úzce spjaty a jsou podstatné pro jeho pochopení. Dále osvětlí princip fungování produktů IŽP a charakterizuje investiční fondy a investiční strategie. Bude se též zabývat legislativou, která upravuje či se nějakým způsobem dotýká IŽP. Zejména se zaměří na zákon o pojistné smlouvě, zákon o pojišťovnictví a zákon o daních z příjmů. Krátce bude zmíněna směrnice o trzích finančních nástrojů, její vliv na IŽP v porovnání s investováním do podílových fondů. Práce dále rozebere možnosti připojištění, jaké druhy připojištění lze sjednat a krátce je charakterizuje. Důležitou úlohu v oblasti IŽP hraje poplatková politika pojišťoven. Existuje celá řada poplatků, které pojišťovna účtuje svým klientům. Jedná o poplatky řádné a mimořádné. Od roku 2006 je možné, aby si klient před uzavřením pojištění zjistil, jak je pro něj konkrétní produkt u dané pojišťovny nákladný. S otázkou nákladovosti pojištění klientovi pomáhá ukazatel TANK, který bude v práci blíže specifikován. Na závěr teoretické části budou shrnuty výhody a nevýhody IŽP.

Druhou částí práce bude část praktická, která se nejprve zaměří na analýzu vybraných produktů daných pojišťoven. Produkt IŽP bude zkoumán v pěti vybraných pojišťovnách, které byly zvoleny na základě tržního podílu v oblasti životního pojištění. V kapitole budou uvedeny vybrané pojišťovny a jejich podíly na trhu životního pojištění. U každé pojišťovny bude krátce zmíněna historie společnosti. Budou zde uvedeny základní informace ohledně analyzovaného produktu jako vstupní a koncový věk pojištění, minimální výše běžného a mimořádného pojistného a počet osob na pojistné smlouvě. Dále bude analyzován rozsah základního pojištění (krytí rizika smrti a dožití) včetně výluk, možnosti investování do fondů (druhy fondů a investiční strategie) a poplatky spojené s produktem. Po provedení analýzy jednotlivých produktů bude následovat porovnání konkrétních nabídek pojišťoven. Nabídky budou sestaveny dle předem stanovených parametrů, pro studentku ve věku 25 let. Klientka se rozhodla použít produkt IŽP jako spořicí nástroj na financování nákladů ve stáří.

Hlavním cílem diplomové práce je porovnání produktů IŽP ve vybraných pojišťovnách působících na českém pojistném trhu a vybrat takový produkt, který bude nejlépe vyhovovat parametrům klientky. Výsledkem je nalézt produkt, který nabídne klientce nejvyšší možnou naspořenou částku s ohledem na výši poplatků, které během pojistné doby zaplatí. Důležitou roli hraje také míra rizika investice.

Ke zpracování teoretické části diplomové práce bude využita literatura týkající se obecně životního pojištění a pojišťovnictví. Publikace zabývající se výhradně tematikou IŽP vydávány nejsou. Práce bude čerpat převážně z publikací pana prof. Jaroslava Daňhela, prof. Evy Ducháčkové a knihy autorů z České asociace pojišťoven. K pochopení investování pak bude využita literatura pana Pavla Kohouta. Dále budou využita data dostupná z České asociace pojišťoven, články z databáze ProQuest a informace ze zahraniční literatury autora Davida. D. Whelehana. Důležitými zdroji práce jsou také zákony, zejména zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě ve znění pozdějších předpisů. K vypracování praktické části budou použity převážně oficiální webové stránky jednotlivých pojišťoven.

1. Historie pojišťovnictví v České republice

Prvním doloženým dokumentem, který stojí na počátku historie českého pojišťovnictví, byl návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách. Tvůrcem originálního návrhu byl v roce 1699 Jan Kryštof Bořek. K realizaci návrhu však nedošlo.

V roce 1819 vydal císař František I. patent, který stanovil pojištění za soukromé podnikání, přičemž si stát ponechal pravomoc zasahovat do otázek zřizování pojišťoven a jejich činnosti. V roce 1827 byla v Praze založena První česká vzájemná pojišťovna. Pojišťovna začala s nabídkou požárního pojištění nemovitostí, později svou nabídku rozšířila o pojištění movitostí, krupobitní pojištění a od roku 1909 začala nabízet také životní pojištění. O dva roky později vzniká další pojišťovna v Brně. Byla jí Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna. V roce 1852 byl vydán tzv. spolkový zákon, který povolil vznik akciových společností. Zákon umožnil, aby vedle vzájemných pojišťoven působily také pojišťovací akciové společnosti, které byly postupem času daleko významnější. Po vydání Všeobecného zákoníku obchodního č. 1 v roce 1863 začalo vznikat velké množství pojišťoven a pojišťovacích spolků. Zhruba za 20 let byl vydán Pojišťovací regulativ, který stvrdil pravomoc státu zasahovat do otázek zřizování pojišťoven a jejich činnosti. Dále upravoval například kapitálové požadavky pojišťoven, úlohu státního dozoru nad jejich hospodařením a zabýval se obsahem výroční závěrky. Na přelomu 19. a 20. století vzniká na našem území pouze malé množství nových pojišťoven, dochází však ke zvyšování počtu zahraničních pojišťoven podnikajících na našem území. Rozvíjejí se nová pojistná odvětví jako životní pojištění, pojištění proti vloupání, pojištění zákonné odpovědnosti a pojištění úrazu.

V období první republiky byla snaha o reformu a sjednocení pojistného práva v Československé republice. V této době zůstávaly v platnosti některé právní předpisy přijaté již v dobách Rakouska-Uherska. Pro Česko tak platily rakouské zákony a na Slovensku zákony uherské. Přijetím zákona č. 145/1934 Sb., o pojistné smlouvě a zákona č. 147/1934 Sb., o zabezpečení nároků pojištěných v soukromém pojištění a o státním dozoru nad soukromými pojišťovnami byla unifikace právní úpravy v Československu dokončena. Značný útlum zažilo pojišťovnictví v období Protektorátu

Čechy a Morava, kdy musely české pojišťovny předávat své pojistné kmeny německým, maďarským a později také slovenským pojišťovnám. Celé území bylo podřízeno říšským zákonům.

Na konci 2. světové války působilo na českém trhu 733 pojišťoven a pojišťovacích spolků. Dekretem prezidenta republiky bylo celé smluvní pojišťovnictví na území Československa znárodněno v roce 1945. V roce 1946 bylo ustanoveno pět pojišťoven (národních podniků), do kterých byly začleněny pojišťovny doposud působící na československém území. Byly to pojišťovna Slavia, Pražská pojišťovna, První československá pojišťovna, pojišťovna Slovan a Nemocenská pojišťovna. Po komunistickém převratu v roce 1948 byla vytvořena sloučením pěti pojišťoven pouze jedna instituce, kterou byla Československá pojišťovna národní podnik. Vytvořením této pojišťovny došlo k přerušení vývoje pojišťovnictví. Československá pojišťovna se stala na dlouhé období monopolní pojišťovnou na území Československa. V roce 1952 byl přijat zákon o pojišťovnictví. Československá pojišťovna byla změněna na Státní pojišťovnu, jejíž působení pokračovalo až do roku 1968. V roce 1968 byl přijat nový zákon o pojišťovnictví, který rozděloval Státní pojišťovnu na dva samostatné subjekty- Českou státní pojišťovnu se sídlem v Praze a Slovenskou státní pojišťovnu se sídlem v Bratislavě.

Velká změna přišla s rokem 1991, kdy byla vydána novela zákona o pojišťovnictví, která upravovala pravidla podnikání v pojistném odvětví. Došlo ke zrušení monopolu České státní pojišťovny. Postupně docházelo k vytváření konkurenčního prostředí na českém pojistném trhu. Zákon dále zavedl státní dozor nad pojišťovnami, který vykonávalo Ministerstvo financí ČR. Právní předpisy upravující pojistný trh však zaostávaly za skutečným stupněm vývoje a bylo tak potřeba zákon novelizovat. Novela zákona byla vydána v roce 1993 a zaměřovala se především na pravidla pro tvorbu, použití a způsob umístění prostředků technických rezerv pojišťoven. V devadesátých letech dochází k velkému rozvoji pojišťovnictví v ČR. Během této doby vzniká na našem území velký počet pojišťoven. Na trh vstupují také zahraniční subjekty. Objevují se snahy o demonopolizaci pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Stávající pojištění bylo striktně dáno zákonem. Byl přijat zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Zákon umožnil licencovaným pojišťovnám

nabízet od roku 2000 novinku v podobě smluvního pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Dále byl přijat zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví. Zákon přinesl změny v oblasti provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti, zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a způsobu a rozsahu dohledu v pojišťovnictví. Byly zde upřesněny definice některých pojmů, bylo zakázáno zakládat pojišťovny, které podnikaly současně v odvětví životního a neživotního pojištění atd.

Začátek nového tisíciletí znamenal pro české pojišťovnictví řadu významných změn. Bylo nutné implementovat některé směrnice EU do našeho právního systému. Proto byly v roce 2004 přijaty nové zákony. Jednalo se o zákon o pojistné smlouvě, zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, novela zákona o pojišťovnictví a novela zákona o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla. Novela zákona o pojišťovnictví se týkala zejména změn souvisejících se vstupem České republiky do EU. Bylo nutné zajištění slučitelnosti pravidel pro podnikání v oblasti pojišťovnictví s tzv. třetí generací směrnic.^{1, 2}

¹ BOKŠOVÁ, J. Účetnictví komerčních pojišťoven- specifika v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-521-2.

² ČECHOVÁ, J., M. KARFÍKOVÁ a V. PŘIKRYL. Základy pojišťovacího práva. 1. vyd. Praha: Orac, 2001. ISBN 80-86199-27-4.

2. Členění pojištění

Pojištění můžeme členit z několika hledisek. Z právního hlediska dělíme pojištění na dobrovolné a povinné. U produktů dobrovolného pojištění je mezi pojistitelem a pojistníkem sjednána pojistná smlouva. Pojistník má právo vybrat si pojišťovnu, se kterou pojištění uzavře. Mezi dobrovolné pojištění řadíme například životní pojištění, pojištění domácnosti či cestovní pojištění. V rámci povinné formy pojištění existuje pojištění povinně smluvní a pojištění zákonné. Jedná-li se o povinně smluvní pojištění je v právním předpisu stanovena povinnost určitých subjektů sjednat s pojišťovnou pojistnou smlouvu. Typickým příkladem je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, jež mohou sjednávat pojišťovny, které obdržely licenci k poskytování tohoto pojištění. V rámci zákonného pojištění se pojistná smlouva nesjednává, povinnost pojištění vyplývá ze zákona. Příkladem je zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání.

Pojištění lze členit také dle způsobu financování. V tomto členění vznikají dva systémy. Jedním z nich je sociální pojištění a druhým je komerční (soukromé) pojištění. Sociální pojištění, jak je z názvu patrné, kryje sociální rizika. Velikost pojistného je stanoveno pro všechny účastníky stejně, obvykle procentem z příjmů. Toto pojištění je v gesci státu a je koncipováno jako povinné. Vedle sociálního pojištění stojí pojištění komerční. Komerční pojištění zahrnuje krytí ekonomických subjektů na základě jejich vlastního rozhodnutí (kromě některých povinných pojištění, které jsou sjednávány v rámci komerčního pojištění). Velikost pojistného je závislé na velikosti pojišťovaného rizika. Komerční pojištění je možné dále dělit dle druhu krytí rizik na pojištění neživotní a pojištění životní. V příloze č. 1 je uvedeno členění neživotního a životního pojištění dle zákona o pojišťovnictví.

Odvětví neživotního pojištění kryje rizika nejrůznějšího charakteru. Jedná se o rizika ohrožující životy lidí (úraz, invalidita aj.), rizika způsobující majetkové škody (živelní, odcizení aj.), rizika způsobující finanční ztráty a rizika spojená s odpovědností za škodu. Neživotní pojištění zahrnuje celou škálu pojistných produktů. Jednotlivé produkty jsou rozděleny do pěti hlavních oblastí. Jsou to neživotní pojištění osob, majetkové pojištění,

odpovědnostní pojištění, pojištění právní ochrany a cestovní pojištění. Druhým odvětvím je pojištění životní. Pojištění chrání proti rizikům, která ohrožují životy lidí. Jedná se o rizika, která mají vliv na život pojištěných osob nebo jejich blízkých. Životní pojištění je rozdělováno na pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití a smíšené životní pojištění pro případ smrti nebo dožití. V současnosti je běžné, že se obě odvětví prolínají. V rámci životního pojištění jsou připojišťována rizika neživotního charakteru. Cílem je nabídnout klientům komplexní pojistnou ochranu.³

³ DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

3. Životní pojištění

V rámci životního pojištění jsou kryta dvě základní rizika, riziko smrti a riziko dožití. Účelem pojištění pro případ smrti je finančně zabezpečit pozůstalé osoby, které byly závislé na příjmu zemřelého. Smyslem pojištění pro případ dožití je tvorba finančních prostředků pro případ, že se dotyčný dožije konce pojištění a nebude mít dostatek financí pro další životní etapy. Jako u ostatních druhů pojištění i zde platí pravidlo náhodného jevu. Je jisté, že smrt nastane, ale není jisté kdy. Není tedy ani jisté, zda smrt nastane během doby trvání pojištění. Proto vzniklo životní pojištění, které má na jedné straně eliminovat možné dopady smrti pojištěného na blízké osoby a na straně druhé pomoci pojištěnému naspořit finanční prostředky na další život v případě dožití.

Na strukturu komerčního pojištění má podstatný vliv podoba státního sociálního systému, který vymezuje prostor pro realizaci v oblasti pojištění osob, zejména v rozsahu a míře krytí rizik. Zejména pro evropské země je charakteristické rozšiřování pole působnosti komerčního pojištění, které je důsledkem potíží s financováním sociálních dávek. V rámci ČR, kdy dochází ke stárnutí populace a zvyšují se tak náklady na starobní důchody, což samozřejmě není dlouhodobě udržitelný problém, roste význam životního pojištění. Životní pojištění se stává dobrovolnou složkou důchodového zabezpečení, kterou lze snadno přizpůsobit aktuálním potřebám člověka.

3.1 Podstata životního pojištění

Původním smyslem životního pojištění bylo finanční zabezpečení pozůstalých osob po smrti pojištěné osoby (živitele rodiny). V počátcích se jednalo pouze o pojištění pro případ předčasné smrti. Pojistné plnění pokrývalo náklady na pohřeb, popřípadě sloužilo určitý čas jako finanční náhrada za příjem zemřelého živitele. Pojištění mělo podobu tzv. pohřebního pojištění. Pojistná částka v tomto pojištění přibližně odpovídala nákladům na pohřeb.

Postupem doby, tak jak se zvyšovaly potřeby lidí a zvyšovala se životní úroveň, zlepšovaly se také podmínky životního pojištění. Mění se zejména pohled na úroveň zabezpečení pojištěného nebo jeho rodiny prostřednictvím sjednané pojistné částky. Aby životní pojištění skutečně pokrylo hrozící životní rizika pojištěného, měla by být pojistná částka pro případ smrti a dožití stanovena minimálně jako čtyřnásobek ročního příjmu pojištěného.

Do konstrukce pojištění bylo kromě rizika úmrtí přidáno riziko dožití. Důležitou součástí pojistných smluv se stávala spořicí složka. Zařazováním rizika dožití do životního pojištění rostl význam životního pojištění jako spořicího nástroje. Pojištění se tak stávalo dalším produktem možného spoření na stáří.

I dnes tvoří riziko smrti základ všech životních produktů, avšak postupem času byly vytvořeny produkty, které zajišťují ochranu pozůstalých v případě smrti pojištěného a na druhé straně nabízí finanční kompenzaci v případě, že se pojištěný dožije konce pojištění. V současnosti se na pojistném trhu objevuje široká škála pojistných produktů. Přesto, že existují formy pojištění, které kryjí pouze jedno z rizik, nejběžněji je využívána jejich kombinace. Využívají se produkty kombinující riziko smrti a dožití společně s možností připojištění neživotních rizik (úraz, invalidita, vážné choroby aj.). Před uzavřením pojištění je důležité uvědomit si, k čemu má dané pojištění sloužit. Všeobecně se ví, že potřeby člověka se během jeho života mění. Je důležité těmto změnám přizpůsobit pojistnou ochranu. Vzhledem k tomu, že se cena pojištění odvíjí od vstupního věku pojištěného, je vhodné založit pojištění v mladším věku. Dnes už jsou pojistné produkty velmi variabilní a lze mít celý život jednu pojistnou smlouvu, ve které lze téměř kdykoliv měnit parametry pojištění. Se stárnutím populace se stává životní pojištění důležitým dobrovolným pilířem důchodového systému, který je variabilní z hlediska výše pojistného, četnosti a způsobu jeho placení.^{4 5}

⁴ DAŇHEL J., DUCHÁČKOVÁ, E. Teorie pojistných trhů. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 220 s. ISBN 978-80-7431-015-7.

3.2 Pojištění pro případ smrti

Historie pojištění smrti sahá až do starého Egypta. Z této doby jsou dochovány dokumenty o existenci vzájemného krytí nákladů na pohřeb. Pohřební spolky, vznikající ve starověkém Římě, hradily náklady členů spojených s pohřbem a zároveň poskytovaly finanční podporu pozůstalým. Rozmach životního pojištění byl zaznamenán zejména v Anglii v 17. století. Kromě klasického životního pojištění bylo v Anglii provozováno tzv. sázení na smrt. Ve chvíli kdy se v novinách objevila zpráva o nemoci některého z vysoce postavených pánů, pojišťovna vypsala kurzy na to, za jak dlouho tento člověk zemře. Přesto, že postup nebyl příliš etický, pro tehdejší pojišťovnu znamenal velké zisky. Zakladatelem moderního pojištění smrti byl anglický astronom Edmond Halley, který ve druhé polovině 17. století vytvořil první obsáhlejší úmrtnostní tabulky. Londýnská pojišťovna byla první, která vyplácela dávky v úmrtí na základě stáří pojištěného. Pojištění, jehož cena byla stanovována na základě věku zájemce, se brzy rozšířilo i do ostatních zemí. U nás vznikají ústavy nabízející první formy životního pojištění koncem 18. století. Pojištění smrti je dnes součástí všech životních produktů.

Úmrtí je formulováno jako trvalé vymizení všech známek života bez možnosti jejich opětovného oživení. Pojištění kryje riziko smrti vzniklé z jakékoliv příčiny (nemocí či úrazem). Z pojistného krytí mohou být některé druhy úmrtí vyloučeny, například smrt v důsledku válečné události. Pojistné plnění v případě smrti náleží obmyšlené osobě, která je specifikována v pojistné smlouvě. Předmětem plnění je ve většině případů sjednaná pojistná částka pro případ smrti včetně naspořených prostředků. Ani pojištění pro případ smrti však není vhodné pro každého. Pojištění nepotřebují lidé, kteří nemají koho po své smrti zabezpečit nebo lidé s velkým majetkem, který zajistí životní úroveň

⁵ ProQuest. *Use life insurance as a retirement tool*. [online]. United States: National Underwriter Company, 2002-10-28 [vid. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/228517190/13D82ACE05C167AF11D/201?accountid=17116>

pozůstalých. Pojištění dětí pro případ smrti je nepodstatné, neboť nikoho finančně nezajišťují. Navíc je to neetické.

Pravděpodobnost úmrtí ovlivňuje zejména styl života člověka a jeho genetické dispozice. Tato rizika jsou však těžko změřitelná, proto pojišťovny při stanovení ceny pojištění zohledňují věk a pohlaví pojištěného. Pravděpodobnost úmrtí pro jednotlivé věky a další údaje související s úmrtím jsou popsány v úmrtnostních tabulkách.⁶

Pojištění pro případ smrti existuje v několika variantách. Jedná se o trvalé pojištění pro případ smrti, dočasné pojištění pro případ smrti a odložené pojištění pro případ smrti. V případě trvalého pojištění je pojistné plnění vyplaceno vždy a to v roce, v němž pojištěná osoba zemře. Využívá se konstrukce, kdy je sjednán maximální horní věk pro výplatu pojistného plnění (např. 85 let) a pojistné je placeno po kratší dobu (např. 65 let). Příkladem takového pojištění je pojištění nákladů na pohřeb. Dočasné pojištění kryje riziko smrti pouze po dobu sjednanou v pojistné smlouvě. Pokud tedy nedojde ke smrti pojištěného během pojistné doby, pojištění zaniká bez nároku na výplatu pojistného plnění. Tato koncepce pojištění bývá využívána v souvislosti s čerpáním úvěru. V rámci odloženého pojištění se odkládá povinnost pojistitele vyplatit pojistné plnění během dané čekací doby. V případě, že pojištěný zemře během této čekací doby, nedojde k výplatě pojistného plnění. Používá se pojištění s nižšími pojistnými částkami, kdy pojišťovna nevyžaduje zdravotní prohlídku ani jinou dokumentaci. Administrativní záležitosti jsou nahrazeny odkladem plnění.

3.3 Pojištění pro případ dožití

Životní pojištění je také spjato s vytvářením úspor a zajištěním prostředků na stáří. Důkazem je skupinové spořicí pojištění ze 17. století. Tak, jak jednotliví účastníci v čase

⁶ ŠÍDLLO, D. Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik. 1. vyd. Praha: Aladin Agency, 2010. 185 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

umírali, navyšovala se renta, která byla na konci vyplacena žijícím. Další formou pojištění dožití byly vdovské, sirotčí a později také svatební pokladny. Na začátku 20. století u nás dále roste význam pojištění dožití. Při dožití se určitého věku vyplácí pojišťovna sjednanou pojistnou částku, pokud však pojištěný zemřel během pojistné doby, pojišťovně nevznikla povinnost vyplatit plnění. Začíná se rozvíjet důchodové pojištění. Zhruba o 30 let později vzniká sdružené pojištění mládeže, které zpravidla obsahovalo věnové pojištění. Před rokem 1989 se počty nových pojistných smluv zhruba rovnaly počtu narozených dětí. Pojištění bylo atraktivnější v roce 2001, kdy bylo umožněno daňové zvýhodnění životních pojištění obsahující pojištění pro případ dožití. V posledních letech vznikají nové trendy životních pojištění obsahující spořicí složku. Pojišťovny nabízejí klientům různé možnosti, jak své prostředky co nejlépe zhodnotit. Příkladem může být vznik IŽP.

Pojem dožití je specifikován v rámci pojistné smlouvy či pojistných podmínek. Jde o dožití se určitého okamžiku. Tento okamžik může být v pojistné smlouvě určen datem nebo věkem pojištěného. V případě dožití se konce pojistné doby má pojištěný právo na pojistné plnění. Předmětem pojistného plnění je pojistná částka včetně podílů na výnosech nebo naspořená kapitálová hodnota, pokud nebyla pojistná částka stanovena.

Pravděpodobnost, že člověk ve zdraví překoná všechny životní překážky a dožije se důchodového věku, je vysoká. Pravděpodobnost dožití se jednotlivých věků lze opět vyčíst z úmrtnostních tabulek. Důležitá je nejen pravděpodobnost dožití se důchodového věku, ale i doba, na kterou bude dotyčný naspořené prostředky potřebovat.⁷

3.4 Úmrtnostní tabulky

Demografie je obor, který se zabývá obměnami lidských populací v důsledku událostí rození a umírání. Součástí oboru je tedy zkoumání úmrtnosti populace. Nástroj, který prezentuje úmrtnost, se nazývá úmrtnostní tabulky. Úmrtnostní tabulky slouží ke studiu

⁷ ŠÍDLLO, D. Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik. 1. vyd. Praha: Aladin Agency, 2010. 185 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

délky života a postupnému vymírání populace a jsou důležitým prvkem pro výpočet pojistného v životním pojištění. Tabulky obsahují pravděpodobnosti úmrtí před dosažením daného věku, pravděpodobnosti dožití se určitého věku a obsahuje také další charakteristiky.⁸ První obsáhlejší úmrtnostní tabulky vytvořil ve druhé polovině 17. století anglický astronom Edmond Halley. Úmrtnostní tabulky vydává každý rok Český statistický úřad. Pojišťovny v praxi nepoužívají klasické úmrtnostní tabulky, ale upravují si je dle vlastních potřeb.

Úmrtnostní tabulky vycházejí z ukazatelů pravděpodobnosti úmrtí, které jsou odvozeny ze specifických měr úmrtnosti. Ty jsou vypočteny jako podíl zemřelých pro daný věk a pohlaví a středního stavu obyvatel daného věku a pohlaví na daném území. Takto vypočtené hodnoty jsou dále využity k výpočtu pravděpodobnosti úmrtí. Tabulky jsou konstruovány s jednoletým věkovým intervalem, zvlášť pro muže a ženy. Pravděpodobnost úmrtí (q_x) vyjadřuje pravděpodobnost, že osoba ve věku x let zemře před dosažením věku $x + 1$. Doplnkem pravděpodobnosti úmrtí je pravděpodobnost dožití (p_x), která vyjadřuje pravděpodobnost, že osoba ve věku x let v daném období nezemře a dožije se věku $x + 1$. Další charakteristikou je počet dožívajících se (l_x), který reprezentuje počet osob, které se dožijí věku x let. Hodnota l_0 je kořenem úmrtnostní tabulky, která znázorňuje velikost fiktivní populace, kde je $l_0 = 100\,000$. Počet zemřelých (d_x) vyjadřuje počet osob, které zemrou ve věku x let. Jedná se tedy o počet osob z l_0 , které zemrou ve věku x . Počet žijících (L_x) je průměrný počet žijících ve věku x let. Hodnota L_x pro daný věk je stanovena jako průměr ze dvou po sobě jdoucích tabulkových počtů dožívajících. Pro věk nula je stanovena hodnota L_x z přesného rozložení zemřelých kojenců za dané období podle ročníku narození. Ukazatel T_x vyjadřuje počet let života, které má tabulková populace v daném věku ještě před sebou. Poslední charakteristikou je střední délka života neboli naděje dožití (e_x). Udává průměrný počet let, které ještě prožije osoba ve věku x . Důležitou součástí tabulek jsou komutační čísla. Komutační čísla jsou pomocné hodnoty,

⁸ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-8692951-4.

které vznikají diskontováním hodnot z úmrtnostních tabulek. Existují komutační čísla nultého, prvního a druhého řádu.^{9 10}

Vzhledem k faktu, že pravděpodobnost úmrtí u mužů je větší než u žen, jsou pojišťovny nuceny zohlednit tuto skutečnost do cen životního pojištění. Díky boji za rovnoprávnost v rámci EU vznikla snaha rovného zacházení s oběma pohlavími v rámci pojišťovnictví. V roce 2004 vydala Evropská Rada směrnici č. 113 obsahující článek 5, ve kterém byla státům EU dána povinnost nepoužívat faktor pohlaví pro výpočet pojistného a pojistného plnění. V odstavci 2 tohoto článku byla umožněna výjimka zohlednění pohlaví, v případě odůvodněného výpočtu tarifu pro muže a ženy při kalkulaci rizika podle přesných statistických a pojistně-matematických údajů. V březnu 2011 byla výjimka na základě žalob zastánců antidiskriminace zrušena a definitivně byl stvrzen zákaz diferenciací dle pohlaví při stanovování pojistného v členských státech EU. Dne 21. 12. 2012 došlo ke srovnání cen pojištění pro muže a ženy. V ČR se unisex tarify týkají životních a úrazových pojištění a pojištění nemoci. V rámci antidiskriminačních opatření přichází na řadu věk a zdravotní stav. Pokud však bude k těmto faktorům přistupováno tak razantně jako k rovnosti pohlaví, může to pro pojišťovny znamenat ztrátu úspěšného obchodování, které nabízí klientům finanční stabilitu. Pojišťovnictví, jako nejstabilnějšímu sektoru finančních trhů, nejspíše nezbyde nic jiného než se přizpůsobit novému prostředí.¹¹

⁹ ČSÚ. Úmrtnostní tabulky-metodika [online]. Praha: Český statistický úřad, 2012-01-19 [vid. 2013-01-12]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/umrtnostni_tabulky_metodika

¹⁰ MUŽÁKOVÁ, K. Životní pojištění – Vybraná řešení příkladů v MS Excel. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN 9788073725099.

¹¹ DAŇHEL, J. Unisex, zdravotní stav, věk... Pandořina skříňka otevřena? Pojistný obzor. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2012, roč. 89, č. 4, s. 4-5. ISSN 0032-2393.

4. Pojistný trh

Pojistný trh je místem, kde se setkává nabídka a poptávka po pojistné ochraně. Na straně nabídky stojí pojišťovny, na straně poptávky pak zájemci o pojištění (potenciální klienti pojišťoven). Pro pojistný trh je typické, že mezi nabídku a poptávku vstupuje třetí osoba v podobě pojišťovacích zprostředkovatelů. Ti zajišťují lepší komunikaci mezi pojišťovnou a klientem. Hlavní činností pojišťoven je poskytovat klientům za úplatu pojistnou ochranu. Vedle toho pojišťovny investují na finančním trhu volné prostředky, zejména technické rezervy. Investice probíhá dle zásad, které stanovuje zákon o pojišťovnictví. Pojistný trh tak vytváří systém vztahů a subjektů provozující pojišťovací činnost společně s investováním volných prostředků, které mají pojišťovny k dispozici.¹²

Pojistný trh je ovlivňován stavem a vývojem jednotlivých rizik, jejich výskytem a samozřejmě také možnými dopady při realizaci rizik. Na jedné straně dochází ke snižování míry rizika, ke kterému dochází díky rozmachu vědeckého poznávání a díky zjišťování nových způsobů, jak se s riziky vyrovnat. Na druhé straně však z důvodu rostoucí životní úrovně, vývoje technologií a koncentrace velkých hodnot na malých prostorách dochází ke vzniku nových nebezpečí a tím ke zvyšování rizikovosti.¹³

Ve vývoji na pojistných trzích životního pojištění lze v nedávné době pozorovat několik tendencí jako je rostoucí význam pojištění, vývoj pojištěnosti, uplatňování náhradních nástrojů krytí rizika, zvyšování ochrany klientů a jejich povědomí o smyslu pojištění, vývoj přístupů a metod prodeje pojistných produktů, nárůst rizik zahrnutých do krytí

¹² DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-8692951-4.

¹³ DAŇHEL J., DUCHÁČKOVÁ, E. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 220 s.
ISBN 978-80-7431-015-7.

v rámci komerčního pojištění a v neposlední řadě dochází k prolínání pojišťovacích služeb s ostatními finančními službami.¹⁴

Důležitou roli v oblasti pojistných trhů hraje ukazatel pojištěnosti, který hodnotí využití pojištění pro krytí určitých rizik. Úroveň pojištěnosti je ovlivňována hospodařením pojišťoven, kdy musí brát pojišťovny v potaz rizika ohrožující její činnost a zároveň je ovlivňována zájmem klientů o jednotlivé produkty. Pro produkty životního pojištění je typické, že se poptávka po nich snižuje v situaci, kdy je ekonomika v recesi. Hodnocení pojištěnosti se provádí z hlediska jednotlivých produktů či odvětví. Sleduje se také globální pojištěnost (využití komerčního pojištění v dané zemi). V rámci odvětví životního pojištění jsou významnými ukazateli objem předepsaného pojistného, reálný roční růst předepsaného pojistného, velikost předepsaného pojistného ve vztahu k hrubému domácímu produktu (dále HDP) a velikost předepsaného pojistného na jednoho obyvatele. Bude nás také zajímat podíl předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění na celkovém pojistném trhu.

Ukazatel velikosti předepsaného pojistného měří velikost pojistného, který odpovídá platným pojistným smlouvám za odvětví životního pojištění v daném roce. Je ovlivněn jednak počtem sjednaných smluv a jednak parametry smluv, jako je například pojistná částka, druh rizik a způsob oceňování. Ukazatel ročního růstu předepsaného pojistného znázorňuje změnu ve výši pojistného a zahrnuje také vliv inflace. Pomáhá tak sledovat dlouhodobý vývoj předepsaného pojistného. Ukazatele velikosti předepsaného pojistného na jednoho obyvatele a pojistného ve vztahu k HDP se vzájemně doplňují a pokouší se souhrnně klasifikovat rozsah a úroveň pojistného trhu. Vzhledem k faktu, že ukazatel předepsaného pojistného k HDP je silně ovlivněn výší HDP, je pro vyjádření celkové míry využití pojištění v dané zemi používán ještě ukazatel pojistného na jednoho obyvatele. Významnou roli při posuzování míry pojištěnosti hraje také ukazatel podílu předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění, který je důležitý zejména z hlediska postupně

¹⁴ DAŇHEL J., DUCHÁČKOVÁ, E. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 220 s. ISBN 978-80-7431-015-7.

měníciho se významu životního pojištění. Růst podílu životního pojištění naznačuje změnu v chápání pojištění. Zatímco dříve bylo pojištění bráno jako ochrana proti riziku smrti, dnes je posilována role spořicího nástroje na krytí nákladů ve stáří.^{15 16}

4.1 Světový pojistný trh životního pojištění

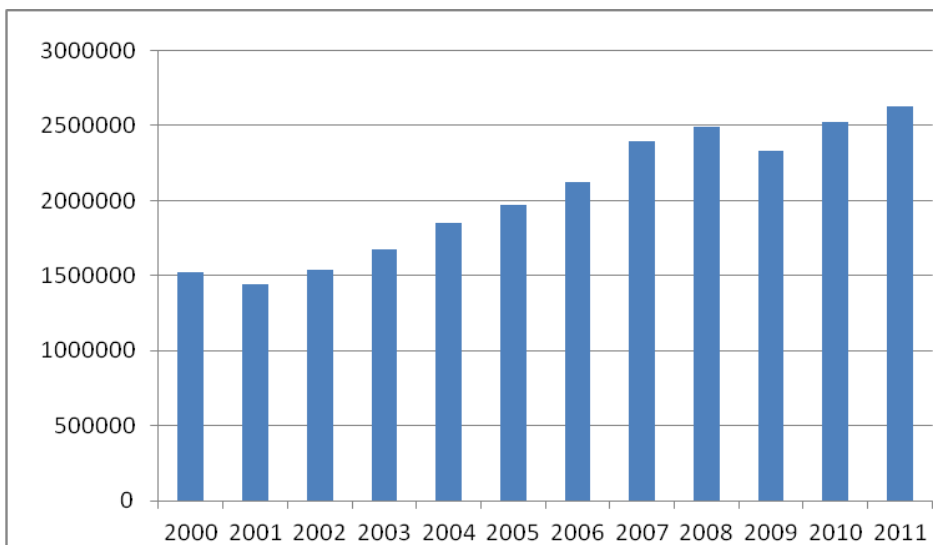
Světový trh lze rozdělit na průmyslově vyspělé země tzv. advanced markets a rozvojové země tzv. emerging markets. Na pojistných trzích průmyslově vyspělých zemí je soustředěna převažující část celosvětového předepsaného pojistného. Rozvojové země pak zahrnují oblasti s rostoucím významem komerčního pojištění. Přesto, že v roce 2011 bylo 86,10 % předepsaného pojistného soustředěno do vyspělých zemí, podíl tzv. emerging markets rok od roku roste. Na světovém pojistném trhu existují tři hlavní pojišťovací centra, mezi která patří Severní Amerika (oblast Amerika), Západní Evropa (oblast Evropa) a Japonsko (oblast Asie).

Velikost předepsaného pojistného v životním pojištění vykazuje v posledních letech rostoucí tendenci, můžeme však pozorovat výkyvy. Výkyvy jsou způsobeny ekonomickým vývojem, stavem na finančních trzích a na škodovosti v pojištění. Všechny tyto faktory pak mají vliv na činnost pojišťoven, především na ceny pojištění. Na následujícím obrázku (obrázku 1) je uveden vývoj předepsaného pojistného životního pojištění z celosvětového hlediska za posledních 12 let.

¹⁵ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-8692951-4.

¹⁶ DAŇHEL J., DUCHÁČKOVÁ, E. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 220 s.

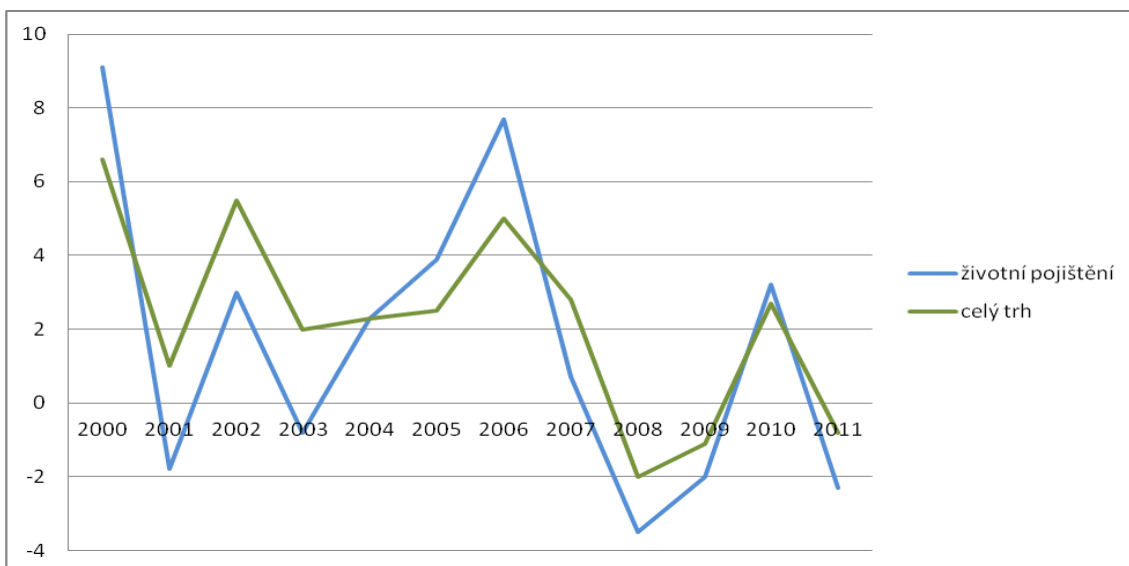
ISBN 978-80-7431-015-7.

Obrázek 1: Vývoj celosvětového předepsaného pojistného v letech 2000–2011 (v USD)

Zdroj: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Dlouhodobý vývoj na světovém pojistném trhu životního pojištění lze sledovat na základě vývoje ukazatele reálného růstu předepsaného pojistného. Na následujícím obrázku je zobrazen reálný roční růst předepsaného pojistného na světovém pojistném trhu v letech 2000–2011. Pro porovnání jsou uvedeny hodnoty pro životní pojištění a hodnoty pro celkový pojistný trh.

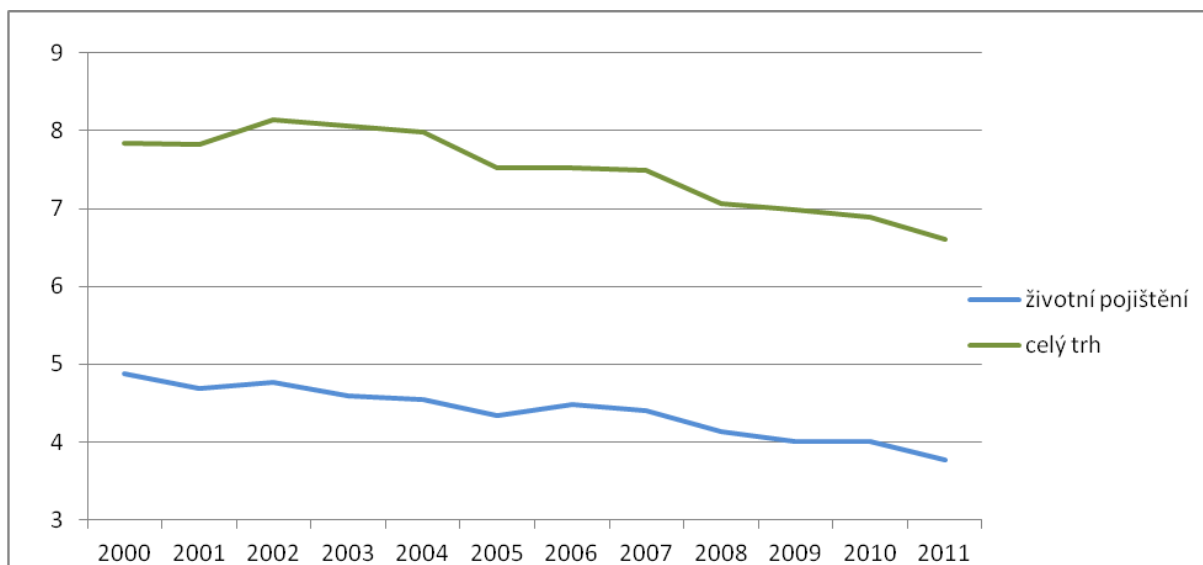

Obrázek 2: Reálný roční růst celosvětového předepsaného pojistného v letech 2000–2011 (v %)

Zdroje: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Na obrázku 2 je patrné, že trh životního pojištění vykazuje velké fluktuace, které byly příčinou obecného ekonomického vývoje a podmínkami ve škodovosti pojištění. V letech 2001 a 2002 došlo v životním pojištění k velkému poklesu z důvodu snížení výnosů na kapitálových trzích zejména v hlavních světových centrech. Na obrázku je dále patrná finanční krize z roku 2008, kdy lze vidět značný pokles životního pojištění. Tento pokles se týká průmyslově vyspělých zemí. Rozvojové země vykazují i v tomto období růst.

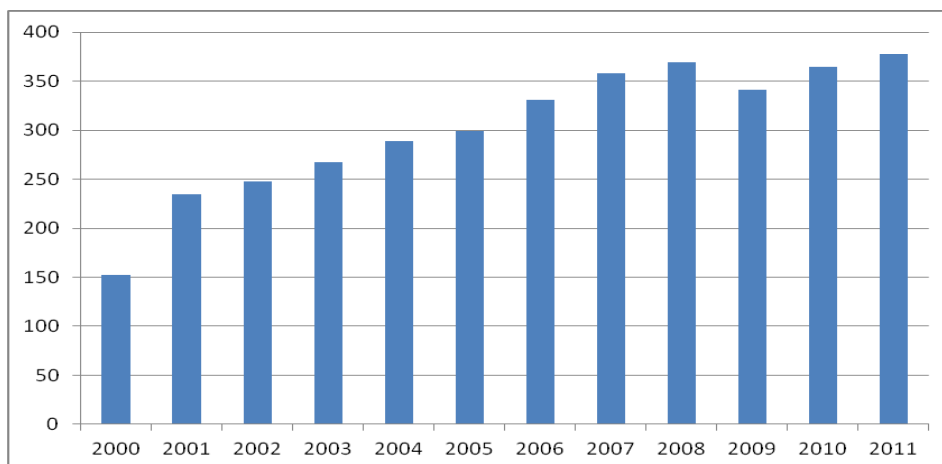
Dalšími ukazateli pojištěnosti jsou velikost předepsaného pojistného ve vztahu k HDP a pojistného na jednoho obyvatele. Ukazatele jsou z celosvětového hlediska ovlivňovány celkovým vývojem na pojistných trzích, vývojem HDP a měnových kurzů. V praxi to znamená, že různé oblasti mají jinou úroveň HDP, proto jsou ukazatele v jednotlivých oblastech značně odlišné. Nejvyšší hodnoty například vykazuje oblast Japonska a nově industrializovaných ekonomik a Západní Evropy. Naopak nejnižší hodnoty vykazuje oblast Střední Asie a Střední a východní Evropy. Na následujícím obrázku je zobrazen vývoj ukazatele předepsaného pojistného k HDP za odvětví životního pojištění a celkového světového trhu v letech 2000–2011.

Obrázek 3: Celosvětové předepsané pojistné ve vztahu k HDP v letech 2000–2011 (v %)

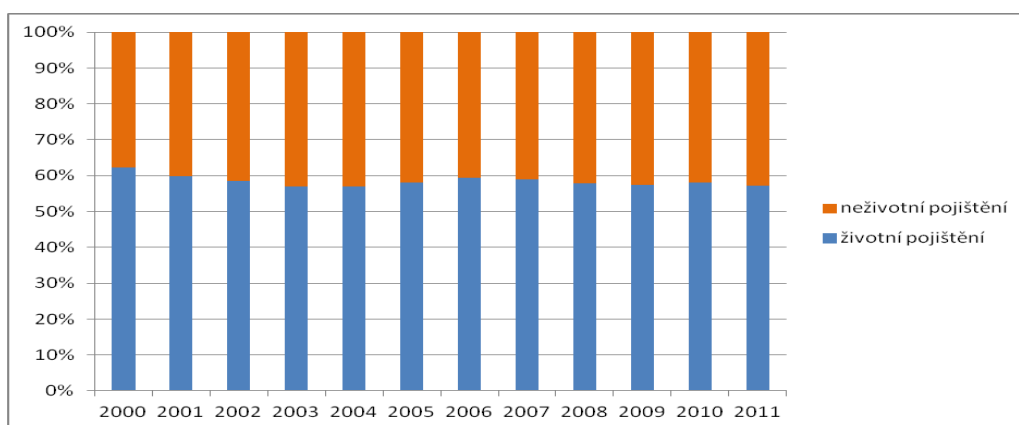
Zdroj: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Ukazatel předepsaného pojistného na jednoho obyvatele zaznamenává v rámci jednotlivých oblastí ještě výraznější rozdíly. V následujícím obrázku je uveden vývoj předepsaného pojistného na jednoho obyvatele pro životní pojištění v letech 2000–2011.

Obrázek 4: Vývoj předepsaného pojistného na jednoho obyvatele v letech 2000–2011 (v USD)
Zdroje: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Podíl předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění v rámci světového pojistného trhu činí okolo 60 %. V následujícím obrázku je uveden vývoj podílu pojistného za životní a neživotní pojištění na světovém trhu v letech 2000–2011.

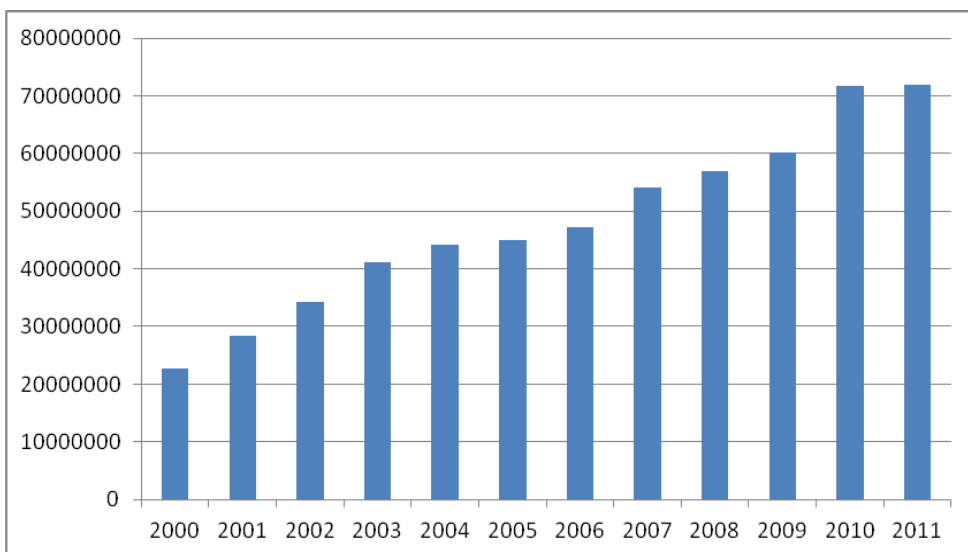

Obrázek 5: Podíl předepsaného pojistného životního a neživotního pojištění na předepsaném pojistném světového trhu v letech 2000–2011 (v %)
Zdroj: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Nejvyššího podílu životního pojištění bylo dosaženo v roce 2000, kdy podíl činil 62,3 %. Pokles podílu v roce 2001 a 2008 způsobila nepříznivá situace na kapitálových trzích, která ovlivnila výši výnosu a snížila tak poptávku po životním pojištění. Na druhé straně došlo k poklesu podílu životního pojištění díky růstu předepsaného pojistného v rámci neživotního pojištění z důvodu četnějších pojistných událostí a zvýšeného zájmu o pojištění daných rizik. Je důležité brát na zřetel, že v rámci jednotlivých regionů (advanced markets a emerging markets) světového trhu existují rozdíly v podílech životního a neživotního pojištění. Pro asijské země je charakteristická velmi vysoký podíl životního pojištění, v roce 2008 činil 77 %, v západní Evropě byl ten samý rok dosažen podíl 63 %. V Severní Americe dosahuje podíl životního pojištění podstatně nižších hodnot, v roce 2008 to bylo 46,5 %. Důvodem je odlišná struktura neživotního pojištění, kde hraje roli komerční zdravotní pojištění.

4.2 Český pojistný trh životního pojištění

V ČR lze o pojistném trhu hovořit až od počátku devadesátých let, protože do té doby působila na českém trhu pouze jediná státní pojišťovna. Pojistný trh se od té doby velmi změnil. Zejména z pohledu struktury subjektů, pojistných produktů i regulace. Od roku 1991 se životní pojištění vyznačovalo vyšším tempem růstu než neživotní pojištění. Růst významu pojištění zapříčinila zejména změna přístupu k tomuto pojištění. Dále bylo postupem času zavedeno daňové zvýhodnění pojištění zahrnující spořicí složku. Lidé začali pojištění chápat jako možnost krytí potřeb v postproduktivním věku popřípadě jako eventuality krytí úvěrového rizika. V následujícím obrázku je uveden vývoj předepsaného pojistného v životním pojištění v letech 2000–2011.

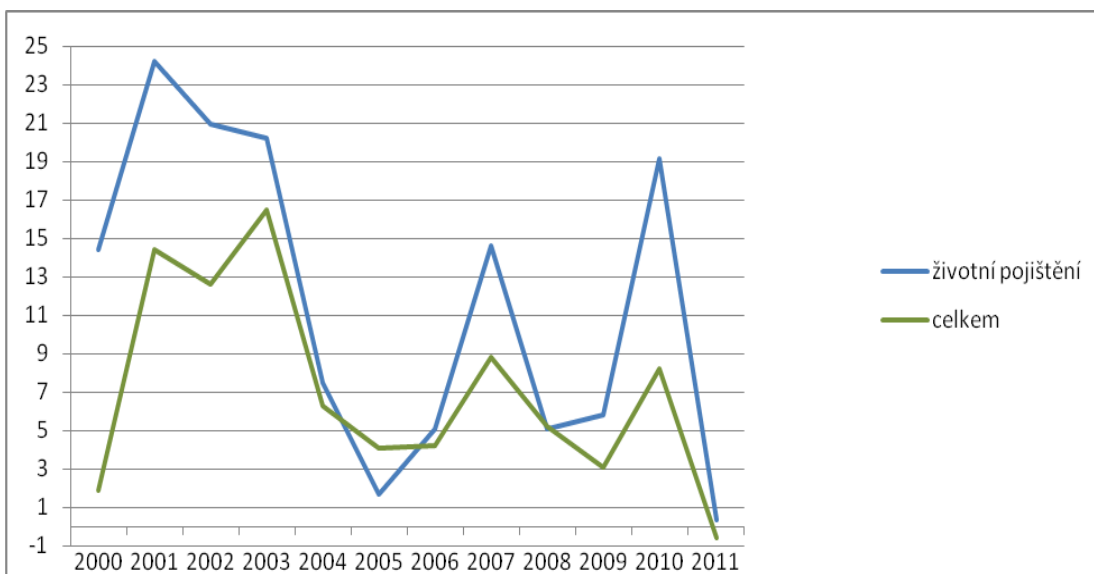

Obrázek 6: Vývoj předepsaného pojistného životního pojištění v ČR v letech 2000–2011 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

Tempo růstu životního pojištění v roce 2011 oproti roku 2010 výrazně zpomalilo (z 19,3 % v roce 2010 na 0,3 % v roce 2011). Růst předepsaného pojistného táhlo jednorázově placené životní pojištění, které vzrostlo o 1,9 p. b. Díky specifickým jednorázově placeného pojištění nejde o klasické pojistné produkty. V rámci těchto produktů je kladen větší důraz na spořicí složku pojištění než na samotnou pojistnou ochranu klienta. Proto také došlo ke změně vykazování údajů životního pojištění v rámci České asociace pojišťoven. Do hodnoty celkového předepsaného pojistného na životní pojištění se nyní vykazuje pouze 10 % z hodnoty předepsaného jednorázového pojistného. Důvodem je reálnější zobrazení vývoje v životním pojištění. Běžné pojistné zaznamenalo mírný pokles o 0,6 p. b. Počet nově uzavřených pojistných smluv meziročně vzrostl o 87 000 smluv, avšak celkový počet smluv poklesl o 231 000 (2,6 p. b.).

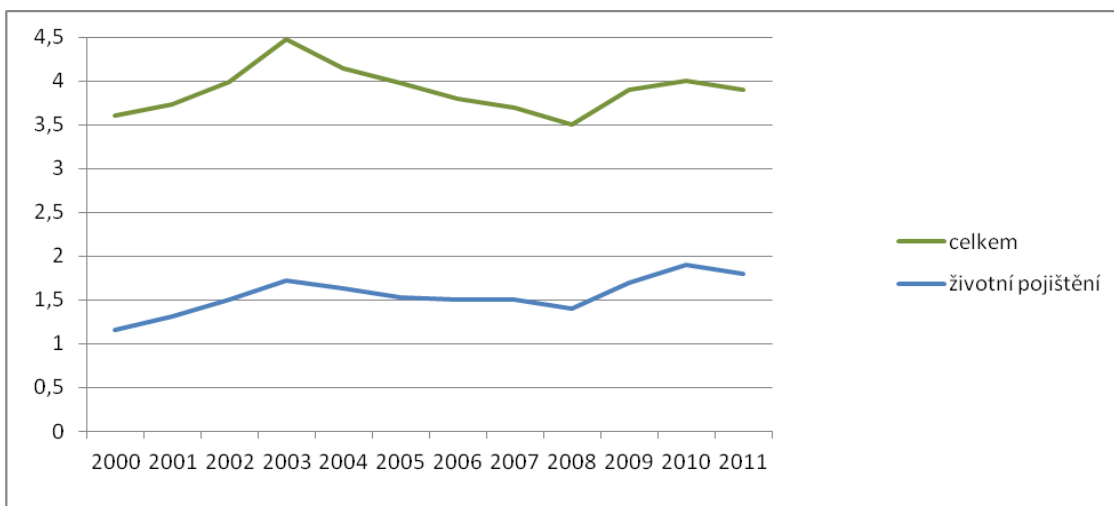
Významným ukazatelem souvisejícím s vývojem předepsaného pojistného je reálný roční růst pojistného. Následující obrázek zobrazuje hodnoty reálného růstu pojistného v životním pojištění v letech 2000–2011. Pro srovnání jsou zde uvedeny také hodnoty celkového pojistného trhu.

Obrázek 7: Reálný roční růst předepsaného pojistného pro celý pojistný trh a životní pojištění v ČR v letech 2000–2011 (v %)

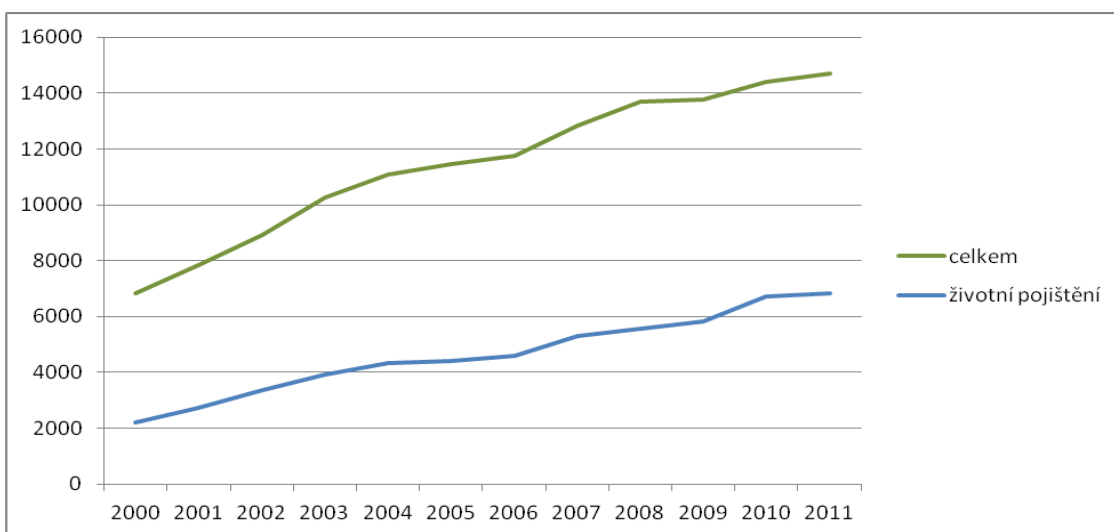
Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

Významným faktorem, který ovlivňuje pojištěnost v ČR je ekonomická úroveň, která je klasifikována prostřednictvím velikosti hrubého domácího produktu (dále HDP). Pro zkoumání úrovně pojištěnosti je využíván ukazatel předepsaného pojistného ve vztahu k HDP. Pozitivně ovlivňuje poptávku po životním pojištění vyšší ekonomická úroveň, která umožňuje uložit více peněžních prostředků na krytí rizik spojených se zdravím a životy lidí, hlavně tedy prostředky potřebné na zabezpečení potřeb ve stáří. Na druhé straně existují ekonomické ukazatele, které negativně ovlivňují pojištěnost a snižují tak zájem o životní pojištění. Nejvýznamnější z nich je inflace. V následujícím obrázku je zobrazen vývoj ukazatele předepsaného pojistného k HDP za odvětví životního pojištění a celkového pojistného trhu v letech 2000–2011.

Obrázek 8: Vývoj předepsaného pojistného ve vztahu k HDP v ČR v letech 2000–2011 (v %)
 Zdroj: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

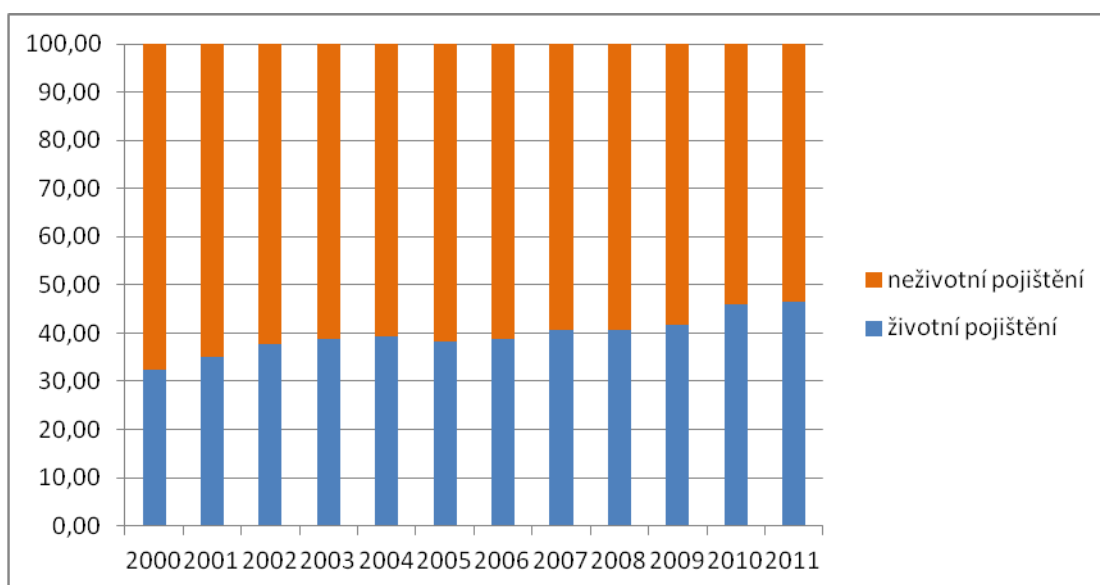
Důležitým ukazatelem doplňujícím ukazatel předepsaného pojistného k HDP je výše předepsaného pojistného na jednoho obyvatele. Vývoj tohoto ukazatele v rámci odvětví životního pojištění a celého pojistného trhu v letech 2000–2011 je znázorněn na obrázku.

Obrázek 9: Vývoj předepsaného pojistného na jednoho obyvatele v ČR v letech 2000–2011 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování z (Swiss Re, Sigma 2001–2012)

Přesto, že podíl životního pojištění na celkovém předepsaném pojistném roste, podíl je oproti ostatním zemím stále nízký. Nízké využití životního pojištění vyplývá zejména z úrovně příjmů obyvatelstva, z přístupu státu k řešení sociálních otázek, stále vysoký počet obyvatel spoléhajících se ve stáří na státní sociální systém, z využití jiných spořicíh nástrojů, z přístupu státu k penzijnímu a stavebnímu spoření aj. Na obrázku je zobrazen vývoj podílu životního a neživotního pojištění na českém pojistném trhu v letech 2000–2011.

Obrázek 10: Vývoj podílu předepsaného pojistného v životním a neživotním pojištění na celkovém předepsaném pojistném v ČR v letech 2000–2011 (v %)

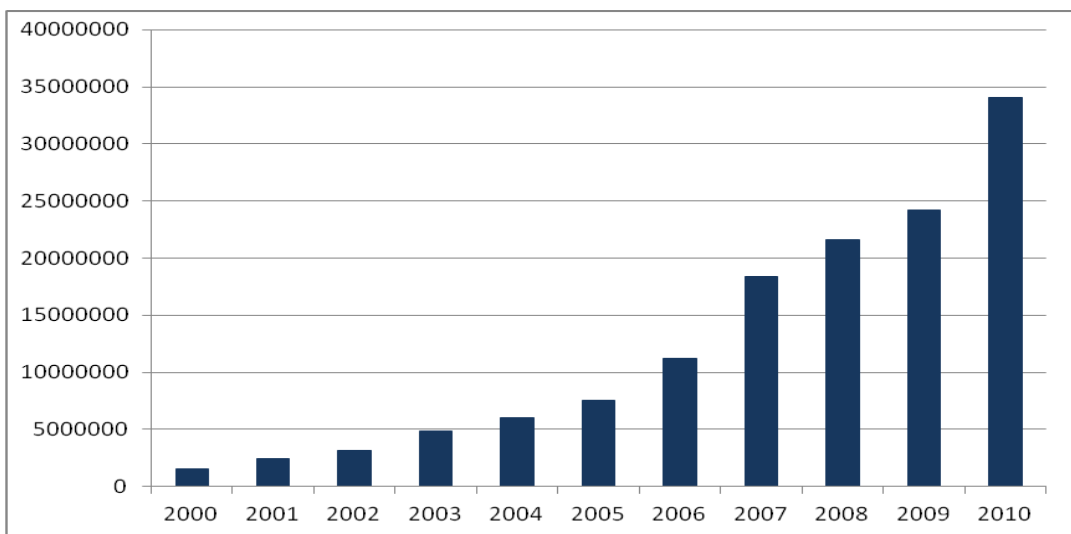
Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

Na obrázku můžeme vidět, že dochází k postupnému zvyšování podílu životního pojištění. Oproti roku 2010 však nedošlo k jeho změně a podíl stále zůstává na úrovni 46 % pro životní pojištění a 54 % pro neživotní pojištění. Podle výsledků průzkum jde v českých domácnostech 8 % celkových výdajů na pojištění, zatímco ve státech kde podíl životního pojištění dosahuje okolo 60 %, jde na náklady pojištění 10–20 % výdajů.

4.3 Pojistný trh investičního životního pojištění v České republice

Pojištěnost v rámci jednotlivých druhů pojištění je zjišťována na základě údajů o pojistném za dané pojištění nebo srovnáním počtu pojištěných osob v rámci daného pojištění a možného počtu osob, které by mohly pojištění užívat. Stoprocentní pojištěnosti je dosaženo v případě povinného pojištění. Toto tvrzení však v praxi platí jen teoreticky, protože se vyskytují osoby, které neakceptují povinnost pojištění.

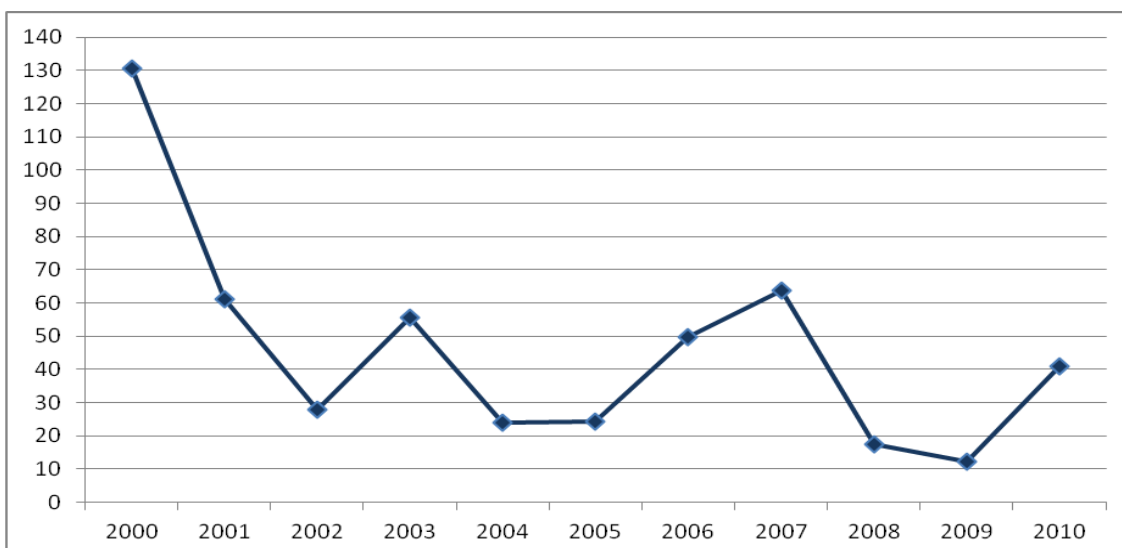
Předepsané pojistné v rámci IŽP vykazuje dlouhodobý růst. Růst pojistného táhnou především jednorázově placené produkty. Velký nárůst pojistného byl zaznamenán zejména v roce 2007, kdy vstoupila v platnost Evropská směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID). Zároveň úspěšnost distribuce tohoto pojištění a zájem lidí o možnost vyššího výnosu než nabízejí kapitálová pojištění. S ohledem na vývoj předepsaného pojistného v životním pojištění pojistné na IŽP ve sledovaném období roste. Dá se říci, že tahounem pojistného trhu životního pojištění je právě IŽP, především pak jednorázově placené produkty. V posledních letech lze pozorovat, že se v produktové nabídce pojišťoven objevuje stále více tzv. moderních produktů, zejména v podobě IŽP. Pojišťovny se tak odklání od rizikových produktů a jejich zájem je směřován k produktům se spořicí složkou. Novinkou trhu IŽP je nabídka modifikovaných podob IŽP, kdy je v rámci pojištění garantován výnos prostřednictvím investování do garantovaného fondu. Pojišťovny však ve většině případů garantují pouze to, že zhodnocení prostředků neklesne pod 0 %. Pojišťovny se tak snaží reagovat na vývojové změny a zaujmout ještě více potencionálních klientů. V následujícím obrázku je zobrazen vývoj předepsaného pojistného v IŽP v letech 2000–2010.

Obrázek 11: Vývoj předepsaného pojistného v IŽP v ČR v letech 2000–2010 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

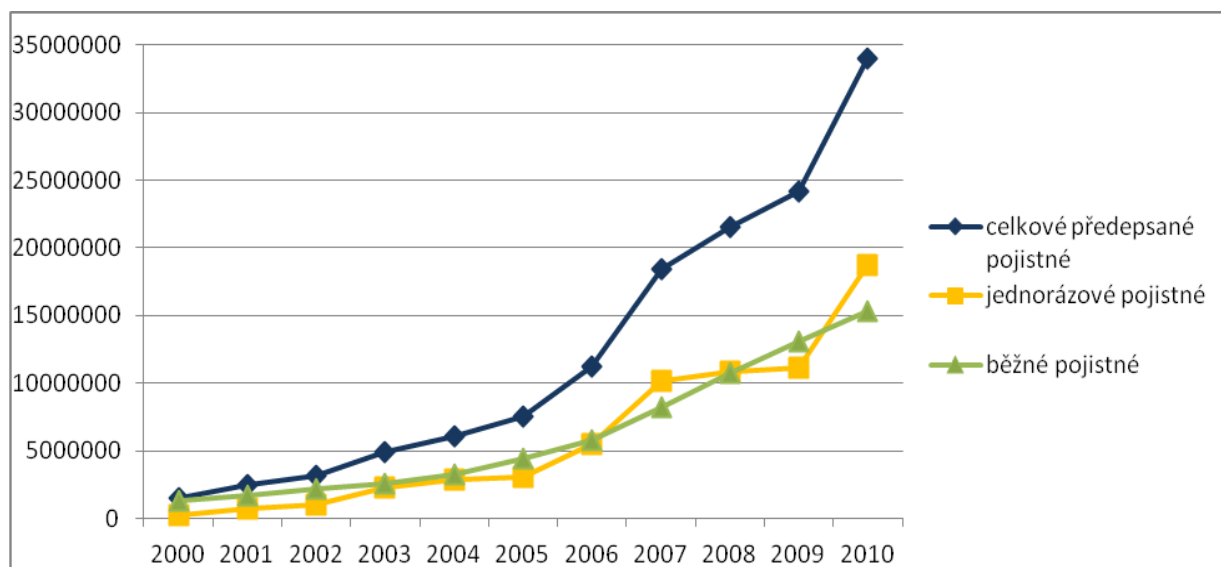
Vývoj předepsaného pojistného úzce souvisí s ukazatelem reálného ročního růstu předepsaného pojistného, který lépe zachycuje dlouhodobý vývoj pojistného. K největšímu růstu předepsaného pojistného došlo v roce 2000. Oproti roku 1999 narostla výše předepsaného pojistného o 130 p.b. V té době bylo pojištění na českém pojistném trhu úplnou novinkou. K dalšímu významnějšímu růstu došlo v roce 2007. V následujícím obrázku je zobrazen reálný roční růst předepsaného pojistného v letech 2000–2010.

Obrázek 12: Reálný roční růst předepsaného pojistného v ČR v letech 2000–2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

Důležitým ukazatelem trhu investičního životního pojištění je vývoj jednorázového a běžného pojistného. V následujícím obrázku je zobrazen vývoj běžného a jednorázového pojistného v letech 2000–2010. Pro ilustraci je do obrázku přidán vývoj celkového pojistného v rámci IŽP.

Obrázek 13: Vývoj předepsaného jednorázového, běžného a celkového pojistného IŽP v ČR v letech 2000-2010 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2000–2010 a MFČR, 2011)

5. Investiční životní pojištění

IŽP je jedním z druhů smíšeného pojištění. Kryje tedy jak riziko úmrtí, tak riziko dožití. Dále je pojištění zařazováno do skupiny tzv. modifikovaných smíšených pojištění. Tyto nové podoby smíšeného pojištění vznikly z důvodu náročnějších požadavků klientů, ať už se jedná o potřeby finanční či životní. Do modifikovaných smíšených životních pojištění řadíme kromě IŽP také univerzální životní pojištění. Oba tyto druhy pojištění umožňují klientům téměř okamžitě přizpůsobit pojistné krytí a další náležitosti pojištění současným potřebám. Jde o velice variabilní produkty, které jsou v současné době poměrně často využívány.¹⁷

IŽP vzniklo spojením rizikového pojištění a investováním do podílových fondů, přičemž investiční riziko nese pojistník. Klient si sám volí investiční fondy, do kterých investuje své finanční prostředky. Zhodnocení se pak odvíjí od výnosnosti zvoleného fondu. IŽP na jedné straně nabízí klientům možnost vyššího zhodnocení, na straně druhé je však důležité uvědomit si, že výše zhodnocení v rámci tohoto pojištění není garantováno. Značnou odlišností od ostatních druhů smíšeného pojištění je fakt, že výše pojistného plnění v případě dožití není pevně stanovena. Je závislá na výši výnosů, popřípadě ztráty, které jsou realizovány investováním rezerv pojistného. Existuje tedy možnost, že celková částka při dožití může být nižší než skutečně vložené prostředky. Pojistné plnění v případě smrti může být stanoveno různým způsobem. Může být vyplacena sjednaná pojistná částka pro případ smrti společně s naspořenými prostředky. Mohou se také vyplácet pouze naspořené prostředky například v případech, kdy dojde ke smrti v důsledku události specifikované ve výlukách pojištění. Poslední možností je vyplacení pojistné částky nebo hodnoty podílového fondu v závislosti na tom, která částka je vyšší.

¹⁷ DAŇHEL, J., et al. Pojistná teorie. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 335 s. ISBN 80-86946-00-2.

Existuje také tzv. moderní IŽP. Pojistné plnění sice závisí na vývoji cen podílových jednotek, ale navíc v případě dožití pojišťovna garantuje vyplacení oprávněné osobě zaručené pojistné plnění, tedy definovanou minimální pojistnou částku. Proto se také tento druh pojištění nazývá investiční životní pojištění s garantovaným minimálním pojistným plněním. Tento druh IŽP je vhodný zejména pro klienty s averzí k riziku.¹⁸

IŽP můžeme obecně rozdělit do tří modelů. Nejčastěji se využívá konstrukce, kdy se platí neměnná částka běžného pojistného a jeho část je investována. U tohoto modelu se vyplácí pojistné plnění v případě smrti ve výši sjednané pojistné částky pro případ smrti společně s hodnotou podílových jednotek. Pojistné plnění v případě dožití je rovno hodnotě pojištění. Druhý model, který není v praxi příliš rozšířen, je charakteristický proměnlivou výší pojistného. Pojistné není definováno množstvím peněžních jednotek, nýbrž množstvím nakupovaných podílových jednotek. Třetím typem investičního životního pojištění je kombinace předchozích variant.¹⁹

5.1 Druhy investičního životního pojištění z hlediska placení pojistného

Pojišťovny nabízejí klientům z hlediska možnosti placení pojistného dva typy pojištění. Jedním je jednorázově placené IŽP a druhým je běžně placené. V rámci pojištění s běžně placeným pojistným se jedná o platby s pravidelnou četností. Klient může volit, zda chce platit ročně, pololetně, čtvrtletně nebo měsíčně. Pojišťovny zpravidla poskytují bonusy za sjednání roční četnosti placení. IŽP s běžně placeným pojistným je předmětem této práce, takže bude blíže rozebráno v následujících podkapitolách.

Jednorázově placené IŽP je sjednáváno na kratší časový horizont, zpravidla se pohybuje okolo 4–10 let. Investování probíhá do zajištěných fondů. Zajištěný fond je druh podílového fondu, který má určitou dobu splatnosti. To znamená, že lze podílové jednotky

¹⁸ DAŇHEL, J., et al. Pojistná teorie. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 335 s. ISBN 80-86946-00-2.

¹⁹ *Tamtéž.*

nakupovat pouze v upisovacím období, jehož délka se pohybuje okolo jednoho měsíce. Výše pojistného se může u jednotlivých pojišťoven lišit. Zpravidla se pohybuje v řádech deseti tisíc korun. Součástí produktu je také pojistná ochrana. Buď pojišťovny nabízejí pojištění v rámci produktu zcela zdarma, nebo si za připojištění účtují velmi nízké pojistné. Pojistná ochrana je tak v těchto produktech často nedostatečná. Nicméně ideologií takto konstruovaných produktů není pojistná ochrana klienta, nýbrž možnost získání vysokého zhodnocení vložených prostředků. Pojišťovna zaručuje určitou minimální míru výnosnosti, nebo se zavazuje, že na konci doby splatnosti vyplatí klientovi minimálně vloženou hodnotu prostředků. Produkty IŽP s jednorázově placeným pojistným se staly u klientů velmi populární. Pojištění lze sjednat téměř v jakémkoliv věku. Produkty tak bývají využívány například staršími klienty, kterým skončilo životní pojištění a mají tak přebytečné peněžní prostředky. Díky kratšímu investičnímu horizontu bývá rodiči využíváno jako spoření pro děti. Produkty jsou vhodné pro konzervativní klienty, kteří nejsou ochotni podstoupit vyšší investiční riziko. Mezi hlavní výhody jednorázově placeného pojištění tedy patří garance minimálního výnosu, uplatnění daňového zvýhodnění (při splnění zákonných podmínek), připojištění zdarma popř. za velmi výhodné ceny a možnost placení mimořádného pojistného bez poplatků. Problém u těchto druhů IŽP je, že nelze peníze během doby vybírat a pokud ano, podmínky nejsou pro klienta výhodné. V současnosti však pojišťovny umožňují předčasné ukončení smlouvy, avšak s penalizací za nedodržení smluvních podmínek. Nevýhodami pojištění je vyšší hodnota minimálního jednorázového pojistného, skryté poplatky v konstrukci garance a v neposlední řadě jsou výnosy na konci doby pojištění zdaněny daní z příjmu.

Z pohledu Evropské směrnice o trzích investičních nástrojů (MiFID) není IŽP do její působnosti zahrnuto. Děje se tak právě z důvodu, že nejde o zcela klasický investiční produkt, ale obsahuje navíc složku pojistné ochrany. Pojistné produkty tak nepodléhají

ustanovením dané směrnice a tato právní úprava se jich proto nedotýká. Na podrobnější výklad směrnice je zaměřena samostatná podkapitola.^{20 21}

5.2 Pojmy spojené pojištěním

Níže jsou uvedeny vybrané základní pojmy, které jsou spojené s investičním životním pojištěním. Vysvětlení jednotlivých pojmů lze nalézt na webových stránkách České asociace pojišťoven popřípadě v pojistných podmínkách pojistitelů, ze kterých bylo také čerpáno pro účely této práce.

Alokační poměr – procentuální poměr sjednaný v pojistné smlouvě, ve kterém se umísťuje zaplacené pojistné do jednotlivých programů investování.

Cena podílových jednotek – cena podílové jednotky tržních programů investování je stanovena na základě hodnoty podkladových aktiv, k nimž je konkrétní program investování vztažen.

Dodatečné běžné pojistné – pojistné, o které bylo běžné pojistné navýšeno.

Fond – portfolio různých investičních instrumentů, které má společnou investiční strategii, je založené a spravované pojistitelem nebo správcem pověřeným pojistitelem a bylo vytvořeno pouze pro účely investičního životního pojištění.

Garantovaný výnos – výnos plynoucí z investování do garantovaného fondu, který je interním fondem pojistitele, míru zhodnocení určuje sám pojistitel.

Hodnota pojištění – hodnota všech podílových jednotek připsaných na podílovém účtu.

Investiční riziko – riziko spojené s prováděním investičního úkonu.

²⁰ KŘEHÁČOVÁ, Z. Je jednorázové investiční životní pojištění dobrý produkt, nebo hlavně výborný marketing? [online]. 2010-11-30 [vid. 2012-12-20]. ISSN 1213-2217. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/162790-je-jednorazove-investicni-zivotni-pojisteni-dobry-produkt-nebo-hlavne-vyborny-marketing>

²¹ SVAČINA, L. Jednorázově placené životní pojištění nebo zajištěný podílový fond? [online]. Praha: 2008-05-12 [vid. 2012-12-20]. ISSN 1802-5900. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/jednorazove-placene-zivotni-pojisteni-nebo-zajisteny-podilovy-fond/>

Investiční strategie – volba způsobu investování (výběr fondů), volba je na pojistníkovi.

Investiční úkon – provedení nákupu, odkupu nebo převodu podílových jednotek.

Nákupní cena – cena, za kterou může pojistník od pojistitele koupit podílovou jednotku.

Oceňovací den – den, ke kterému pojistitel stanoví cenu podílových jednotek jednotlivých vnitřních fondů.

Podílová jednotka – poměrný díl každého konkrétního fondu, který představuje nárok na část hodnoty fondu.

Podílový účet – individuální účet spravovaný pojistitelem ke každé pojistné smlouvě, na něž se připisují podílové jednotky jednotlivých programů investování.

Prodejní cena – cena, za kterou může pojistník pojistiteli prodat podílovou jednotku.

5.3 Princip fungování pojištění

Pojistné zaplacené klientem je spravováno na tzv. korunkovém účtu. Po zaplacení pojistného si pojišťovna odečte tu část, která je určena na rizika sjednaná v pojistné smlouvě (rizikové pojistné) a účtované poplatky. Za zbylou část z korunkového účtu jsou nakupovány podílové jednotky, které jsou ukládány na podílový účet klienta. Cena podílové jednotky se odvíjí od aktuálního kurzu. Každá podílová jednotka představuje nárok na předepsaný podíl v investičním fondu, přičemž každý investiční fond je rozdělen na tyto podílové jednotky. Volba investičního fondu je v kompetenci pojistníka. Pojistník kromě výběru investičního fondu rozhoduje také o poměru, ve kterém budou prostředky určené k investování do jednotlivých fondů rozděleny. Jde o tzv. alokační poměr. Důležitým znakem investičního životního pojištění je různá míra investičního rizika, které nese pojistník. Míra rizika se odvíjí od vybraného investičního fondu a jeho podkladových aktiv. Každý investiční fond realizuje různou investiční strategii, která umožňuje klientům

získat zajímavou výši výnosu. Obecně platí, že čím vyšší je riziko investice, tím vyšší je výnos.²²

Z hlediska maximálního zhodnocení a snížení investičního rizika je doporučována v rámci IŽP pojistná doba minimálně 10 let. Kratší doba není doporučována z důvodu kolísání kapitálového trhu, které může způsobit propad hodnoty naspořených prostředků. Pojištění je vhodné pro klienty, kteří chtějí aktivně ovlivnit rezervotvornou část pojistného prostřednictvím volby investičních fondů či investiční strategie a jsou ochotni přijmout odpovídající míru investičního rizika. Před uzavřením pojištění by měl být každý klient podroben investičnímu dotazníku, podle kterého pojišťovací zprostředkovatel zjistí, který fond či strategie je pro klienta vhodná.

5.4 Investiční fondy a strategie

Při ukládání prostředků v rámci IŽP vytváří pojišťovna speciální fondy, které tvoří určitou kombinaci finančních investic. Investiční fondy a investiční strategii volí klient dle svého uvážení. Pojišťovna klientům nabízí možnost investovat do jednotlivých fondů (např. fondy peněžního trhu, fondy dluhopisové atd.) nebo nabízí možnost investic do smíšených fondů, které obsahují více druhů aktiv. Tento způsob volby je vhodný zejména pro klienty, kteří mají s investováním nějaké zkušenosti a mají informace o vývoji a fungování jednotlivých fondů. Další možností je využití různých investičních strategií, které má pojišťovna předdefinované, nebo si ji zkušenější klient může sestavit sám. Každá strategie zahrnuje takové investiční fondy, které splňují míru rizika pro danou strategii. Pojišťovny nabízejí strategie od těch nejméně rizikových, které nabízejí nižší výnos až k těm vysoce rizikovým, které naopak umožňují získat zajímavé zhodnocení. Nadefinované strategie bývají využívány klienty, kteří se v investování příliš neorientují.

²² DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

5.4.1 Investiční fondy

Fondy IŽP nejsou ve většině případů primárně spravovány pojišťovnou. Samotný fond je tvořen podílovými jednotkami jiných otevřených podílových fondů, které bývají spravovány sesterskou investiční společností. Fondy IŽP jsou tedy tzv. fondy fondů, ve kterých nejsou podkladová aktiva tvořena přímo akcemi, dluhopisy nebo jinými cennými papíry, ale jsou tvořena podílovými jednotkami jiných fondů.²³ Mezi základní investiční fondy patří: fond s garantovaným výnosem, fondy peněžního trhu, fondy dluhopisů, fondy akciové, smíšené fondy.

Fond s garantovaným výnosem nese minimální riziko, klient zná částku, kterou dostane vyplacenou na konci období. Pojišťovna garantuje, že zhodnocení fondu neklesne pod 0 %. Fond je vhodný pro velmi konzervativní klienty. V rámci IŽP bývá garantovaný fond interním fondem pojišťovny, která také určuje jeho zhodnocení. Pojišťovna musí při určování výše zhodnocení respektovat vyhlášku České národní banky (dále jen ČNB) o maximální výši technické úrokové míry. *Fondy peněžního trhu* jsou nejméně rizikové fondy. Investuje se do bezpečných cenných papírů, u kterých jsou realizovány pouze nepatrné výkyvy tržní hodnoty. Jedná se zejména o krátkodobé státní dluhopisy, termínované vklady u bank a pokladniční poukázky. Zhodnocení fondu je na nízké úrovni, je závislé na výši úrokových sazeb. Pro fondy peněžního trhu je charakteristický krátkodobý investiční horizont. *Dluhopisové fondy* mají oproti peněžním fondům vyšší riziko, naproti tomu nabízejí vyšší výnosy. Nabízí investice do dlouhodobých státních dluhopisů, bankovních dluhopisů či dluhopisů konkrétních podniků. Existují různé dluhopisové fondy. Jedná se o české fondy či fondy zahraniční. U zahraničních fondů se projevuje kurzové riziko české koruny a cizí měny, proto je pro zahraniční fondy typické větší kolísání a možnost většího výdělku. Výnosnost fondů závisí na tržních podmínkách a úrokových sazbách. Charakteristická je investice na střednědobý horizont. *Akciové fondy* investují více než dvě třetiny svého portfolia do akcií. Investování do akcií je nejrizikovější

²³ PODÁVKA, M. Fondy investičního životního pojištění 2006 [online]. 2006 [vid. 2012-12-10]. Dostupné z: <http://www.finq.cz/finq-history/comments/2006/comm03.pdf>

variantou, protože budoucí hodnota akcie není známa. Zároveň však nabízí nejvyšší výnos. Důležitou roli hraje rozložení rizika (diverzifikace), kdy fond investuje do velkého množství akciových společností, aby tím snížil riziko ztráty v případě, kdy se společnost nebude dařit. Akciové fondy lze dělit z několika hledisek, například dle regionů nebo dle odvětví, ve kterém společnost podniká. Charakteristický je dlouhodobý horizont investice. Investování v rámci akciových fondů je nejvhodnější variantou právě pro IŽP. Důvodem je dlouhodobá investice nabízející vysoké zhodnocení. *Smíšené fondy* stojí mezi dluhopisovými a akciovými fondy. Dle složení portfolia lze poznat, ke kterému ze dvou fondů je smíšený fond blíže. Jak výnos, tak i riziko jsou vyšší než u dluhopisových fondů a zároveň nižší než u akciových fondů. Procento akcií v portfoliu fondu většinou nepřesáhne 50 %. Zhodnocení fondu se odvíjí od jeho složení. Výhodou fondu je, že pokud nevydělávají dluhopisy, je šance, že vydělají akcie a naopak. Investiční horizont se odvíjí od složení portfolia fondu, obecně se doporučuje investovat na delší časové období.²⁴

5.4.2 Investiční strategie

Pro nezkušené či méně zkušené investory mají pojišťovny nadefinované různé investiční strategie. Konkrétní typy strategie jsou vhodné pro klienty s averzí k riziku, ale také pro klienty, kteří jsou vůči riziku tolerantní. Investiční strategie je dlouhodobým plánem rozmístění investic mezi různé typy cenných papírů. Pojišťovny většinou rozlišují tři základní investiční strategie. Jedná se o strategii konzervativní, vyváženou a agresivní (dynamickou).

Konzervativní strategie je vhodná pro klienty, kteří nejsou ochotni podstupovat riziko. Vzhledem k velmi nízkému riziku lze očekávat nízké zhodnocení. Portfolio konzervativní strategie obsahuje investice do instrumentů peněžního trhu a do dluhopisů. *Vyvážená strategie* je vhodná pro klienty požadující vyšší výnos a jsou za to ochotni podstoupit určitou míru rizika. Portfolio je složeno z akcií, dluhopisů a instrumentů peněžního trhu.

²⁴ SYROVÝ, P. *Investování pro začátečníky*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2005. 108 s. ISBN 80-247-1366-7.

Zpravidla největší část obsahují akcie a to přibližně 55 %, dluhopisy pak zaujímají okolo 35 % portfolia a na peněžní trh zbývá něco kolem 10 %. Vyvážená strategie však nemusí být pro každého klienta tou vyváženou. Pro některé klienty může být příliš riziková pro jiné zase málo. Je proto nutné podrobně s poradcem probrat, jaké je přesná struktura portfolia a jaká rizika hrozí. Poslední strategií je *agresivní*, označovaná též jako dynamická. Je vhodná pro klienty, kteří snesou velkou míru rizika. Klient musí počítat s kolísavostí hodnoty investice. Naopak však strategie přináší vysoké zhodnocení. Kromě strategií definovaných pojišťovnou má klient možnost namodelovat si vlastní strategii z jednotlivých fondů, které pojišťovna nabízí.²⁵

5.5 Legislativní úprava investičního životního pojištění

Stěžejním zákonem upravující IŽP je zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pojistné smlouvě). Zákon stanovuje základní rámec pro životní pojištění, který je dále upravován prostřednictvím pojistných podmínek a zvláštních pojistných podmínek pro jednotlivé pojistné produkty. Pojistné podmínky sestavuje pojistitel, přičemž musí být respektována pravidla uvedená v zákoně o pojistné smlouvě. Zákon dále ukládá pojišťovnám povinnost poskytovat určité informace před sjednáním pojištění a během trvání životního pojištění. Zákon vymezuje základní pojmosloví, možnosti zániku soukromého pojištění a stanovuje práva a povinnosti smluvních stran.

Důležitým zákonem českého pojišťovníctví je zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovníctví ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pojišťovníctví). Tento zákon upravuje zejména podmínky podnikání pojišťoven a roli státu při regulaci pojistného trhu. IŽP zákon o pojišťovníctví upravuje stanovením povinnosti vytvářet rezervy na závazky z životního pojištění, u kterého je nositelem investičního rizika pojistník. Toto ustanovení

²⁵ KOHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008. 286 s. ISBN 978-80-247-2559-8.

zákona otevírá pojišťovnám prostor v oblasti IŽP. V případě, že by pojišťovny nemohly vytvářet tuto rezervu a nakládat s ní dle pravidel stanovených zákonem a prováděcí vyhláškou, pak by nemohly IŽP prodávat.

Dalším právním předpisem, který se dotýká IŽP, je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o daních z příjmů). Pro ztraktivnější produktů životního pojištění vzniklo dle zákona právo na odečet zaplaceného pojistného od základu daně. Pojištění je daňově uznatelné při splnění zákonem daných podmínek. Kromě daňových odpočtů zákon upravuje zdanění plnění plynoucího z pojištění.

K tématu legislativy, je třeba dále zmínit směrnici Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů (MiFID), která přináší celou řadu změn fungování českého kapitálového trhu. Cílem směrnice je zlepšit podmínky podnikání na kapitálovém trhu, posílit spolupráci orgánů dohledu jednotlivých členů EU a především zlepšit postavení a ochranu zákazníků. Přesto, že IŽP stojí mimo působnost MiFID, měla na něj implementace této směrnice do českého právního řádu velký vliv.

5.5.1 Úprava informační povinnosti pojišťoven v IŽP

Pojišťovny jsou povinné poskytovat určité informace před uzavřením pojistné smlouvy a během trvání životního pojištění. Zákon o pojistné smlouvě stanovuje celou řadu informací, které musí pojistitel před uzavřením pojištění zájemci o pojištění sdělit, jako například dobu platnosti pojištění, způsoby zániku pojistné smlouvy, způsoby a placení pojistného aj. Pro účely práce jsou stěžejní informace, které musí pojistitel sdělit při sjednávání IŽP a během trvání IŽP.

Pokud klient uzavírá IŽP, musí mu být před uzavřením pojištění sděleny tyto informace:

- definice podílů, na které je vázáno pojistné plnění;
- povaha podkladových aktiv vázaných na investiční podíly;
- riziko investice s uvedením charakteru rizika, popřípadě mu je sděleno, kde informaci získá;
- neexistence garance návratnosti investice;

- způsob a rozsah záruky, je-li dána;
- hodnota předpokládaných nebo možných výnosů nebo vlastnosti investice (nesmějí se uvádět údaje za určitá období, ve kterých bylo dosažené vysoké výnosnosti a údaje o tom, že minulé výnosy nejsou zárukou budoucích výnosů).

Během trvání pojištění je pojistitel povinen informovat o změnách pojistných podmínek, zejména o změnách týkajících se změn podílů, na které je vázáno pojistné plnění a změn povahy podkladových aktiv vázaných na investiční podíly. Dále pojišťovna informuje každý rok o stavu bonusů.²⁶

ČNB vydala dne 14. 5. 2012 ve svém Věstníku úřední sdělení týkající se některých informačních povinností při sjednávání a během trvání životního pojištění. Při uzavírání pojistných smluv ČNB očekává, že pojišťovny a pojišťovací zprostředkovatelé vezmou v úvahu finanční gramotnost, věk, finanční možnosti, požadavky, potřeby a investiční cíle každého zájemce o pojištění individuálně dle jejich situace. Důležitost klade ČNB na informace ohledně nákladovosti životního pojištění. Pojišťovny mají povinnost informovat zájemce o uzavření pojištění o všech poplatcích, které mají vliv na cenu pojištění. Jedná se o poplatky placené nad rámec pojistného. Musí být informován o poplatcích, které jsou spojeny s uzavřením pojistné smlouvy, ale i s těmi, které mohou být realizovány během trvání pojištění. Dále pak musí být poskytnuty informace týkající se nákladů, které souvisejí se strukturou předepsaného pojistného. Náklady jsou v tomto případě děleny na náklady související s rizikovým pojistným, rezervotvornou složkou pojistného a se vznikem a správou pojištění. Pojistitel povinně poskytuje informace o všech nákladech, které jsou placeny pojistníkem, včetně částek těchto nákladů a jejich výpočtu. Dále pak informace o tom, zda částky snižují hodnotu podílů, nebo cenu podílových jednotek.

ČNB ve svém sdělení doporučuje pojišťovnám zveřejňovat na webových stránkách maximum informací o nabízeném produktu životního pojištění a to v takové míře, aby byl

²⁶ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě ve znění pozdějších předpisů, § 66, 67

zájemce o pojištění schopen samostatně posoudit, který produkt je pro něj vhodný ještě před tím, než osloví pojišťovnu. Zájemce by měl posoudit zejména vhodnost pojištění z hlediska svých současných potřeb, finančních možností a požadavků.²⁷

5.5.2 Právní úprava tvorby rezerv na závazky plynoucí z IŽP

Zákon o pojišťovnictví ukládá pojišťovnám povinnost tvořit technické rezervy. Technické rezervy jsou tvořeny z přijatého pojistného a jsou použity tehdy, pokud pojišťovna k výplatě pojistného plnění nemůže použít příjmy z běžného období. Jednou z rezerv je rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník. U IŽP je rezervotvorná část pojistného investována do instrumentů, které si zvolí pojistník při uzavírání pojistné smlouvy. Pojišťovna vytváří rezervu na závazek ve výši reálné hodnoty zvolených aktiv.

Zákon o pojišťovnictví vymezuje pojem pojišťovací činnost. Jednou z činností pojišťoven je dle zákona nakládání s aktivy, jejichž zdrojem jsou technické rezervy. Pojišťovna tak investuje dočasně volné prostředky (rezervy) do finančního umístění. Zákon stanovuje do jakých investičních instrumentů, může pojišťovna své prostředky investovat (skladba finančního umístění). Limity jednotlivých instrumentů upravuje vyhláška č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví. Pro IŽP platí zákon v tomto ohledu pouze „přiměřeně“. Tento fakt se opět odvíjí od skutečnosti, že investiční riziko nese pojistník, nikoliv pojišťovna. Pojistník si sám volí prostřednictvím investičního programu, do jakých instrumentů chce investovat. Klienti tak nepřímo naplňují limity skladby finančního umístění. Zákon pak říká, že v případě, kdy má závazek z životního pojištění vazbu na hodnotu podílových listů fondu kolektivního investování nebo

²⁷ Věstník ČNB. Úřední sdělení České národní banky k některým informačním povinnostem při sjednávání a během trvání životního pojištění [online]. Praha: Česká národní banka, 2012-05-14, 6/2012 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z:
http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2012/download/v_2012_06_20712560.pdf

na hodnotu aktiv vnitřního fondu tvoří skladbu finančního umístění k těmto závazkům tyto podíly nebo aktiva vnitřního fondu.²⁸

5.5.3 Zákon o daních z příjmů

Zákon o daních z příjmů rozlišuje rizikové životní pojištění a soukromé životní pojištění. Rizikovým životním pojištěním se zákon nezaobírá. Pojistné na tento druh pojištění není odčitatelné od základu daně a pojistné plnění v případě smrti pojištěného nepodléhá zdanění.

Soukromé životní pojištění dle zákona zahrnuje tři formy pojištění. Jde o:

- pojištění pro případ dožití;
- pojištění pro případ smrti nebo dožití;
- důchodové pojištění.

Pojistník může od základu daně odečíst pojistné zaplacené ve zdaňovacím období na soukromé životní pojištění za předpokladu, že:

- pojistník je shodný s pojištěným;
- doba trvání pojištění je minimálně 5 let;
- doba trvání pojištění minimálně do 60 let.

Pokud je pojištění placeno jednorázově, rozpočítá se na zdaňovací období dle délky pojištění a to s přesností na dny. Maximální částka, kterou lze odečíst od základu daně je Kč 12 000 na všechny smlouvy životního pojištění, které má pojistník uzavřené. Pokud má tedy pojistník uzavřeno více smluv u různých pojistitelů, může si v součtu od základu daně odečíst maximálně Kč 12 000. Do částky je započteno pojistné na soukromé životní pojištění a příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem. Ta část pojistného, která připadá na ostatní rizika, není daňově uznatelná. Pokud nebudou dodrženy výše

²⁸ Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví ve znění pozdějších předpisů, §3, 51, 67, 70

uvedené podmínky, nárok na uplatnění odpočtu nezdánitelné části základu daně zaniká. V případě, že pojistná smlouva zanikne a nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a vzniklá rezerva nebo kapitálová hodnota bude převedena na novou pojistnou smlouvu soukromého životního pojištění, nemusí pojistník dodatečně danit uplatněné odpočty.

Plně daňově uznatelným nákladem je také pojistné na soukromé pojištění placené *zaměstnavatelem*, pokud je zaměstnavatel k placení pojistného vázán například pracovní smlouvou, vnitřním předpisem nebo kolektivní smlouvou. Mezi náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů patří také náklady na pracovní a sociální podmínky a péče o zdraví zaměstnanců vynaložené na práva zaměstnanců, která vyplývají z kolektivních, pracovních nebo jiných smluv. Pojistné hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance je osvobozeno od daně z příjmů u zaměstnance. Zaplacené pojistné je bráno jako jeho další příjem ze závislé činnosti. Od daně jsou osvobozeny platby zaměstnavatele v celkové sumě Kč 24 000 ročně. Aby si mohl zaměstnavatel uplatnit odpočet, musí opět zaměstnanec (pojistník) splňovat zákonné podmínky. Pojistné nad limit Kč 24 000 podléhá stejnému zdanění jako hrubá mzda.

Kromě daňových odpočtů zákon upravuje také *zdanění plnění plynoucí z pojištění*. Dle zákona o daních z příjmů lze rozdělit plnění plynoucí ze soukromého životního pojištění na tři typy:

- plnění nastávající v průběhu trvání pojištění;
- plnění nastávající po řádném zániku pojištění;
- plnění nastávající po předčasném ukončení pojištění.

Veškeré zdanitelné plnění je daněno jako příjem z kapitálového majetku a to srážkovou daní ve výši 15 %. Plnění je daněno tzv. u zdroje a není tak předmětem daňového přiznání příjemce.

Od daně jsou osvobozena plnění, která se uskutečňují v průběhu trvání pojistné smlouvy. V případě vzniku pojistné události, která je předmětem pojistné smlouvy, je pojišťovna povinna vyplatit pojistné plnění. Jedná se zejména o plnění vyplývající z úrazového připojištění (pojištění trvalých následků úrazu, pojištění hospitalizace, denní odškodné).

Osvobozeno je též plnění v případě smrti pojištěného, jehož příjemcem je obmyšlená osoba. Výjimku tvoří tzv. jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a po jeho výplatě nezaniká pojistná smlouva. Při realizaci tohoto plnění v průběhu trvání pojištění, je příjem předmětem daně. Konkrétně u IŽP jde například o mimořádný odkup podílových jednotek. V případě mimořádného odkupu je srážková daň 15 % uplatněna tehdy, pokud byla vybrána částka větší, než je dosud zaplacené pojistné. To znamená, že součástí vybírané částky jsou i výnosy z pojištění. Pak vybrané zhodnocení podléhá srážkové dani a započtené pojistné u tohoto odkupu již nelze u žádného plnění z daného soukromého životního pojištění uplatnit.

Výplata pojistného plnění po řádném ukončení pojistné smlouvy, tedy dožití se konce pojistné doby, je daněna sazbou 15 %. Mezi plnění, která jsou zdaněna, patří:

- plnění pro případ dožití z pojištění pro případ dožití,
- plnění pro případ dožití z pojištění pro případ smrti nebo dožití,
- plnění pro případ dožití z důchodového pojištění.

V případě předčasného zrušení mluvíme o výplatě odbytného. Základ daně tvoří částka odbytného snižena o zaplacené pojistné, bez pojistného uhrazeného zaměstnavatelem. Odbytné je dle zákona o daních z příjmů zdaněno sazbou 15 %.²⁹

5.5.4 Směrnice o trzích finančních nástrojů

MiFID je zkratkou pro anglický název Markets in Financial Instruments Directive (dále jen MiFID), do češtiny přeloženo jako směrnice o trzích finančních nástrojů. Jedná se o rámcovou směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES. Společně s prováděcí směrnicí a prováděcím nařízením z roku 2006 upravují tyto dokumenty podmínky pro poskytování investičních služeb a organizování trhů s finančními nástroji v rámci všech členů EU. Důvodem vzniku směrnice MiFID byla snaha odstranit nadnárodní

²⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, §4, 6, 15

burzovní monopoly, docílit obchodování s cennými papíry na evropské úrovni a zlepšit průhlednost probíhajících obchodů. Cílem MiFID je tedy zlepšení průhlednosti nabízených služeb, podpora konkurenčního prostředí a zesílení ochrany investorů. Směrnice MiFID a prováděcí předpisy upravují zejména oblasti týkající se zásad pro poskytování investičních služeb, testu běžného investora, třídění zákazníků pro potřeby přístupu poskytovatele investičních služeb, cílů poskytování informací zákazníkům, časového intervalu pro poskytnutí informací a aktualizace informací poskytovaných klientům. Směrnice byla do českého právního řádu zavedena prostřednictvím novely zákona o podnikání na kapitálových trzích s platností v roce 2007. Transpozice směrnice byla v gesci Ministerstva financí ČR a ČNB.

Pro další účely této podkapitoly je vhodné osvětlit fungování přímého investování, které bývá právě s IŽP (ať jednorázově nebo běžné placeného) často porovnáváno. Rozdílnost mezi produkty spočívá zejména v principu fungování, v legislativní úpravě, ve struktuře poplatků a v oblasti daní. Přímé investování do podílových fondů neboli kolektivní investování (dále jen investování do OPF) je upraveno zákonem č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování ve znění pozdějších předpisů. Podílový fond shromažďuje peněžní prostředky prostřednictvím prodeje podílových listů. Majetek v podílových fondech spravuje investiční společnost svým jménem na účet podílníků. Investiční společnost musí vést oddělené účetnictví jednotlivých fondů a vlastního hospodaření. Majetek a zisk fondů nesmí být využit jako zdroj krytí závazků investiční společnosti. Klienti, kteří z různých důvodů nemohou investovat sami, svěří své peníze investiční společnosti, která je investuje prostřednictvím OPF do různých nástrojů kapitálového trhu.

Je důležité zmínit, že stejně jako IŽP, lze investovat buď prostřednictvím pravidelných úložek, nebo jednorázovou částkou. Každý investor (podílník) vlastní odpovídající počet podílových listů dle vložených prostředků. Podílový list je cenný papír, kde jeho majitel vlastní podíl na majetku v podílovém fondu a dále má právo na podíl na zisku. Každý podílový list má stejnou hodnotu a investor může nakoupit libovolný počet podílových listů. Investor má kdykoliv právo na zpětný odkup podílových listů společností. Výnosy se odvíjí od investiční strategie. Předpokládaná budoucí hodnota investice je určena dle

dřívějšího chování fondu. Výnosy jsou evidovány za každý podílový list (u některých fondů jsou vypláceny i dividendy).

Významné české i zahraniční investiční společnosti jsou sdruženy v Asociaci pro kapitálový trh ČR (dále jen AKAT). Společnosti mají další povinnosti nad rámec zákona, jako například dodržování etického kodexu a stanov AKAT. Každá investiční společnost musí mít svého depozitáře, kterým je zpravidla banka mimo finanční skupinu. Depozitář vede účty podílových fondů, dohlíží na dodržování zákonů a statutu, pořizuje a prodává cenné papíry v majetku fondu, kontroluje dodržování omezení a rozložení rizika aj. Nejvyšší dohled vykonává ČNB. U investování do OPF existují pouze tři poplatky. Investiční společnost si účtuje *vstupní poplatek* v podobě procenta ze vstupní hodnoty investice. Vstupní poplatek má několik podob. Poplatek může být hrazen z každé investované částky, nebo si klient může předplatit poplatek za celou dobu investice (dle částky a investičního horizontu). Poslední možností je uhrazení poplatku z první investované částky. Dalším poplatkem je *správní poplatek* (neboli management fee). Tento poplatek snižuje hodnotu výnosu a kryje náklady spojené s obhospodařováním fondu. Poledním poplatkem je *výstupní poplatek*, který je účtován při zpětném prodeji podílových listů zpět investiční společnosti. Je strháván z hodnoty zpětně odkupované částky a kryje náklady za ztrátu investora. V případě, že se klient rozhodne prodat svůj podílový list, který má v držení déle jak 6 měsíců, je výnos za tento prodej od daně osvobozen. Pokud je však doba držby kratší než 6 měsíců, zisk z prodeje se daní 15% daní. Co se týče získaných dividend, ty jsou zdaněny vždy.^{30 31}

Pravidla, která směrnice stanovuje, se netýkají všech osob, které podnikají na finančním trhu, ale zaměřuje se pouze na některé subjekty. Působnost směrnice se tedy vztahuje na poskytovatele investičních služeb (obchodník s cennými papíry, vázaný zprostředkovatel obchodníka s cennými papíry, investiční zprostředkovatel) a organizátory regulovaného trhu.

³⁰ Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování ve znění pozdějších předpisů.

³¹ AKAT. O asociaci [online]. Praha: Asociace pro kapitálový trh České republiky, 2010 [vid. 2013-04-17]. Dostupné z: http://www.akatcr.cz/static.do?page=zakl_popis.html

Směrnice též určuje subjekty, které nejsou povinny získat povolení k poskytování investičních služeb. Mezi tyto subjekty patří také pojišťovny a zajišťovny. Důvodem, proč se směrnice na IŽP nevztahuje je právě zahrnutí pojistné ochrany v rámci produktu. IŽP má základní charakteristiky pojistného produktu a proto není vhodné, aby bylo upraveno stejnými pravidly jako investiční instrumenty. Proto v době, kdy byla směrnice implementována do českého právního řádu, došlo k obrovskému nárůstu předepsaného pojistného v rámci IŽP, zejména u jednorázově placených produktů.

5.6 Připojištění

Současným trendem v životním pojištění je doplnění základních rizik (úmrtí a dožití) o rizika neživotního charakteru. Nejčastěji bývají připojišťována tato rizika:

- riziko úrazu,
- riziko invalidity,
- riziko vážných chorob,
- riziko nemoci,
- riziko snížení schopnosti pojištěného.

5.6.1 Úrazové pojištění

Riziko úrazu je připojišťováno v různém rozsahu a různé podobě. Jak už bylo řečeno, úkolem životního pojištění je finančně zabezpečit rodinu pojištěného pro případ jeho smrti. Smyslem úrazového pojištění je ochrana samotného pojištěného. Kombinace životního a úrazového pojištění je pak ideální pojistnou ochranou celé rodiny.

Úrazové pojištění obvykle zahrnuje:

- pojištění pro případ smrti následkem úrazu,
- pojištění pro případ trvalých následků úrazu,
- pojištění doby nezbytného léčení (denní odškodné).

5.6.2 Pojištění invalidity

Nárok na plnění vzniká po přiznání 3. stupně invalidity ze státního důchodového pojištění. V praxi jsou využívány dvě varianty tohoto pojištění. Jednou z nich je vznik invalidity v důsledku úrazu nebo nemoci a druhou variantou je vznik invalidity pouze v důsledku úrazu.

S tímto pojištěním je spojováno zproštění od placení pojistného. Některé pojišťovny nabízejí tuto možnost jako další připojištění, které si klient může sjednat. Jiné mají zproštění od placení pojistného automaticky jako součást připojištění invalidity. Zproštění od placení znamená, že pojišťovna v případě přiznání 3. stupně invalidity, přebírá povinnost platit za pojištěného pojistné.

5.6.3 Pojištění vážných chorob

Úkolem tohoto pojištění je krytí nákladů spojených s léčením nemoci, zajištěním potřebného ošetření popřípadě nahrazení sníženého příjmu v důsledku neschopnosti vykonávat povolání.

Nárok vzniká po diagnóze nemoci, která je obsažena v pojistných podmínkách jednotlivých pojišťoven. Výčet vážných chorob, které jsou v rámci pojištění kryty, se může u jednotlivých pojišťoven lišit. V případě diagnózy některé z krytých vážných chorob, vyplátí pojišťovna sjednanou pojistnou částku a pojištění zaniká.

5.6.4 Nemocenské pojištění

Účelem tohoto pojištění je krytí potřeb klientů, které nejsou dostatečně či vůbec uspokojeny prostřednictvím státního pojištění. V rámci nemocenského pojištění je zahrnuto pojištění dočasné pracovní neschopnosti v důsledku nemoci pojištěného. Bývá využíváno jako doplněk k sociálnímu pojištění či osobami, které nespádají do státního systému sociálního pojištění.

Dalším je pojištění hospitalizace, jejímž úkolem je náhrada příjmu za dobu pobytu v nemocnici popřípadě nákladů spojených s hospitalizací. Nemocenské pojištění může též zahrnovat pojištění stomatologických výkonů či nadstandardní péče při pobytu v nemocnici.

5.6.5 Pojištění dlouhodobé péče

Pojištění, které je nabízeno pouze zřídka. V případě, že klient nebude schopen se o sebe nebo svou domácnost sám postarat, dojde k výplatě pojistného plnění. Plnění je poskytováno v okamžiku, kdy není člověk schopen provádět základní úkony běžného života. Prostředky by měly pokrýt náklady spojené například s pobytem v léčebně, náklady na pečovatelku aj.^{32, 33}

5.7 Poplatky

Nedílnou součástí životního pojištění jsou poplatky, které však nejsou upraveny v žádném právním předpise, proto mají pojišťovny v tomto ohledu volné pole působnosti. Poplatky jsou u IŽP strhávány ze zaplaceného pojistného ještě předtím, než jsou nakoupeny podílové jednotky, nebo mohou být strhávány přímo z podílového účtu. Jednotlivé poplatky a jejich výši mají pojišťovny uvedeny v sazebnících, které by měly být součástí pojistných podmínek, dostupné na webových stránkách pojišťoven, nebo na obchodních místech. Skutečnost je však taková, že pokud klient má zájem zjistit, jaké poplatky pojišťovna u pojištění strhává, musí vynaložit velké úsilí, aby se mu to podařilo. Na druhou stranu, pokud se podaří sazebník najít, je ve většině případů celkem přehledný a jasný.

³² BOHUMSKÝ, P., B. KOVÁŘ a J. MESRŠMÍD. *Životní pojištění*. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. ISBN 80-247-0146-4.

³³ DAŇHEL, J., et al. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. ISBN 80-86946-00-2.

Poplatky můžeme rozdělit do dvou skupin – řádné a mimořádné. Řádné poplatky, jak už z názvu vyplývá, jsou účtovány pravidelně. Do této kategorie můžeme zařadit například poplatek za správu pojištění, inkasní poplatek, alokační poplatek, poplatek za správu fondů aj. Mimořádné poplatky jsou strhávány za specifické požadavky klientů. Příkladem může být poplatek za výplatu části hodnoty pojištění, poplatek za změnu parametrů pojištění, poplatek za převod podílových jednotek aj.

5.7.1 Řádné poplatky

Jedním ze skupiny tzv. řádných poplatků je poplatek označovaný jako *měsíční poplatek*. Jedná se o fixní částku, kterou pojišťovna strhává z podílového účtu klienta. Prostředky jsou použity na krytí administrativních nákladů pojišťovny. Tento druh poplatku pojišťovny často označují jako správní poplatek, tedy poplatek za správu pojištění.

Další řádnou platbou je *vstupní poplatek*, který pokrývá investiční náklady a odměny zprostředkovatele, který o klienta pečuje. Vstupní poplatek vyjadřuje určité procento z investované částky. Mezi pojistiteli může mít různou formu a jiný název. Jednou z forem je *administrativní poplatek*, jehož výše je stanovena určitým procentem z aktuální výše pojistného, přičemž snižuje hodnotu podílových jednotek. Druhou formou je *rozíl mezi nákupní a prodejní cenou podílové jednotky*. Nákupní cena, za kterou jsou nakupovány podílové jednotky, je o určité procento vyšší než cena, za kterou klient jednotky odkupuje (prodejní cena). Klientovi je tak nakoupeno o dané procento méně podílových jednotek, než ve skutečnosti odpovídá jejich prodejní ceně. Poslední formou je *alokační procento*. Podílové jednotky jsou nakoupeny za pojistné očištěné právě o alokační poplatek, který je stanoven opět určitým procentem. V praxi se liší výše vstupního poplatku pro běžné a mimořádné pojistné. Pojišťovny ve většině případů stanovují nižší poplatek pro mimořádné platby klienta, zatímco u běžného pojistného jsou sazby vyšší. Trendem poslední doby je flexibilní stanovení poplatku. Zprostředkovatel a klient se dohodnou, že se zprostředkovatel vzdá části své provize a klient tak získá výhodnější výši poplatku.

Dalším používaným řádným poplatkem je *inkasní poplatek*. Tento poplatek je klientovi účtován při předpisu pojistného. Výše poplatku se může lišit například dle způsobu placení pojistného, zda klient platí složenou, přes SIPO, inkasem aj.

Za obhospodařování fondů je klientům účtován *poplatek za správu fondů*, který kryje investiční a administrativní náklady. V rámci IŽP jsou většinou prostředky klientů investovány do podílových fondů. Pojišťovna stojí jako spojovací článek mezi klientem a investiční společností spravující primární fond. Výše poplatku je účtována na straně pojišťovny i na straně primárního fondu. Konečný poplatek pro klienta je stanoven jako součet poplatku účtovaného primárním fondem k pojišťovně a poplatku účtovaným pojišťovnou ke klientovi. Poplatek opět snižuje hodnotu podílových jednotek klienta.

5.7.2 Mimořádné poplatky

Mimořádné poplatky bývají z větší části fixní. Často bývá první úkon v roce zdarma. Radíme sem například poplatky za změnu frekvence placení, za informaci o hodnotě fondu či výši odkupného, za změnu investiční strategie, za převod jednotek mezi fondy, za změnu alokačního procenta aj. Mimořádné poplatky bývají v rámci pojišťoven různorodé a je pouze na pojišťovně, které úkony budou zpoplatněny a které ne.³⁴

5.7.3 Ukazatel TANK

Ukazatel TANK vznikl v roce 2006 jako prostředek, pomocí něhož bylo možné zkoumat produkty IŽP z pohledu jejich nákladovosti. Ukazatel vznikl za účelem možnosti srovnání poplatků v rámci IŽP s přímým investováním do podílových fondů. Zatímco podílové fondy mají ze zákona povinnost informovat klienty o struktuře poplatkové politiky, v případě fondů pojišťoven tomu tak není.

³⁴ Peníze.cz. Řádné a mimořádné poplatky u IŽP [online]. [vid. 2013-01-05]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/17483-radne-a-mimoradne-poplatky-u-izp>

Ukazatel TANK je podobný jako RPSN (roční procentní sazba nákladů) u bankovních institucí, s tím rozdílem, že se používá pro produkty pravidelného investování. Číslom v procentech vyjadřuje, jak nákladný je určitý investiční produkt v dané modelové situaci. Vzhledem k tomu, že ukazatel TANK lze spočítat pouze v případě, kdy jsou známé hodnoty poplatků, nastal v minulosti problém v oblasti zveřejňování poplatků pojišťovnami. Nejen, že nebyla známa výše poplatků, ale poplatky byly z hlediska konstrukce těžko porovnatelné mezi jednotlivými pojišťovnami. V roce 2008 byly pojišťovny a investiční společnosti požádány, aby zveřejnily informace o svých poplatcích. Většina pojišťoven projekt podpořila a informace poskytla. Jelikož byly informace poskytnuty pouze neformálně, začaly se šířit pochybnosti o jejich pravdivosti. O rok později byly pojišťovny vyzvány ke smluvní spolupráci poskytovat pravdivé informace, kterou přijaly pouze čtyři instituce. Ukazatel TANK je tak počítán pouze z materiálů, které jsou veřejně přístupné. Význam ukazatele TANK tkví v ochraně klienta (investora) a v pomoci finančním poradcům při výběru vhodných alternativ.

TANK je podílem všech předpokládaných zaplacených poplatků ku předpokládané budoucí ideální hodnotě investice. Ideální hodnota investice je taková investice, která by byla zcela očištěna o poplatky a kde se předpokládá stejné zhodnocení. TANK ukazuje, kolik procent z budoucí hodnoty investice tvoří poplatky. Důležité je, že hodnota ukazatele u produktů IŽP obsahující určité pojistné krytí nikterak nehodnotí cenu této pojistné ochrany. Složka pojištění je při výpočtu ukazatele zcela ignorována. Z důvodu zjednodušení při srovnávání produktů jsou stanoveny modelové případy, ve kterých se produkty testují. Standardní modelová situace pracuje s měsíční vloženou částkou Kč 1 000, v horizontech 10, 20, 30 a 40 let. Prostředky jsou investovány do smíšeného fondu, jehož zhodnocení je 6 % p.a.

Vysoká hodnota TANK může snižovat rentabilitu produktů. Zvláště u IŽP může dojít v případě krátkodobého investičního horizontu k poklesu výnosu a ztrátám. Přes programy s vysokou hodnotou TANK je proto lepší neinvestovat. Naopak nízká hodnota TANK nemusí vždy znamenat, že jde o kvalitní produkt. Je třeba daný fond srovnat s konkurencí a vždy vybírat ten levnější z pohledu poplatků, samozřejmě za předpokladu zachování požadovaných charakteristik fondů. Některé produkty mohou mít nízké náklady na správu

(a tedy nízkou hodnotu ukazatele TANK) a přitom mají vysoké počáteční náklady, kterými se zaobírá jiný ukazatel (PANK). Je proto třeba brát v potaz i další faktory.³⁵

5.8 Výhody a nevýhody

IŽP patří v dnešní době mezi velmi oblíbené a často využívané produkty. Pojištění je flexibilní vůči životním potřebám člověka, nabízí aktivně se podílet na výši zhodnocení prostřednictvím volby investiční strategie a je daňově uznatelný. Častým argumentem proti sjednání pojištění bývá negarantovaná výše částky v případě dožití a poplatky účtované pojišťovnami. Jako každé pojištění, má i IŽP své přednosti a nedostatky. Na závěr kapitoly o investičním životním pojištění by měly být shrnuty hlavní výhody a nevýhody pojištění. Výhody a nevýhody produktů IŽP jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 1: Výhody a nevýhody investičního životního pojištění

Výhody	Nevýhody
Vyšší zhodnocení než u jiných druhů pojištění	Není garantovaná částka na dožití
Variabilita produktu	Některé změny na pojistné smlouvě zpoplatněny
Čerpání a vkládání prostředků během trvání pojištění	Poplatky pro fondy a pojišťovnu snižující hodnotu pojištění
Volba vlastní investiční strategie	Investiční riziko nese pojistník
Daňová uznatelnost	Dodržení pravidla 60 x 60
Funkce ochrany investic	Možnost ztráty výnosu v případě nepříznivého vývoje fondu
Mimořádné pojistné	Možné zpoplatnění vkladu mimořádného pojistného
Atraktivní výše předpokládané naspořené částky	Při předčasném zrušení smlouvy pojišťovna strhává část odkupného
Nespadá do společného jmění manželů (při rozvodu se nerozděluje)	

Zdroj: vlastní

³⁵ Ukazatel TANK. Projekt TANK [online]. Brno, 2011 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.tankfin.cz/projekt-TANK/>

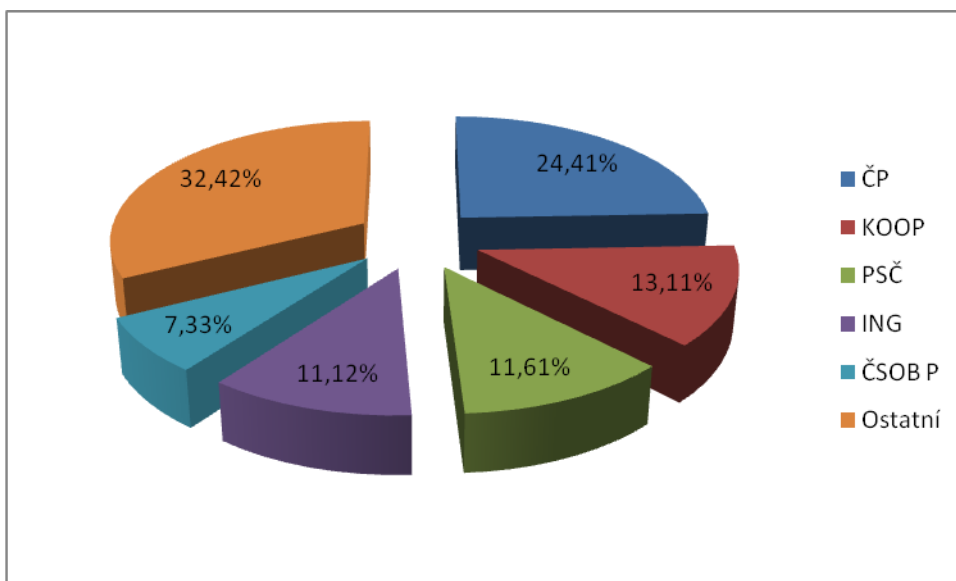
6. Analýza produktů IŽP ve vybraných pojišťovnách

Vzhledem k tomu, že předmětem práce je analýza investičního životního pojištění, je tato kapitola zaměřena především na specifické náležitosti produktu, jako jsou možnosti investování do fondů (druhy fondů a investiční strategie) a zhodnocení, které fondy nabízejí. Významnou úlohu hrají poplatky spojené s pojištěním, které mají velký vliv na koncovou naspořenou částku. Dále je nutné analyzovat základní charakteristiky produktu jako je vstupní věk, koncový věk, minimální výše běžného pojistného, možnosti plateb mimořádného pojistného a počet osob na pojistné smlouvě. Důležitou roli dále hraje rozsah krytí rizika smrti a dožití včetně výluk (rozsah základního pojištění) a možnosti připojištění.

Ke komparaci produktů IŽP bylo vybráno 5 pojišťoven. Pojišťovny byly zvoleny na základě velikosti tržního podílu v životním pojištění za rok 2011. Jsou to:

- Česká pojišťovna, a. s.;
- Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group;
- Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group;
- ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB;
- ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku.

V následujícím obrázku je zobrazena velikost podílů na trhu životního pojištění vybraných pojišťoven.

Obrázek 14: Tržní podíly v životním pojištění vybraných pojišťoven

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČAP, 2011)

6.1 Česká pojišťovna, a. s.

Historie České pojišťovny, a. s. (dále jen ČP) sahá až do roku 1827. V tomto roce pojišťovna vzniká pod názvem První česká vzájemná pojišťovna. Nejprve pojišťovna nabízela pouze požární pojištění, postupem času do nabídky přidala krupobitní pojištění, pojištění dobytka a životní pojištění. Na počátku 20. století rozšířila pojišťovna svou činnost o povinné ručení automobilů (dříve jízdních strojů). Ve dvacátých letech nabízí pojišťovna téměř všechny druhy pojištění. V roce 1948 dochází k zestátnění smluvního pojišťovnictví a ke sloučení stávajících pojišťoven do jediné, kterou je Československá pojišťovna. Pojišťovna si držela monopolní postavení až do roku 1991, kdy byl umožněn vstup dalších pojišťoven na pojistný trh. I přes velké konkurenční prostředí, které v současné době panuje, zůstává ČP největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Sídlo pojišťovny se nachází v Praze. V současnosti je 100% vlastníkem České pojišťovny skupina Generali PPF Holding.³⁶

³⁶ Česká pojišťovna. Historie a vývoj České pojišťovny [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2013 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/historie-a-vyvoj-cp>

6.1.1 Základní charakteristika pojištění Diamant Zdravý život

Pojištění Diamant Zdravý život (dále jen Diamant) nabízí ČP od roku 2010. Na pojistnou smlouvu lze pojistit až deset lidí. Jedinou podmínkou je alespoň jeden dospělý (tzv. 1. pojištěný), což je pro potřeby pojištění klient ve věku 15 let. Minimální vstupní věk je 15 let, maximální vstupní věk je 96 let. Koncový věk pojištění je 99 let. Minimální výše běžného pojistného je Kč 500. Do pojistného je automaticky zahrnuta spořicí složka. Nad rámce běžného pojistného může klient ukládat tzv. mimořádné pojistné. Minimální výše jedné úložky je Kč 1 000. Klient má samozřejmě právo si své peníze vybrat, minimální výše jednoho výběru z hodnoty mimořádného pojistného je Kč 1 000. Během jednoho roku lze uskutečnit až čtyři výběry. Pojištěný může od pojistitele žádat také výplatu z hodnoty běžného pojistného. Minimální výše odkupu činí Kč 10 000. Z hodnoty naspořené částky běžného pojistného lze vybírat čtyřikrát v roce.

V rámci produktu Diamant lze připojistit celou řadu rizik. Jedná se o pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pojištění smrti následkem úrazu v motorovém vozidle, pojištění trvalých následků úrazu s progresivním plněním, pojištění trvalé invalidity následkem úrazu nebo nemoci, denní odškodné, pojištění pravidelné výplaty důchodu v případě smrti, zproštění od placení v případě trvalé invalidity, pojištění denní podpory při pobytu v nemocnici, pojištění plateb pojistného při pracovní neschopnosti, pojištění splátek úvěru při změně příjmu, pojištění pro případ nemoci (závažná onemocnění), pojištění pro případ nemoci (kritická onemocnění), asistenční služby Medik Plus, asistenční služby Medik. Pojistitel dále nabízí připojištění garantované pojistné částky při dožití.

U pojistných smluv pojištění Diamant je automaticky sjednávána indexace pojištění, pokud klient při sjednání smlouvy výslovně nepožádá, že si indexaci pojištění nepřeje. Každý rok k výročí smlouvy dochází v závislosti na růstu indexu spotřebitelských cen a růstu nominálních mezd ke zvýšení pojistného a pojistných částek. Pokud klient nemá zájem o provádění indexace, musí pojistitele písemně informovat. Pokud pojistník odmítne provedení indexace 2 roky po sobě, zastaví pojistitel indexaci na dobu 5 let. Pojistné podmínky dále stanoví, v jakých situacích není indexace prováděna, jedná se například o pojištění, u nichž došlo ke zproštění od placení pojistného aj.

V rámci základního pojištění 1. pojištěného, které je sjednáno vždy, je pojištěno riziko smrti a dožití. V případě smrti pojištěného je obmyšlené osobě vyplacena pojistná částka pro případ smrti a hodnota pojištění. Pojistitel neposkytuje pojistné plnění v případě smrti pojištěného v důsledku válečných událostí a v případě sebevraždy do dvou let od trvání pojištění. Minimální pojistná částka pro případ smrti je Kč 10 000, maximální pojistná částka není omezena. Pokud se pojištěný dožije konce pojistné doby, vyplátí pojistitel hodnotu pojištění, klient má možnost jednorázové výplaty pojištění, nebo lze sjednat výplatu důchodu. Po uplynutí pojistné doby základního pojištění pojistná smlouva zaniká.³⁷

6.1.2 Investiční možnosti v rámci produktu Diamant

Pojištění Diamant umožňuje klientům výběr ze dvou aktivně řízených fondů (tzv. fondy fondů) a dalších deseti fondů společnosti ČP Invest. Fondy fondů jsou investičním nástrojem, který zvyšuje různorodost portfolia. Tyto fondy investují své prostředky do jiných podílových fondů, které investují do různých investičních nástrojů. Výhodou těchto fondů je profesionální správa, která se umí flexibilně přizpůsobovat podmínkám na kapitálových trzích. Jedná se o Vyvážený fond fondů a Dynamicky fond fondů. Dále pak pojišťovna nabízí investice do Konzervativního otevřeného podílového fondu, Smíšeného fondu, Fondu korporátních dluhopisů a řady akciových fondů (Fond farmacie a biotechnologie, Fond globálních značek, Fond nemovitostních akcií, Fond nových ekonomik, Fond ropy a energetiky, Zlatý fond a Fond živé planety).

Vyvážený fond fondů je vhodný pro klienty, kteří chtějí vyvážený poměr mezi rizikem a případným zhodnocením. Fond je určen pro střednědobé a dlouhodobé investice a nabízí zhodnocení vyšší než klasické konzervativní instrumenty. Portfolio fondu je složeno z jednotek konzervativního fondu, fondu korporátních dluhopisů a akciové fondu.

³⁷ Česká pojišťovna. Pojistné podmínky životního pojištění Diamant Zdravý život [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2012 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z:
<http://www.ceskapojistovna.cz/documents/10262/50021/pojistne-podminky-zivotniho-pojisteni-diamant.pdf>

Dynamický fond fondů je vhodný pro klienty, kteří hledají zhodnocení prostřednictvím akciových a komoditních trhů. Fluktuace fondu je kompenzována možností vyššího hodnocení. Převažují investice do akciových fondů. Oba fondy jsou flexibilní, struktura portfolií je přizpůsobována podmínkám na trhu. Dalším fondem je *Konzervativní otevřený podílový fond* (dříve fond peněžního trhu). Fond je vhodný pro klienty, kteří vyžadují nízkou fluktuaci investice a spokojí se s výnosem, který mírně převažuje výnos z termínovaných vkladů a běžných účtů. Investice jsou realizovány prostřednictvím státních pokladničních poukázek, termínovaných vkladů u bank a dluhopisů. *Fond korporátních dluhopisů* využívají investoři, kteří požadují nižší riziko, než je riziko u investic do akciových fondů. Zároveň chtějí vyšší výnosy, než nabízí peněžní trh. Fond investuje do vybraných bonitních dluhopisů českých i zahraničních podniků a do státních dluhopisů. *Směšený fond* nabízí klientům rovnoměrný poměr mezi mírou rizika a potenciálním výnosem. Investiční riziko fondu je snižováno důkladným výběrem portfolia, důraz je kladen na strukturu aktiv a diverzifikaci mezi odvětví. Další fondy, které pojišťovna nabízí, jsou fondy akciové, které jsou vhodné pro klienty, kteří se chystají investovat své prostředky na dlouhou dobu. Jedním z nich je *Fond farmacie a biotechnologie*. Portfolio fondu je zaměřeno na odvětví zdravotnictví a farmacie. Vzhledem k atraktivnosti odvětví nabízí fond zajímavé zhodnocení, zejména proto, že náklady na lékařskou péči na celém světě rostou bez ohledu na hospodářský vývoj. *Fond globálních značek* je určen klientům, kteří očekávají vyšší míru výnosů. Investice jsou prováděny prostřednictvím akcií světově známých firem. Portfolio fondu je tvořeno stovkou nejlépe hodnocených světových společností. *Fond nemovitostních akcií* využívají investoři, kteří jsou ochotni vystavit se vyššímu riziku, odměnou za vyšší míru výnosu. Investice jsou prováděny na střednědobý nebo dlouhodobý horizont. Fond investuje do akcií nemovitostních a developerských společností s dobrou pověstí, které působí zejména ve střední a východní Evropě. *Fond nových ekonomik* je vhodný pro zkušenější investory, kteří vyhledávají možnost vysokého zhodnocení a nebojí se vyššího rizika. Fond využívá akciového portfolia na trzích vyznačující se velkým potenciálem růstu a patří do skupiny tzv. rozvíjejících se ekonomik. *Fond ropy a energetiky* je určen pro protřelé investory, kteří jsou tolerantní vůči vysokému riziku. Fond je vhodný pro střednědobé investice a investuje do akcií ropného a energetického sektoru. *Zlatý fond* je opět vhodný

pro klienty, kteří jsou ochotni podstoupit vyšší stupeň rizika a mít tak možnost vysokého zhodnocení. Fond investuje jednak přímo do vybraných komodit (drahé kovy, především zlato a stříbro) a jednak do akcií společností těžících zlato a stříbro. Posledním akciovým fondem je *Fond živé planety*. Fond je určen investorům ochotným podstoupit vyšší riziko výměnou za příležitost získání vysokého výnosu. Portfolio fondu tvoří akcie do společností působící v oblasti zpracování a úpravy vody, recyklace, biopotravin, alternativních zdrojů energie aj. Díky ekologickým problémům, které v posledních letech vznikají v důsledku změny klimatu a omezeným zásobám nerostů, jsou řešení těchto situací v daných sektorech poptávána. V následující tabulce jsou shrnuty informace o počtu titulů, do kterých fond investuje, o míře rizika, kterou jednotlivý fond nese a informace o výnosu. Výnos je uveden v % za posledních 12 měsíců.

Tabulka 2: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Diamant

Název fondu	Počet titulů	Míra rizika	Výnos
Konzervativní fond	60	nízká	2,08
Vyvážený fond	11	vyšší	4,41
Dynamický fond	11	vysoká	3,37
Smišený fond	73	střední	7,55
Fond korporátních dluhopisů	53	nižší	8,07
Fond farmacie a biotechnologie	48	vysoká	20,85
Fond globálních značek	102	vysoká	10,49
Fond nemovitostních akcií	49	vysoká	9,52
Fond nových ekonomik	62	vysoká	-0,43
Fond ropy a energetiky	61	vysoká	-0,17
Zlatý fond	37	vysoká	-16,21
Fond živé planety	32	vysoká	1,93

Zdroj: Vlastní zpracování z (Česká pojišťovna, 2013)

V rámci fondů ČP je uváděno pouze zhodnocení za posledních 12 měsíců, které nemá pro klienta velkou vypovídací hodnotu. Pokud by pojišťovna uvedla zhodnocení za delší časový horizont, dokázal by si klient alespoň představit, jak se fond v čase chová. Z tabulky můžeme vidět, že je zde několik fondů, které byly v minulém roce ztrátové. Jsou to ty fondy, které zahrnují vysoké riziko fluktuace hodnoty investice v krátkém časovém období. Proto je možné, že se v období jednoho roku dostaly uvedené fondy do ztráty.

V zájmu ochrany investice nabízí produkt Diamant sjednání tzv. automatické změny alokačního programu. Jedná se o převod podílových jednotek do fondů životního cyklu. Před dohodnutým počtem let (zpravidla 10 let) před koncem pojištění pojistitel provede

změnu alokačních poměrů běžného i mimořádného pojistného. Převedení jednotek probíhá dle určitých zásad. Vysoce rizikové investice v podobě investic do akcí, jsou převáděny do dluhopisových fondů. Středně rizikové investice v podobě dluhopisů jsou realokovány do pokladničních poukázek a termínovaných vkladů. V rámci nízkorizikových investic se přesuny nerealizují, protože investiční riziko již nelze více snižovat.³⁸

6.1.3 Poplatková politika

U produktu Diamant účtuje ČP několik druhů poplatků. Pro přehlednost jsou druhy poplatků a jejich výše uvedeny v následující tabulce. Přehled poplatků pojišťovny je platný od 21. 12. 2012. Pro změny na pojistné smlouvě platí, že první změna v pojistném roce je vždy zdarma. Poplatky jsou tedy platné až pro druhou a další změnu v jednom pojistném roce.

³⁸ Česká pojišťovna. Povaha investičních nástrojů [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2013 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/povaha-investicnich-nastroju#vyvazeny>

Tabulka 3: Přehled poplatků účtovaných v rámci produktu Diamant Zdravý život

Název poplatku	Výše poplatku
Vedení smlouvy	35 Kč/ měsíc
Změna pojistného	50 Kč
Změna základní pojistné částky	50 Kč
Zpracování žádosti o zrušení pojištění s výplatou	500 Kč
Zpracování výpovědi podané pojistníkem do 2	500 Kč
Provedení redukce pojistné doby nebo PČ	220 Kč
Vydání opisu PS	50 Kč
Vydání fotokopie PS (daňové přiznání)	20 Kč
Zpracování pokynu vinkulace	100 Kč
Vyžádaná technická změna	220 Kč
Poplatek za přerušení placení	220 Kč
Změna alokačního poměru	50 Kč
Převod podílových jednotek mezi fondy	50 Kč
Správa portfolia	1,35 % ročně
Poplatek za vklad mimořádného pojistného	2,8 % z hodnoty vkladu (min. 50 Kč)
Poplatek za vklad mimořádného pojistného	2,4 % z hodnoty vkladu
Poplatek za vklad mimořádného pojistného	2,2 % z hodnoty vkladu (min. 50 Kč)
Poplatek za výběr z KH negarantované	50 Kč
Poplatek za výběr z kapitálové hodnoty garantované	220 Kč
Poplatek za výběr z kapitálové hodnoty garantované	220 Kč
Inkasní poplatek za platbu běžného pojistného	1 Kč
Inkasní poplatek za platbu mimořádného pojistného	1 Kč

Zdroje: Vlastní zpracování z (Česká pojišťovna, 2012)

6.2 Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen KOOP) byla založena jako první komerční pojišťovna Československa v roce 1991. Pojišťovna se na počátku svého působení zaměřovala na pojištění majetku, průmyslu a podnikatelů. Dva roky po svém vzniku začíná nabízet pojištění velkých průmyslových rizik. Pojišťuje takové podniky jako Škoda Plzeň a hotel Hilton (tehdejší Atrium). V roce 1994 zavádí do své nabídky čtyři nové produkty majetkového pojištění. V roce 1995 má KOOP 68 poboček po celé České republice. Významným rokem byl pro pojišťovnu rok 2000, kdy došlo k demonopolizaci povinného ručení a KOOP tak získala přes milion klientů. Stala se druhou největší pojišťovnou v oblasti povinného ručení a tuto pozici si drží dodnes.

KOOP je součástí Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe. Rakouská společnost vlastní 96,3 % základního kapitálu. 2,07 % základního kapitálu pak VLTAVA majetkosprávní a podílová spol. s r. o., a zbylých 1,61 % Svaz českých a moravských výrobních družstev. V současnosti je KOOP, se sídlem v Praze, druhou největší pojišťovnou českého pojistného trhu a nabízí klientům jak produkty životního, tak neživotního pojištění.³⁹

6.2.1 Základní charakteristika pojištění Perspektiva

Pojištění Perspektiva nabízí KOOP již od roku 2004. Za tu dobu prošlo pojištění řadou inovací. Jedná se pojištění, které nabízí klientům možnost pojistit na jednu pojistnou smlouvu dvě dospělé osoby a tři děti. Minimální vstupní věk do pojištění v případě dospělé osoby je 18 let. Maximální vstupní věk je 70 let. Koncový věk pojištění je 80 let. Minimální výše běžného měsíčního pojistného činí Kč 400. Do pojištění je zakomponována povinná spořicí část. Produkt nabízí možnost mimořádných vkladů, přičemž minimální výše mimořádného pojistného je Kč 1000. Aby mohl být realizován částečný odkup mimořádného pojistného, musí být na účtu minimální hodnota Kč 5000. Mimořádné pojistné může být pojistitelem využito k úhradě dlužného běžného pojistného. Uložené peníze lze vybírat libovolně během pojistného roku.

Klient může vybírat ze široké škály připojištění. Lze sjednat pojištění smrti následkem úrazu, pojištění trvalých následků úrazu se šestinásobkem progresivního plnění, pojištění pracovní neschopnosti následkem úrazu, pojištění pro případ pobytu v nemocnici následkem úrazu, denní odškodné, pojištění pro případ vážných onemocnění, pojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu nebo jednorázové pojistné částky, pojištění důchodu pro pozůstalé, zproštění od placení v případě plné invalidity, osvobození od

³⁹ Kooperativa pojišťovna. Výroční zpráva 2011 [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-16-03]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/vyrocní-zpravy/>

placení pojistného v případě smrti druhého pojištěného a zdravotní asistenční službu MediKompas.

Produkt Perspektiva nabízí klientům tzv. dynamizaci pojištění. K výročí smlouvy jsou každoročně v závislosti na vývoji průměrné meziroční míry inflace zvyšovány platby pojistného a pojistné částky. Pokud však klient zaplatí stejnou výši pojistného jako před dynamizací, pojistitel vrátí pojištění do stavu před změnou a nebude pojištění dále každoročně dynamizovat, pokud o to však klient písemně nezažádá.

Výhodou produktu je možnost předběžného pojištění. V pojistných podmínkách pojistitel určuje, na která připojištění se předběžné pojištění vztahuje. Pojistná událost musí nastat následkem úrazu. Pojištění kryje i smrt pojištěného v rámci základního pojištění. Pro předběžné pojištění jsou stanoveny maximální limity pojistných částek. Například pro smrt následkem úrazu je stanoven maximální limit Kč 1 milion. Předběžné pojištění nelze sjednat po uzavření smlouvy.

Pojištění umožňuje využití bonusů. Jedná se o bonus týkající se pojištění pro případ smrti hlavního pojištěného následkem úrazu, kdy v případě smrti pojištěného dojde k výplatě bonusu ve formě dvojnásobku ročního pojistného. V případě sjednání bonusu ve formě pojištění pro případ plné invalidity hlavního pojištěného následkem úrazu, obdrží pojištěný bonus ve výši čtyřnásobku ročního pojistného, nebo bude zproštěn od placení pojistného. Pojištěný má právo vybrat si jeden z bonusů, podmínkou nároku na bonus je plnoletost pojištěného (netýká se tedy pojištění dětí).

Další výhodou je prémia za bezeškodný průběh. Pokud se pojištěný dožije konce pojistné doby a nenastala během ní žádná pojistná událost (vyjma událostí plynoucích z pojištění pro případ zdravotní péče), vyplátí pojistitel spolu s hodnotou pojištění i prémii. Výše premie se určí jako procentní podíl z celkového součtu zaplacených poplatků za pojistná rizika z rizikových pojištění za celou dobu trvání smlouvy. Pro smlouvy uzavřené od 1. 1. 2010 činí dané procento pro výpočet premie 10 %. Pro smlouvy, které přijaly dodatek o přechodu na novější verzi pojištění je to 20 %.

V pojištění pro případ smrti nabízí pojistitel dvě formy výše pojistného plnění. Varianta Součet znamená, že pokud pojištěný zemře, poskytne pojistitel obmyšlené osobě sjednanou pojistnou částku a hodnotu pojištění. Varianta Maximum obsahuje povinnost pojistitele vyplatit v případě smrti pojištěného pojistnou částku nebo hodnotu pojištění, pokud je hodnota pojištění vyšší. I v případě smrti lze s pojišťovnou domluvit jednorázovou výplatu pojistné částky či pravidelný důchod na dobu 10 let. Pojistitel není povinen plnit v případě smrti pojištěného v důsledku válečných událostí. Pokud se však pojištěný účastní těchto akcí jako člen ozbrojených složek státu v rámci plnění pracovních povinností, je pojistné plnění vyplaceno. Pojistitel neplní v případě sebevraždy a sebepoškozování a v případě, že událost nastala před zaplacením běžného pojistného. Minimální pojistná částka pro případ smrti je Kč 10 000. Maximální pojistná částka je neomezená. Pokud se v rámci základního pojištění dožije klient konce pojištění, vyplatí mu pojistitel hodnotu naspořených prostředků. Lze domluvit jednorázovou výplatu či pravidelný důchod. Po uplynutí pojistné doby základního pojištění pojistná smlouva zaniká.⁴⁰

6.2.2 Investiční možnosti v rámci produktu Perspektiva

Produkt Perspektiva nabízí klientům celkem dvanáct fondů, do kterých lze investovat volné prostředky. Prvním fondem je *Garantovaný fond*. Nejedná se o klasický investiční fond. Řídí se stejnými zásadami jako investování rezerv životního pojištění. V rámci fondu je připisováno zhodnocení formou ročního podílu na zisku. Zhodnocení fondu je ve výši 2,4 %. *Komoditní fond* investuje do různých druhů zboží. Riziko v rámci fondu je kvalifikováno jako vyšší. Investorům je doporučován dlouhodobý investiční horizont. Dalším fondem je *Erste-Sparinvest Konzervativní fond*, který spravuje rakouská investiční společnost (dceřiná společnost Erste-bank). Fond je vhodný pro investory, kteří chtějí zhodnocovat své prostředky ve střednědobém horizontu. Vzhledem k tomu, že fond

⁴⁰ Kooperativa pojišťovna. Pojistné podmínky životního pojištění Perspektiva [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.anopojisteni.cz/podminky/zivot/komplet_perspektiva_7bn.pdf

investuje převážně do dluhopisů se stabilním výnosem (státní dluhopisy a dluhopisy akciových společností), je fond vhodný pro klienty, kteří jsou ochotni podstoupit nižší riziko. *Erste-Sparinvest Dynamický fond* opět spravuje rakouská investiční společnost. Vzhledem k tomu, že fond investuje do firemních dluhopisů, dluhopisů rozvíjejících se trhů a akcií významných společností, je vhodný pro investory tolerující dlouhodobější investiční horizont a riziko spojené s kolísavostí výnosů. *Erste-Sparinvest Progresivní fond* je posledním fondem, který řídí rakouská společnost. Fond nabízí klientům možnost zajímavého výnosu výměnou na vyšší riziko investice. Investor v rámci fondů využívá potenciál akcií, který přináší v dlouhém období větší zisky. Portfolio je složeno z akcií různých světových oblastí (Spojené státy americké, Velká Británie, Japonsko, Východní Evropa).

Další fondy jsou spravovány společností Conseq Investment Management, a. s. Všechny fondy v rámci společnosti využívají stejnou strukturu portfolia, mění se pouze procentuální podíl jednotlivých nástrojů. *Conseq Active Invest Vyvážené portfolio* nabízí klientům možnost investovat převážně do dluhopisů a akcií. Investiční riziko je hodnoceno jako střední až vyšší. V rámci vyváženého portfolia je investováno do fondů peněžního trhu, do českých a zahraničních dluhopisových fondů, které společně zaujímají převládající část portfolia. Dále pak investuje do zahraničních akciových fondů (zejména ve Spojených státech amerických, Evropě, Asii) a do realitních fondů. *Conseq Active Invest Dynamické portfolio* investuje převážně do akcií, které tvoří asi 90 % portfolia fondu. Zbýlých 10 % je využito investicemi do dluhopisů. Vzhledem k převažujícímu podílu akcií, je tento fond vhodný pro investory, kteří požadují vysoký výnos za cenu vysokého rizika. Dynamické portfolio využívá stejné investiční fondy jako portfolio vyvážené, zde však převažují právě akciové fondy Spojených států amerických, Evropy a Asie. Dalším fondem je *Conseq Horizont Invest II*. Podstatnou část portfolia tvoří zahraniční akciové fondy, zvláště Spojených států amerických a Střední Evropy. Portfolio je tvořeno zhruba z 93 % akciovými fondy. Je tedy vhodný pro zkušené investory, kteří jsou ochotni akceptovat vysokou kolísavost výnosů. Ve fondu *Conseq Horizont Invest I* je investováno přibližně 85 % prostředků do akcií a zbylých 15 % do dluhopisů. Převažují české dluhopisy a evropské akciové fondy. Fond je hodný pro investory, kteří požadují vyšší výnosy

a za cenu odpovídající míry rizika. Díky nezanedbatelnému podílu dluhopisů v portfoliu jsou výkyvy výnosů způsobené fluktuací cen akcií částečně vyrovnávány.

Dalšími fondy jsou fondy ve správě společnosti C-QUADRAT, the fund company. Jedná se o rakouskou společnost zabývající se investováním a správou peněz. Společnost získala jméno v celé Evropě především jako správce aktiv. *C-QUADRAT ARTS Balanced* je fond fondů, který investuje do podílových fondů. Portfolio je tvořeno zhruba ze 40 % akciemi a je zaměřeno na tituly podle geografického členění, zejména Asii a Pacifik. Investice zahrnují střední míru rizika. *C-QUADRAT ARTS Dynamic* také investuje do podílových fondů. Převažující část portfolia tvoří akciové fondy (je to zhruba 70 %). Díky velkému podílu akcií je doporučován dlouhodobý investiční horizont. Fond nabízí zajímavý zisk, zároveň se však vyznačuje vysokou mírou rizika fluktuace investic. *C-QUADRAT Strategie AMI* je fond fondů, který je vhodný pro střednědobý až dlouhodobý investiční horizont. Investuje do bezpečnějších akciových fondů. Míra rizika v rámci fondu je hodnocena jako střední.

V následující tabulce jsou shrnuty informace o jednotlivých fondech. Jedná se o skutečnosti týkající se míry rizika fondů a zhodnocení. V tabulce je uvedena výnosnost fondů měřená k 14. 4. 2013 za poslední rok (označeno jako zhodnocení 1) a výnosnost od doby založení fondu (označené jako zhodnocení 2). Výše výnosů je uvedena v %.

Tabulka 4: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Perspektiva

Název fondu	Míra rizika	Zhodnocení (1)	Zhodnocení (2)
Komoditní fond	Vyšší	-9,43	-14,10
Konzervativní fond	Nízká	12,72	8,35
Dynamický fond	Vyšší	13,19	-1,00
Progresivní fond	Vyšší	15,13	5,16
Vyvážené portfolio	Střední/Vyšší	10,88	46,64
Dynamické portfolio	Vyšší	12,76	37,18
Horizont Invest 11	Vysoká	17,26	-2,52
Horizont Invest 10	Vysoká	13,01	15,22
Balancovaný fond fondů	Střední	12,82	35,65
Dynamický fond fondů	Vyšší	12,14	36,30
Strategie AMI fond fondů	Střední	3,91	3,72

Zdroj: Vlastní zpracování z (Kooperativa pojišťovna, 2013)

Možností jak ochránit své investice při blížícím se konci pojistné doby je realokační program. Zásadou realokačního programu je přesun podílových jednotek z vysoce rizikových fondů do méně rizikových. Podstatou je tedy snižování investičního rizika v zájmu klientů. Bližší informace poskytuje pojistitel při uzavření smlouvy.⁴¹

6.2.3 Poplatková politika

V produktu Perspektiva jsou poplatky placeny prodejem podílových jednotek z účtu pojistníka. V následující tabulce jsou pro přehlednost uvedeny druhy poplatků a jejich výše, které si pojišťovna v rámci produktu účtuje. Přehled poplatků je platný od 1. 1. 2013. První čtyři přesuny podílových jednotek a první čtyři prodeje podílových jednotek v jednom pojistném roce jsou vždy zdarma.

⁴¹ Kooperativa pojišťovna. Nabídka investičních fondů [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-04-14]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/perspektiva-nabidka-fondu-a-vyvoj-cen-podilovych-jednotek/>

Tabulka 5: Přehled poplatků v produktu Perspektiva

Název poplatku	Výše poplatku
Vedení smlouvy	30 Kč/ měsíc
Sjednání rizikového pojištění v průběh poj.	100 Kč
Zánik rizikového pojištění na žádost	100 Kč
Inkasní poplatek	zdarma
Správní poplatek	zdarma
Změna pojistného	100 Kč
Přerušení placení pojistného	100 Kč
Změna délky pojistné doby	100 Kč
Zavedení vinkulace	zdarma
Mimořádný výpis účtu	50 Kč
Potvrzení pro daňové účely	zdarma
Změna výše pojistné částky nebo důchodu	100 Kč
Změna alokačního poměru	zdarma
Přesun podílových jednotek 5. až 8. přesun v roce 9. a další přesun v roce	100 Kč 3 % z hodnoty přesouvané částky
Prodej podílových jednotek 5. až 8. prodej v roce 9. a další prodej v roce	100 Kč 3 % z hodnoty prodáváných jednotek
Rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou podílové jednotky (prodejní cena je nižší než nákupní)	pro běžné i mimořádné pojistné 3 % nákupní ceny
Sjednání automatického přesunu podílových jednotek v průběhu pojištění	100 Kč
Zrušení automatického přesunu podílových jednotek	100 Kč
Změna pevného procenta zhodnocení pro automatický přesun jednotek	100 Kč
Zahájení automatického prodeje jednotek z vkladového fondu	250 Kč
Zaplacení mimořádného pojistného	zdarma
Předčasné zrušení smlouvy	500 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (Kooperativa pojišťovna, 2013)

Dalšími poplatky, které musí klient zaplatit, jsou poplatky na úhradu počátečních nákladů, které jsou placeny v rámci produktu Perspektiva po dobu 3 let. Pojišťovna na úhradu daných nákladů zvolila poplatek ve formě alokačního procenta. Poplatek snižuje kapitálovou hodnotu pojištění a je odečítán od zaplaceného pojistného společně s rizikovým pojistným. Zbylá část pojistného je pak investována dle pojistné smlouvy. V tabulce je uveden podrobný přehled poplatku pro jednotlivé pojistné doby. Poplatek je uveden v %.

Tabulka 6: Poplatek na úhradu počátečních nákladů KOOP

Pojistná doba	1. rok	2. rok	3. rok	Pojistná doba	1. rok	2. rok	3. rok
1	20	0	0	14	59	59	0
2	27	0	0	15	62	62	0
3	34	0	0	16	66	66	0
4	41	0	0	17	69	69	0
5	48	0	0	18	72	72	0
6	55	0	0	19	76	76	0
7	62	0	0	20	79	79	0
8	69	0	0	21	55	55	55
9	76	0	0	22	57	57	57
10	46	46	0	23	59	59	59
11	59	49	0	24	62	62	62
12	53	53	0	25 +	65	65	65
13	56	56	0				

Zdroj: Vlastní zpracování z (Kooperativa pojišťovna, 2013)

6.3 Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen PČS) zahájila svoji činnost v lednu 1993 pod názvem Živnostenská pojišťovna. Hlavním segmentem bylo pojištění podnikatelů. Postupem času se pojišťovna začala zabývat také pojištěním občanů. V roce 1995 uvedla PČS jako první pojišťovna v ČR pojištění vážných onemocnění, v jehož rámci dochází k výplatě pojistného plnění již při diagnóze choroby. V tomtéž roce vstupuje do pojišťovny kapitál z České spořitelny, který přináší zázemí nejsilnější finanční

skupiny v ČR. V roce 2000 vstupuje do pojišťovny nový akcionář, kterým byla rakouská životní pojišťovna Sparkassen Versicherung, člen Finanční skupiny Erste-Bank. Rakouský akcionář vlastní 45% podíl ve společnosti. V roce 2003 prodává PČS neživotní část pojišťovny Kooperativě. Od roku 2004 se PČS specializuje pouze na životní pojištění. V roce 2008 se pojišťovna stává členem skupiny Vienna Insurance Group. 90 % kapitálu vlastní Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe, 5 % Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group a 5 % Česká spořitelna, a. s. V dalších letech získává pojišťovna celou řadu ocenění za produkt FLEXI životní pojištění. V současnosti sídlí pojišťovna v Pardubicích a je třetí největší pojišťovnou v oblasti životního pojištění na českém trhu.⁴²

6.3.1 Základní charakteristika pojištění Flexi

Životní pojištění Flexi je součástí nabídky PSČ již od roku 2000. Flexi pojištění bylo tehdy průlomovým pojištěním na českém pojistném trhu. Do pojistné smlouvy lze zahrnout dvě dospělé osoby a pět dětí. Minimální vstupní věk pro dospělou osobu je 18 let, maximální vstupní věk do pojištění je 70 let. Pojištění lze sjednat až do věku 100 let za podmínek omezení rozsahu pojištění. Minimální měsíční běžné pojistné je Kč 300. Pojištění umožňuje vkládat mimořádné pojistné, které může pojistitel použít na úhradu dlužného běžného pojistného.

Do pojištění může být přidána celá řada připojištění. Pojišťovna nabízí připojištění smrti následkem úrazu, připojištění trvalých následků, připojištění denního odškodného za dobu léčení, pojištění pracovní neschopnosti z důvodu nemoci, pojištění hospitalizace, pojištění velmi vážných onemocnění, pojištění invalidity nebo dlouhodobé péče s výplatou jednorázové pojistné částky nebo pravidelného důchodu, pojištění kapitálové doživotní renty, pojištění zproštění od placení a pojištění kapitálové hodnoty. Jestliže má klient v rámci smlouvy sjednáno úrazové připojištění a během pětiletého období nedojde k žádné

⁴² Pojišťovna České spořitelny. Historie společnosti [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.pojistovnacs.cz/o-nas/historie/>

pojistné události, má dle pojistných podmínek, nárok na bonus za bezeškový průběh ve výši 10 % z rizikového pojistného.

Sjednaná indexace je v rámci produktu Flexi prováděna nejdříve po dvou letech trvání pojištění. Zvýšení pojistného a pojistných částek probíhá tak, aby byla zachována reálná hodnota pojištění. Pojistitel stanoví maximální limit pojistných částek pro jednotlivá rizika. Pojistitel zašle klientovi k výročí smlouvy nabídku na rozsah indexace. Klient může indexaci pro následující roční období odmítnout zasláním písemného zamítnutí nejpozději 15 dní před výročním dnem. Pro zrušení indexace na celou pojistnou dobu je nutné zaslat formulář na změnu pojistné smlouvy. V pojistných podmínkách pojistitel stanovuje, u kterých pojištění se indexace neprovádí.

Velkou výhodou produktu je tzv. předběžné krytí. Předběžné krytí se vztahuje na dobu od 3. dne od doby podpisu návrhu do dne počátku pojištění, maximálně na 29 dní. Předběžné krytí je sjednáno u smluv, které mají počátek stanoven jako 1. den následujícího měsíce po dni podpisu návrhu. Krytí se vztahuje pouze na úrazy vyjma základního pojištění pro případ smrti z jakékoliv příčiny. U některých druhů připojištění jsou stanoveny maximální limity pojistného plnění. Například pro pojištění smrti z jakékoliv příčiny činí limit Kč 300 000. Plnění z předběžného krytí je poskytnuto pojištěnému v případě, že návrh na pojištění bude pojistitelem přijat.

Pojišťovna poskytuje bonus za věrnost. Pokud si klient sjedná pojištění s pojistnou dobou minimálně 20 let, má dle pojistných podmínek po 15 letech nárok na odměnu ve výši 5 % ze sjednaného a skutečně zaplaceného pojistného. V případě, že klient bude platit měsíční pojistné ve výši Kč 1 000. Má po 15 letech nárok, aby mu pojišťovna ke kapitálové hodnotě pojištění připočetla bonus ve výši Kč 9 000.

V rámci pojištění pro případ smrti z jakýchkoliv příčin vyplatí pojistitel při smrti pojištěného obmyšlené osobě sjednanou pojistnou částku pro případ smrti nebo hodnotu pojištění dle toho, které částka bude vyšší. V případě smrti pojištěného je možné čerpat pojistné plnění formou jednorázové výplaty nebo formou pravidelného důchodu. Pojistitel má právo snížit pojistné plnění maximálně na jednu polovinu v případě, pokud došlo

ke smrti pojištěného v souvislosti s trestným činem vůči jiné osobě. Pokud se jednalo o úmyslný trestný čin, může být plnění sníženo o více jak jednu polovinu. Dále pak může být sníženo v souvislosti s požitím alkoholu nebo návykových látek, pokud byla smrt pojištěného způsobena obmyšleným nedbalostí nebo po požití alkoholu. Pokud obmyšlená osoba nebo jiná osoba jí pověřená způsobila smrt pojištěného úmyslně, nemá obmyšlená osoba právo na plnění. Pokud zemřel pojištěný následkem sebevraždy do dvou let od sjednání pojištění, nebude vyplacena pojistná částka pro případ smrti. Pojistitel dále nevyplácí pojistné plnění v případě, kdy zemře pojištěný do dvou let od počátku pojištění následkem nemoci, která byla diagnostikována před počátkem pojištění. V případě smrti následkem jaderné katastrofy a následkem válek a nepokojů (kromě situací, ke kterým došlo při plnění služby). Pojistitel má dále právo krátit plnění v případě, že stanovená pojistná částka neodpovídá skutečnému průměrnému čistému měsíčnímu příjmu, pokud je pojistná částka z tohoto příjmu stanovována. Minimální pojistná částka pro případ smrti je Kč 10 000. Maximální pojistná částka není omezena. V případě dožití se konce pojištění pojistitel vyplatí hodnotu naspořených prostředků. Pokud jsou na smlouvě pojištěny dvě osoby, budou prostředky rozděleny rovným dílem. Základní pojištění umožňuje sjednat individuální délku pojistné doby. Po dovršení sjednaného věku dojde ke snížení pojistné částky pro případ smrti na minimum a bude takto trvat do konce pojistné smlouvy. Okamžik zániku pojištění tak určí koncový věk připojištění.⁴³

6.3.2 Investiční možnosti v rámci produktu Flexi

V rámci produktu Flexi může klient volit z jedenácti investičních fondů. Pokud by byl klient nerozhodný při výběru jednotlivých fondů, nabízí pojišťovna předdefinované investiční strategie. Nabídka fondů je složena z fondů akciových, dluhopisových

⁴³ Pojišťovna České spořitelny. Pojistné podmínky pro životní pojištění Flexi [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z: http://www.pojistovnacs.cz/soubory/flexi-pojistnepodminky/SPP_FLEXI_10_2012.pdf

a nemovitostních. Fondy jsou spravovány investiční společností České Spořitelny nebo rakouskou investiční společností Erste-Sparinvest.

Pojišťovna dává možnost velmi konzervativním klientům, kteří mohou využít *Garantovaný fond* nabízející zhodnocení ve výši 2,4 %. *Sporobond* je fond investující do instrumentů peněžního trhu, do státních i jiných dluhopisů. Je vhodný pro konzervativnější klienty, kteří nejsou ochotni podstupovat vysoké riziko. *Trendbond* je druhým dluhopisovým fondem, který investuje do dluhopisů kandidátských a členských zemí EU. Jedná se zejména o Maďarsko, Polsko a Turecko. Díky zastoupení cizích měn v portfoliu, může hodnota investice vykazovat vyšší krátkodobou kolísavost. *REICO ČS Nemovitostní fond* investuje prostředky do kvalitních nemovitostí, nejčastěji prostřednictvím tzv. nemovitostních společností. Převážnou část portfolia tvoří investice do kancelářských prostor. V rámci *PSČ Akciového fondu* je minimálně 66 % majetku fondu investováno prostřednictvím otevřených podílových fondů do různých světových akcií, jako jsou americké akcie, evropské akcie, asijské akcie, japonské akcie aj. Fond je vhodný pro investory tolerující vyšší riziko a delší horizont investice. Akciový otevřený podílový fond *Top Stocks* aktivně vybírá jednotlivé akcie vhodné pro dlouhodobé zhodnocování. Fond investuje především do akcií vyspělých trhů ve Spojených státech amerických, Kanadě a Evropě. Pro investice jsou vybírány různá odvětví jako biotechnologie, léčiva, oděvy a doplňky, komunikační zařízení a další. Podíl akcií na portfoliu se pohybuje v rozmezí od 66 % až do 100 %, proto je fond vhodný pro zkušenější investory. *Sporotrend* je akciový fond realizující investice prostřednictvím veřejně obchodovaných akcií důvěryhodných českých a zahraničních společností, které jsou kandidátskými zeměmi nebo členy EU. Převážnou část portfolia tvoří ruské a české společnosti. *ESPA Stock America* spravuje rakouská investiční společnost Erste Sparinvest. Fond je zaměřený na index S&P 100 (Standard&Poor's 100 index). Jedná se o druh burzovního indexu, který slouží ke sledování vývoje a vývojových tendencí na americkém trhu v čase. Vzhledem k tomu, že zachycuje i dlouhodobý vývoj celkového trhu, používá se index jako měřítko pro úspěšnost výnosnosti portfolia. Index zahrnuje 100 titulů. Akcie v rámci indexu jsou vybírány na základě tržní hodnoty a celkového objemu akcií. Důležitou roli také hraje, aby vybrané akcie zastupovaly aktuální oborovou strukturu amerického hospodářství. Fond investuje převážně do informačních technologií, průmyslu,

zdravotní péče a obchodního zboží. Akcie, které nejsou zahrnuty do indexu, mohou tvořit pouze 20 % portfolia fondu. Dalším fondem v rukách rakouské investiční společnosti je *ESPA Stock Europe Active*. Fond investuje do významných akcií napříč celou Evropou. Je zastoupeno odvětví financí, farmacie, spotřebního zboží, průmyslu aj. *ESPA Stock Japan* je předposledním akciovým fondem rakouské investiční společnosti. Fond investuje prostředky do akcií prosperujících japonských firem a orientuje se na index MSCI-Japan. Největší zastoupení v portfoliu tvoří akcie investované do oblasti spotřebního zboží, finančních služeb, průmyslu a informačních technologií. Posledním fondem, kterým spravuje Erste-Sparinvest je *ESPA Stock Brick*. Akciový fond se zaměřuje na tzv. emerging markets, konkrétně na Brazílii, Rusko, Indii, Čínu a Koreu. Největší podíl na portfoliu mají čínské akcie. V následující tabulce jsou shrnuty informace o zhodnocení fondů. Zhodnocení za posledních 12 měsíců je v tabulce označeno jako zhodnocení 1. Průměrné zhodnocení fondu od doby jeho založení je v tabulce označeno číslem 2. Výnosnost je uvedena v %.

Tabulka 7: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Flexi

Název fondu	Zhodnocení (1)	Zhodnocení (2)
Sporobond	7,41	5,04
Trendbond	10,29	2,68
Nemovitostní fond ČS	2,23	0,05
ČS Akciový fond	6,81	-3,96
Top Stocks	5,18	5,18
Sprotrend	-14,25	1,01
ESPA Stock America	14,30	3,31
ESPA Stock Europe Active	16,44	2,46
ESPA Stock Japan	2,30	-0,84
ESPA Stock Brick	-4,80	-0,23

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Pokud klient není příliš zkušeným investorem, může si pro své investice zvolit jednu z předdefinovaných investičních strategií. Pokud se jedná o investora, který je ochotný podstoupit pouze malé riziko je pro něho vhodná *strategie Konzervativní*. Strategie je složena převážně z dluhopisových fondů, podíl akciového fondu nesmí přesáhnout 20 % portfolia. Míra zhodnocení v rámci této strategie dosáhla za posledních 12 měsíců 8,4 %. Druhou strategií je *Vyvážená*. Portfolio je rozděleno do dluhopisů, akcií a nemovitostních fondů. Převážnou část portfolia tvoří investice do akciových a nemovitostních fondů.

Strategie je vhodná pro investory, kteří požadují vyšší zhodnocení za cenu vyššího rizika. Dosažené zhodnocení v posledních 12 měsících činilo 6,93 %. *Progresivní strategie* je vhodná pro klienty, kteří investují své prostředky na dlouhodobý časový horizont a jsou tolerantní vůči vyšší kolísavosti výnosů. Portfolio je tvořeno z 80 % akciemi. V posledních 12 měsících bylo dosaženo zhodnocení ve výši 5,95 %. V tabulce jsou zobrazeny procentuální podíly fondů v jednotlivých investičních strategiích.

Tabulka 8: Rozložení portfolia investičních strategií produktu Flexi (v %)

Název fondu	Sporobond	Trendbond	PSC Akciový fond	Nemovistostní fond ČS
Konzervativní s.	50	35	15	—
Vyvážená s.	30	15	40	15
Progresivní s.	—	—	80	20

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Za účelem ochrany investice nabízí produkt možnost sjednání programu řízení investic a zamykání výnosů. V rámci programu řízení investic jsou pojistitelem vybírány fondy pro alokaci běžného pojistného a kapitálové hodnoty v závislosti na délce pojistné smlouvy (délka investičního horizontu) tak, aby bylo zajištěno co nejmenší riziko investice. Program řízení investic lze sjednat pro smlouvy s pojistnou dobou 5 let a více. Obecně platí, že čím delší je časový horizont investice, tím je větší podíl rizikovějších aktiv v portfoliu. Místo, aby klient svěřil své prostředky do jednotlivých fondů či strategií, vloží je právě do programu řízení investic. Druhou možností je zamykání výnosů, které slouží k ochraně dosaženého zhodnocení investice. Výnosy ze všech zvolených investičních fondů a také programu řízení investic jsou jedenkrát ročně (v lednu) převáděny do Garantovaného fondu. Pokud je k 31. 12. daného roku sjednáno zamykání výnosů, dojde k uzamčení výnosů v případě, že roční zhodnocení v daném fondu přesáhne 5 %.⁴⁴

⁴⁴ Pojišťovna České spořitelny. Investiční fondy a strategie [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.pojistovnacs.cz/flexi/investicni-strategie-fondy/#zamykaniVynosu>

6.3.3 Poplatková politika

V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé druhy poplatků a jejich výše, které jsou účtovány v rámci produktu Flexi. Přehled poplatků je platný od 1. 10. 2012. První změna na pojistné smlouvě či převod podílových jednotek v pojistném roce jsou prováděny zdarma. Zároveň produkt zdarma nabízí uskutečnění změn na pojistné smlouvě prostřednictvím internetového účtu.

Tabulka 9: Přehled poplatků v produktu Flexi

Název poplatku	Výše poplatku
Administrativní poplatek v případě plateb běžného pojistného	30 Kč/měsíc
Poplatek ze základní pojistné částky pro případ smrti	0,1 % při sjednání smlouvy nebo změny výše PČ
Inkasní poplatek v případě měsíčních plateb	5 Kč
Inkasní poplatek v případě plateb složenkou	10 Kč
Inkasní poplatek v případě platby přes SIPO	5 Kč
Inkasní poplatek za platbu inkasem z účtu	5 Kč
Inkasní poplatek za platbu přes e-fakturu	5 Kč
Alokační poplatek pro běžné pojistné	5 % (rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou jednotky)
Poplatek za zaplacení mimořádného pojistného	1,5 % z částky do 2 mil. 0,75 % z částky 2-5 mil. 0% z částky nad 5 mil.
Změny smlouvy 2. a další změna v roce	100 Kč
Převod podílových jednotek mezi fondy 2. a další změna	100 Kč
Poplatek z běžného pojistného (provedení alokace při kladném stavu kapitálové hodnoty)	5 % předepsaného pojistného (rozdílem prodejní a nákupní ceny jednotky)
Provedení výplaty části KH	100 Kč
Poskytnutí zálohy na PP	100 Kč za každou provedenou zálohu
Provedení vinkulace	zdarma
Vystavení druhopisu PS, pojistky, potvrzení o zaplaceném pojistném	50Kč
Zaslání informace o aktuální výši KH nebo výši odkupního	50 Kč
Správní poplatek Garantovaný fond Podílové fondy	0,5 % z hodnoty fondu zdarma
Poplatek za předčasné ukončení smlouvy (do dvou let od uzavření)	10 % z KH (max. 20 000 Kč)
Odvolání návrhu Odvolání návrhu na úpravu PS Odstoupení od PS Výpověď smlouvy do 2 měsíců	350 Kč/ 1 pojištěného 500 Kč/ dvojici pojištěných

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Významným poplatkem je poplatek spojený s krytím počátečních nákladů pojišťovny. Obecně platí, že čím delší je pojistná doba, tím větší jsou náklady. Účtováním tohoto nákladu se snižuje kapitálová hodnota pojištění. Pojišťovna zvolila formu alokačního procenta. Poplatek je odečítán od zaplaceného běžného pojistného. Poplatky mají vliv na kapitálovou hodnotu v prvních dvou letech pojištění. Struktura poplatku v jednotlivých letech dle pojistné doby je uvedena v následující tabulce. Poplatek je uveden v %.

Tabulka 10: Poplatek na úhradu počátečních nákladů PSČ

Pojistná doba	1. rok	2. rok	Pojistná doba	1. rok	2. rok
3	22	13,5	12	58	54
4	26	18	13	62	58,5
5	30	22,5	14	66	63
6	34	27	15	70	67,5
7	38	31,5	16	74	72
8	42	36	17	78	76,5
9	46	40,5	18	82	81
10	50	45	19	86	85,5
11	54	49,5	20 +	90	90

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

6.4 ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku

ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku (dále jen ING) byla první zahraniční pojišťovnou, která vstupuje na demonopolizovaný trh v roce 1991, tehdy pod názvem Nationale-Nederlanden. Jedná se tedy o holandskou pojišťovnu působící v rámci skupiny ING, která působí v oblasti pojišťovnictví, bankovníctví a investování od roku 1845. Akcionářem se 100 % podílem na základním kapitálu pojišťovny je ING Continental Europe Holdings. V rámci ING jsou v ČR nabízeny pouze produkty životního pojištění a soukromého zdravotního pojištění. V rámci skupiny ING pak v ČR působí ještě penzijní

fond a investiční společnost. Pojišťovna sídlí v Praze a v současné době je čtvrtou největší pojišťovnou v oblasti životního pojištění.⁴⁵

6.4.1 Základní charakteristika pojištění ING Smart

Pojištění ING Smart nabízí pojišťovna svým klientům od roku 2010. Pojištění umožňuje pojistit na jednu smlouvu dvě dospělé osoby a až deseti dětí. Produkt lze sjednat do 75 let. Minimální vstupní věk je 18 let, maximální pak 65 let. Minimální výše běžného pojistného je Kč 300. Pojištění umožňuje mimořádné výběry z kapitálové hodnoty pojištění vytvořené na základě běžného pojistného, minimální výše výběru je Kč 3 000. Klient může vložit na smlouvu také mimořádné pojistné. Minimální výše vkladu mimořádného pojistného je Kč 1 000.

Produkt ING Smart nabízí pestrou škálu připojištění. Nabízí pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pojištění pro případ trvalých následků úrazu s progresivním plněním, pojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu nebo jednorázového plnění (s bonusem za bezeškodní průběh), pojištění pro případ závažných onemocnění, pojištění pro případ hospitalizace následkem nemoci nebo úrazu, zproštění od placení pojistného, pojištění pro případ pracovní neschopnosti následkem nemoci či úrazu (s bonusem za bezeškodní průběh), pojištění denních dávek za dobu nezbytného léčení úrazu (s bonusem za bezeškodní průběh), zproštění od placení v případě ztráty zaměstnání. Pokud má klient zájem o sjednání připojištění, poskytne pojistitel dle pojistných podmínek tzv. bonus 3 + 1. Pojišťovna poskytne připojištění pro případ hospitalizace následkem úrazu za předpokladu, že si pojištěný sjedná pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pojištění pro případ trvalých následků úrazu s progresivním plněním a pojištění denní dávky za dobu nezbytného léčení. Dle výše pojistných částek je určena denní dávka pro pobyt v nemocnici. V rámci některých připojištění je poskytován bonus za bezeškodní

⁴⁵ ING pojišťovna. O ING [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2013 [vid. 2013-28-03]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/o-ing/sluzby-ing/>

průběh. Bonus je přiznán v případě, že během jednoho roku nenastane pojistná událost. Pokud pojistná událost nevznikne, má klient nárok na 10% bonus ze zaplaceného ročního rizikového pojistného jdoucí na dané připojištění. Bonus je poskytován ve třech formách. Jako součást pojistného plnění ze základního pojištění (při dožití nebo smrti pojištěného), součást odkupného nebo jako jednorázová výplata při zániku pojištění.

Ve smlouvě může být sjednán tzv. protiinflační program, v jehož rámci je každoročně k výročnímu dni zvyšováno pojistné a pojistné částky základního pojištění i připojištění. Hodnota zvýšení se stanoví s přihlédnutím k míře inflace za posledních 12 měsíců před výročním dnem. V případě, kdy bude míra inflace nižší než 5 %, bude pojistné navýšeno o 5 %. Navýšení pojistné částky je stanoveno dle pojistně-matematických zásad. Pojišťovna stanoví limity pro maximální pojistné částky. Pojistník má právo písemně odmítnout protiinflační program a to buď na jeden rok, nebo trvale.

V rámci základního pojištění je kryto riziko smrti z jakékoliv příčiny a riziko dožití. V případě, že pojištěný zemře, obdrží oprávněná osoba pojistné plnění ve výši pojistné částky pro případ smrti nebo hodnotu pojištění, podle toho, která z částek bude vyšší. Tzv. varianta Vyšší z. Nebo bude vyplacena pojistná částka společně s hodnotou podílových jednotek tzv. varianta Součet pojistné částky a hodnoty podílového účtu. Pokud pojištěný zemře následkem sebevraždy, do dvou let o uzavření smlouvy, pojistitel nevyplatí obmyšlené osobě pojistné plnění. Náleží jí pouze kapitálová hodnota pojištění. Pojištění pro případ smrti se dále nevztahuje na události způsobené válečnou událostí, vzpourou, povstáním nebo terorismem a dále následkem nemoci, která byla diagnostikována před uzavřením pojistné smlouvy. Pojišťovna není povinna vyplatit pojistné plnění, dokud nebylo na její účet připsáno první pojistné. Pojišťovna má právo snížit pojistné plnění až o jednu polovinu, pokud pojištěný zemřel následkem nedbalého chování, kterým ublížil jiné osobě. V případě úmyslného jednání lze pojistné plnění snížit o více než polovinu. Ke snížení pojistného plnění může dojít také v důsledku opilosti pojištěného, konzumací drog a omamných látek či hrubého porušení právních předpisů. Obmyšlená osoba dále nemá právo na pojistné plnění v případě, že se podílela úmyslně na smrti pojištěného. Minimální pojistná částka pro případ smrti je Kč 10 000. Maximální pojistná částka je Kč 5 miliónů. V případě dožití se konce pojistné doby, obdrží pojištěný

hodnotu pojištění. Pojistná smlouva zaniká po uplynutí pojistné doby základního pojištění.⁴⁶

6.4.2 Investiční možnosti produktu ING Smart

V rámci produktu ING Smart nabízí pojišťovna možnost investování do jedenácti investičních fondů, ze kterých si klient může sestavit vlastní investiční strategii. Zároveň produkt poskytuje výběr z předdefinovaných strategií.

V nabídce fondů je *Garantovaný fond*, který je vhodný pro velmi konzervativní klienty, kteří jsou averzní vůči riziku. *Fond obligací* investuje prostředky do českých dluhopisů, takže je vhodný pro investory tolerující nízkou míru rizika. *Směšený fond II* investuje přibližně 75 % prostředků do českých dluhopisů a 25 % prostředků fondu do českých akcií, akcií střední a východní Evropy, akcií EU a Spojených států amerických. Vzhledem k převažujícímu podílu dluhopisů v portfoliu fondu je fond určen klientům ochotným podstoupit nízkou míru rizika. Portfolio *Směšeného fondu Plus* tvoří 50 % českých dluhopisů a 50 % akcií. Jedná se o akcie obchodované na burzách v ČR, v zemích střední a východní Evropy, zemích EU a Spojených států amerických. Vyšší podíl akcií ve fondu znamená vyšší investiční riziko, proto je investiční fond vhodný pro klienty, kteří akceptují vyšší riziko. *Fond flexibilních investic* investuje do diverzifikovaného portfolia kvalitních českých dluhopisů a nástrojů peněžního trhu. Vzhledem k povaze podkladových aktiv je fond vhodný pro konzervativnější klienty. *Fond českých akcií* investuje prostředky do akcií významných společností operujících v různých sektorech. Akcie těchto společností se obchodují na burzách ČR, Maďarska a Polska. Portfolio fondu je složeno pouze z akcií, proto je fond vhodný pro zkušené investory, kteří jsou ochotni za příležitost vysokého výnosu tolerovat vysokou míru rizika. Dalším fondem je *Fond světových akcií II*, který investuje opět výhradně do akcií. Portfolio se skládá z akcií obchodovaných na trzích

⁴⁶ ING pojišťovna. Pojistné podmínky životního pojištění ING Smart [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2008 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/kontakt/oranzovy-dum/>

v ČR, Polsku, Maďarsku, zemí střední a východní Evropy, EU a Spojených států amerických. Fond je kvalifikován jako fond s vysokým rizikem. *Růstový fond* investuje prostředky primárně do akcií, jejichž výnos je vyšší než tržní průměr. Zaměřuje se na akcie firem se stabilním příjmem a také na akcie sledující světové trendy. Fond se vyznačuje vysokým rizikem a je tedy vhodný pro zkušené investory požadující vysoký výnos výměnou za vysoké riziko fluktuace investic. *Fond dividendové strategie* investuje opět do akcií s vyšším výnosem, než je tržní průměr. Fond vyhledává nedocenené nebo přehlížené akcie s příslibem růstu. Vzhledem k povaze aktiv je fond vhodný pro velmi zkušené investory. Dalším fondem je *Fond světových trendů*, který investuje prostředky do růstových akcií, které sledují světové trendy. Cílem je vyhledávat nejlepší investiční příležitosti v rámci různých odvětví. Dále fond investuje do akcií rozvíjejících se trhů a významných společností v ČR, Polsku a Maďarsku. Fond je určen velmi zkušeným investorům, kteří jsou ochotni podstoupit vysoké riziko. Poslední možností jak zhodnotit své prostředky, je investovat prostřednictvím *Multifondu*. Multifond investuje do dluhopisů, akcií, komodit, nástrojů peněžního trhu a měn. Podíl jednotlivých aktiv se v čase mění a je určen na základě předpokládaného potenciálního růstu. V rámci fondu je omezeno možné riziko ztráty. Fond zaručuje, že s 95% pravděpodobností nebude maximální ztráta během jednoho roku větší než 5 %.

Pojistitel dále nabízí tři různé investiční strategie. *Stabilní strategie* investuje prostředky z 50 % do Multifondu a z 50 % do Fondu flexibilních investic. Díky vysoké diverzifikaci portfolia nabízí vcelku bezpečné investování s možností získání zajímavého zhodnocení. *Balancovaná strategie* zhodnocuje investice v Multifondu, který tvoří 60 % portfolia, zbylých 40 % je investováno prostřednictvím Růstového fondu. Vzhledem k poměrně vysokému podílu akcií v portfoliu je fond vhodnější pro dynamičtějšího klienta, který je ochoten akceptovat odpovídající míru rizika. *Progresivní strategie* je vhodná pro dynamického investora, který toleruje vyšší míru rizika. Investice jsou realizovány prostřednictvím Fondu světových trendů a Růstového fondu. Oba fondy jsou v portfoliu zastoupeny 50% podílem.

V tabulce je uvedeno zhodnocení jednotlivých fondů a strategií za posledních 12 měsíců (označeno jako zhodnocení 1) a dále je uvedeno průměrné zhodnocení od založení fondu (označeno jako zhodnocení 2). Zhodnocení je uvedeno v %.

Tabulka 11: Shrnutí informace o jednotlivých fondech v rámci produktu ING Smart (v %)

Název fondu	Zhodnocení 1	Zhodnocení 2
Fond obligací	7,70	3,99
Smíšený fond II	7,46	1,86
Smíšený fond Plus	7,29	0,76
Fond flexibilních investic	-0,73	1,22
Fond českých akcií	3,15	0,24
Fond světových akcií	7,22	-3,49
Růstový fond	11,69	8,20
Fond dividendové strategie	12,21	-2,28
Fond světových trendů	2,84	2,10
Multifond	1,98	-0,55
Stabilní strategie	0,63	0,10
Balancovaná strategie	5,86	3,60
Progresivní strategie	7,27	5,15

Zdroj: Vlastní zpracování z (ING pojišťovna, 2013)

V zájmu ochrany klienta a jeho peněžních prostředků nabízí produkt možnost sjednání *Strategie životního cyklu*. Tuto strategii nelze během pojistné doby změnit na jinou. Jakmile si klient sjedná Strategii životního cyklu, musí počítat s tím, že strategie je platná pro celou dobu pojištění. Strategie zhodnocuje vložené prostředky dle věku klienta. Na počátku jsou pro investice využívány rizikové fondy, aby přinášely maximální výnosy. S přibývajícím věkem klienta a tak, jak se bude snižovat pojistná doba, budou prostředky přesouvány do méně rizikových aktiv. Strategie životního cyklu nabízí dvě formy. Jedna probíhá v rámci *Trendové strategie životního cyklu*. Skládá se z investic do Multifondu a Fondu světových trendů. Druhou formou je *Růstová strategie životního cyklu*. Skládá se z Multifondu a Růstového fondu. V této strategii je přesun do bezpečnějších fondů zahájen dříve než u Trendové strategie.⁴⁷

⁴⁷ ING pojišťovna. Finanční fondy pro životní pojištění ING Smart [online]. ING pojišťovna. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2008 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/kontakt/oranzovy-dum/>

6.4.3 Poplatková politika

Přehled poplatků ING pojišťovny je platný od 1. 4. 2013. Druhy poplatků a jejich výše je uvedena v následující tabulce. První změna pojistné smlouvy či převod podílových jednotek je proveden zdarma.

Tabulka 12: Přehled poplatků v rámci produktu ING Smart

Název poplatku	Výše poplatku
Poplatek za vedení smlouvy	20 Kč/měsíc
Inkasní poplatek	10 Kč
Převod podílových jednotek mezi fondy 2. a další převod v roce	50 Kč
Změna alokačního poměru 2. a další změna	50 Kč
Poplatek za zrušení pojistné smlouvy	Výše neuhrazených poplatků na úhradu počátečních nákladů pojišťovny + 3% z hodnoty podílových jednotek garantovaného fondu
Změna osobních údajů	zdarma
Změna technických parametrů	zdarma
Poplatek za přerušení placení pojistného	150 Kč
Poplatek za výběr kapitálové hodnoty	0,3 % z výše výběru
Poplatek za výběr kapitálové hodnoty z garantovaného fondu do 10 000 Kč v roce nad 10 000 Kč	100 Kč 3 % z výběru
Poplatek za platbu mimořádného pojistného	zdarma
Zaslání výpisu k pojistné smlouvě 2. a další v roce	50 Kč
Rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou Běžné pojistné Mimořádné pojistné	3 % 0 %

Zdroj: Vlastní zpracování z (ING pojišťovna, 2013)

ING pojišťovna, stejně jako většina pojišťoven na trhu, účtuje poplatky na úhradu počátečních nákladů formou alokačního procenta. Poplatek zatěžuje pojistné placené po dobu tří let trvání pojištění. V následující tabulce jsou uvedeny sazby poplatků pro jednotlivé pojistné doby. Poplatek je uveden v %.

Tabulka 13: Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojišťovny ING

Pojistná doba	1. rok	2. rok	3. rok	Pojistná doba	1. rok	2. rok	3. rok
1	7			14	33	33	33
2	8	8		15	35	35	35
3	9	9	9	16	38	38	38
4	10	10	10	17	41	41	41
5	11	11	11	18	44	44	44
6	12	12	12	19	47	47	47
7	13	13	13	20	50	50	50
8	14	14	14	21	53	53	53
9	15	15	15	22	56	56	56
10	16	16	16	23	59	59	59
11	20	20	20	24	62	62	62
12	25	25	25	25	64	64	64
13	30	30	30	26 +	65	65	65

Zdroj: Vlastní zpracování z (ING pojišťovna, 2013)

6.5 ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB

ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB (dále jen ČSOB P), byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1998, dva roky po vstupu na pojistný trh, vstoupil do společnosti belgický partner KBC Verzekeringen N. V. Tato belgická pojišťovna se v roce 2001 stává 100% vlastníkem ČSOB P. V souvislosti s touto změnou, přišel také nový název ČSOB Pojišťovna. V roce 2003 dochází ke sloučení IPB pojišťovny, a. s. a ČSOB P. Sloučením pojišťoven se mění portfolio nabízených produktů, název pojišťovny na ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB a struktura akcionářů. Belgická pojišťovna KBC Verzekeringen nyní vlastní 75 % základního kapitálu, zbývajících 25 % vlastní Československá obchodní banka, a. s. V současné době je pojišťovna univerzální pojišťovnou, která si drží pozici páté největší pojišťovny jak

v oblasti životního pojištění, tak na celém pojistném trhu. Sídlo společnosti se nachází v Pardubicích.⁴⁸

6.5.1 Základní charakteristika pojištění Forte

Produkt Forte nabízí ČSOB P od poloviny února roku 2010. Té doby byl, díky své nízké ceně, nejlepším a bezkonkurenčním produktem životního pojištění na trhu. Na pojistné smlouvě lze pojistit dvě dospělé osoby a až pět dětí. Minimální vstupní věk do pojištění pro dospělou osobu je 14 let, maximální vstupní věk je 65 let. Maximální koncový věk je 70 let. Minimální výše běžného měsíčního pojistného je Kč 500. Do pojištění je zakomponována spořicí složka. Pojištění umožňuje vkládat na pojistnou smlouvu mimořádné pojistné. Minimální výše platby mimořádného pojistného je Kč 1 000. Klient má možnost výběru z hodnoty pojištění vytvořené na základě mimořádného pojistného v minimální hodnotě Kč 1 000 a to až dvanáctkrát ročně. Výběr lze realizovat i v případě běžného pojistného. Minimální vývěr z kapitálové hodnoty vytvořené na základě běžného pojistného je Kč 3 000. Výběr může být proveden jedenkrát ročně a zůstatková kapitálová hodnota musí být Kč 15 000. Pojištění nabízí také možnost připojištění.

Ve smlouvě lze dále sjednat pojištění pro případ vážné choroby, pojištění pro případ invalidity následkem nemoci nebo úrazu, pojištění pro případ invalidity s výplátou důchodu, zproštění od placení, pojištění pro případ smrti následkem úrazu s dvojnásobným plněním v případě dopravní nehody, pojištění pro případ trvalých následků s progresivním plněním, denní odškodné, pojištění pro případ pracovní neschopnosti následkem nemoci a pojištění pro případ hospitalizace následkem nemoci nebo úrazu.

⁴⁸ ČSOB pojišťovna. O ČSOB pojišťovně [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2013 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Stranky/o-spolecnosti.aspx>

Pojistitel si ponechává dle zákona o pojistné smlouvě právo na indexaci pojistného a pojistných částek. V rámci produktu Forte se však indexace pojištění neprovádí. Součástí produktu není poskytována žádná sleva ani bonusy.

Základní pojištění pro případ smrti nebo dožití je sjednáno vždy pro hlavního pojištěného. Druhá dospělá osoba (tzv. vedlejší pojištěný) si může pojištění sjednat dobrovolně. Produkt Forte nabízí pojištění pro případ smrti ve dvou variantách. Varianta Plná znamená, že v případě smrti pojištěného je vyplacena pojistná částka pro případ smrti plus hodnota naspořených prostředků z běžného pojistného. Doplnková varianta zahrnuje výplatu pojistné částky pro případ smrti nebo hodnotu pojištění v závislosti na tom, která částka je vyšší. Základní pojištění kryje riziko smrti z jakékoliv příčiny. Pojistitel neposkytne pojistné plnění v případě smrti pojištěného v souvislosti s válečnými konflikty a v souvislosti s řízením prostředku, ke kterému neměl pojištěný oprávnění. Dále nastane-li smrt do dvou měsíců od trvání pojištění v souvislosti se zdravotními potížemi, kterými pojištěný trpěl již při uzavírání smlouvy. Pojistitel také neplní do dvou let od sjednání pojištění v případě, že došlo k sebevraždě pojištěného. K výplatě plnění nedojde ani v případě sebepoškození, smrti v důsledku jaderného záření a v případě, zemře-li pojištěný v důsledku trestného činu, který způsobil sám pojištěný nebo jiná osoba. Minimální pojistná částka je Kč 10 000, maximální pojistná částka není omezená. V případě dožití se sjednaného věku obdrží pojištěný pojistné plnění ve výši hodnoty pojištění.^{49, 50}

6.5.2 Investiční možnosti produktu Forte

Produkt Forte nabízí šest různých programů investování. Jedním z nabízených fondů je *fond Garantovaný*, který nemá tržní fond. Jedná se o interní fond pojišťovny, která také

⁴⁹ ČSOB pojišťovna. Pojistné podmínky Forte [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, 2009 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z:

http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/zivotnipojisteni/Documents/ZPP_Forte_2013.pdf

⁵⁰ ČSOB pojišťovna. Sazebník administrativních limitů a poplatků pro životní pojištění Forte [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, 2012-12-01 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/zivotni-pojisteni/Documents/Sazebnik_poplatku_FORTE_2.pdf

vyhlašuje výši jeho zhodnocení. V rámci smlouvy musí být vždy část rizikového pojistného investovaná do garantovaného fondu. Procentuální hodnota, která má být do tohoto fondu vložena, je závislá na druhu rizika a na velikosti pojistné částky. Aktuální zhodnocení fondu je 2,4 %. Pojišťovna garantuje pouze to, že zhodnocení fondu neklesne pod 0 %. Další možností jsou investice prostřednictvím Konzervativního fondu, Růstového fondu, Dynamického fondu, Akciového mixu a Realitního mixu.

ČSOB Konzervativní fond je vhodný pro investory, kteří jsou ochotni podstoupit jen malou míru rizika a chtějí vyšší výnos, než nabízejí termínované vklady u bank. Fond investuje převážně do českých a zahraničních dluhopisů a do instrumentů peněžního trhu. Dluhopisy tvoří 50 % celého fondu. *ČSOB Růstový fond* vyhovuje investorům, kteří jsou na jedné straně opatrní, ale na straně druhé jsou ochotni slevit ze své jistoty výměnou za vyšší výnos. Vzhledem k větší pravděpodobnosti poklesu hodnoty je doporučován dlouhodobý investiční horizont. Přibližně polovina portfolia je investováno do akcií, dále pak do dluhopisů a hotovosti. Dalším fondem je *ČSOB Dynamický fond*. Prvotním cílem fondu je vysoké zhodnocení. Proto je fond vhodný pro klienta, kterému nevadí krátkodobé kolísání hodnoty investice a očekává výnosy až v dlouhodobějším horizontu. Portfolio fondů tvoří z 80 % akcie. *ČSOB Akciový mix* je doporučován dynamickým investorům, kteří požadují vysokou míru zhodnocení za cenu vysokého rizika investice a vyššího kolísání její hodnoty. Struktura portfolia je složena z 95 % akciemi různých odvětví různých států (EU, Spojené státy americké, Japonsko aj.). Poslední investiční příležitostí v rámci produktu Forte je *ČSOB Realitní mix*. Fond investuje do akcií realitních a development společností působících v Evropě a v Americe. Vzhledem k vysokému riziku investice je fond vhodný spíše pro zkušené investory. Portfolio je diverzifikováno na jedno konkrétní odvětví a může tak vykazovat vysokou fluktuaci investice. Odměnou za vysoké riziko je možnost zajímavého potenciálního zhodnocení. Akcie ve fondu tvoří 97 % struktury portfolia. Fond je doporučován pouze jako doplňková investiční strategie právě kvůli vysokému riziku. Podíl realitního mixu na investičním portfoliu klienta by neměl přesáhnout 10 %. V následující tabulce jsou shrnuty informace ohledně jednotlivých fondů. Jde o informace ohledně míry rizika fondů a zhodnocení fondů za posledních

12 měsíců (označeno jako zhodnocení 1) a průměrná výnosnost od doby založení fondu (označeno jako zhodnocení 2). Výnosnost fondů je uvedena v %.

Tabulka 14: Shrnující informace o jednotlivých fondech v rámci produktu Forte

Název fondu	Míra rizika	Zhodnocení (1)	Zhodnocení (2)
Konzervativní fond	nízká	3,84	2,64
Růstový fond	nižší	9,17	1,10
Dynamický fond	střední	11,08	0,10
Akciový mix	vyšší	9,68	-4,78
Realitní mix	vysoká	15,06	14,12

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČSOB pojišťovna, 2013)

Produkt nabízí klientům možnost automatické ochrany investice, která je poskytována zdarma. Je možné ji sjednat při uzavírání smlouvy nebo v průběhu trvání pojištění. Pojistitel vždy, pět let před koncem pojistné doby ve výroční den smlouvy, zadá požadavek k přesunu podílových jednotek z ostatních investičních fondů do Garantovaného fondu. Z každého fondu investování je přesunuto 20 % hodnoty daného programu.⁵¹

6.5.3 Poplatková politika

Stejně jako ostatní pojišťovny i ČSOB P realizuje určitou poplatkovou politiku spojenou s produktem Forte. Přehled poplatků je platný od 1. 12. 2012. Druhy poplatků a jejich výše je uvedena v následující tabulce. Produkt Forte umožňuje provádění první a druhé změny pojistné smlouvy či převodu podílových jednotek v pojistném roce zdarma. Dále nejsou zpoplatněny změny a převody jednotek prováděné přes internetový účet klienta.

⁵¹ ČSOB pojišťovna. Programy investování Forte [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2013 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.csobpoj.cz/cs/prehled-fondu/Stranky/Prehled-fondu.aspx>

Tabulka 15: Přehled poplatků v produktu Forte

Název poplatku	Výše poplatku
Poplatek za správu pojištění	35 Kč/měsíc
Inkasní poplatek pro běžné pojistné	5 Kč
Inkasní poplatek pro mimořádné pojistné	zdarma
Alokační poplatek pro mimořádné pojistné	0,7 % z hodnoty pojistného
Výplata z hodnoty pojištění vytvořená z mimořádného pojistného 1. až 3. výplata v roce 4. a další	zdarma 50 Kč
Výplata z hodnoty pojištění vytvořená z běžného pojistného	50 Kč
Poplatek za správu portfolia	zdarma
Poplatek za změnu pojištění 3. a další změna	100 Kč
Převod podílových jednotek mezi fondy 3. a další převod	100 Kč
Změna alokačního poměru 3. a další změna	100 Kč
Poplatek za provedení odkupného z hodnoty vytvořené z mimořádného pojistného	zdarma
Poplatek za provedení odkupného z hodnoty vytvořené z běžného pojistného	500 Kč
Poplatek za vystavení výpisu aktuálního stavu hodnoty pojištění	30 Kč
Poplatek za vystavení opisu pojistky	30 Kč
Poplatek za opakované vystavení aktivačního klíče pro přístup do online aplikace	50 Kč
Poplatek za vystavení daňového potvrzení	zdarma

Zdroj: Vlastní zpracování z (CSOB pojišťovna, 2012)

Poplatky na úhradu počátečních nákladů zatěžují zejména první dva roky pojistné doby. V třetím roce a dalších letech je uplatňován alokační poplatek ve výši 5 % z běžného pojistného. Pro úhradu nákladů pojišťovny byla zvolena varianta alokačního procenta. Od zaplaceného pojistného je tedy odečteno rizikové pojistné, dále pak dané procento tvořící poplatek (popřípadě další poplatky) a zbytek pojistného je investováno. Výše alokačního poplatku je zobrazena v následující tabulce. Údaje o poplatcích jsou uvedeny v %.

Tabulka 16: Poplatek na úhradu počátečních nákladů ČSOB P

Pojistná doba	1. rok	2. rok	Pojistná doba	1. rok	2. rok
1	19	0	11	59	54,5
2	23	14	12	63	59
3	27	18,5	13	67	63,5
4	31	23	14	71	68
5	35	27,5	14	75	72,5
6	39	32	16	79	77
7	43	36,5	17	83	81,5
8	47	41	18	87	86
9	51	45,5	19	91	90,5
10	55	50	20 +	95	95

Zdroj: Vlastní zpracování z (CSOB pojišťovna, 2012)

7. Komparace vybraných produktů ve zvolených pojišťovnách

Účelem komparace produktů v jednotlivých pojišťovnách je nalézt nejvhodnější pojištění pro klientku ve věku 25 let, která studuje vysokou školu a ke studiu si přivydělává. Její měsíční příjem jí umožňuje platit měsíční pojistné ve výši Kč 700. Klientka je úrazově pojištěna u jiné pojišťovny, než u kterých poptává investiční IŽP. Proto požaduje pojištění sestavit tak, aby obsahovalo pouze základní pojištění na minimální pojistnou částku a spoření. Pojištění má v budoucnu sloužit na financování postproduktivního věku, proto klientku zajímá výše předpokládané naspořené částky. Potenciální klientkou jsem se stala já sama a osobně jsem navštívila pobočky všech vybraných pojišťoven.

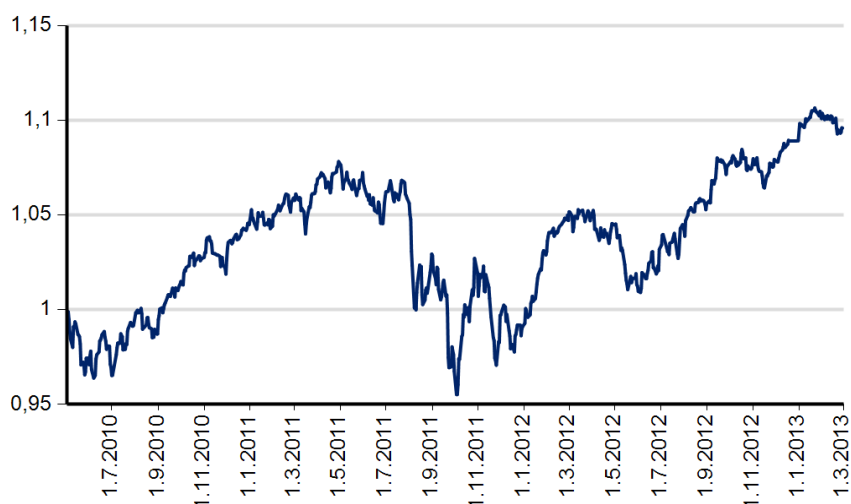
S ohledem na požadavky klientky je v rámci produktů porovnáváno několik hledisek. Na pobočkách pojišťoven požadovala klientka, aby bylo pojištění sjednáno do 65 let věku. Dále aby pojištění obsahovalo minimální pojistnou částku pro případ smrti a aby byly prostředky investovány do fondů, které přinášejí zajímavé zhodnocení. Investiční strategie byla ponechána v režii pojišťovacích zprostředkovatelů, kteří mají ohledně investování zkušenosti a podrobnější informace než klientka. Rozhodujícím faktorem pro výběr konkrétního produktu je výše předpokládané naspořené částky, na kterou mají značný vliv poplatky a riziko investice. Vzhledem k tomu, že pojišťovny mohou účtovat poplatky odlišně, jsou porovnány pouze tři základní poplatky, které jsou jasně vymezené. Jedná se o poplatek za vedení smlouvy, inkasní poplatek a poplatek na úhradu počátečních nákladů pojistitele. Poplatek za vedení smlouvy je účtován každý měsíc, inkasní poplatek je strháván vždy, při zaplacení pojistného. Poplatek na úhradu počátečních nákladů je strháván z pojistného dle délky pojistné doby. Budeme předpokládat, že klientka nebude během pojistné doby vkládat mimořádné pojistné a nebude provádět na pojistné smlouvě žádné změny. Dále vzhledem k faktu, že některé návrhy neuvádějí výši rizikového pojistného, budeme pro účely výpočtu orientační výše poplatků předpokládat, že výše pojistného jdoucí na pokrytí rizika je ve výši Kč 50. Zbýlých Kč 650 je investováno. Jednotlivé návrhy jsou porovnány z hlediska systému výplaty pojistného plnění v případě smrti a v případě dožití, investičního portfolia a z hlediska přibližné výše účtovaných poplatků.

7.1 Produkt Diamant Zdravý život

V ČP byl klientce vytvořen návrh s minimální pojistnou částkou Kč 10 000. Při úmrtí během pojistné doby bude pozůstalým vyplacena pojistná částka společně s hodnotou podílových fondů. V případě dožití se konce pojištění vyplátí pojistitel hodnotu pojištění. Klientka si může zvolit ze dvou forem plnění – jednorázová výplata či pravidelný důchod.

Pro investování pojistného byl pojišťovacím poradcem, vzhledem k délce pojistné doby a věku klientky, doporučen Vyvážený fond. Jedná se o podílový fond společnosti ČP Invest, který se na jedné straně vyznačuje vyšší mírou rizika, na straně druhé však nabízí zajímavý potenciální výnos. Alokace pojistného je rovna 100 %, protože investice jsou realizovány prostřednictvím jednoho fondu. Portfolio fondu se skládá ze 45 % z dluhopisů, 40 % z akcií a zbylých 15 % tvoří nástroje peněžního trhu. Fond byl založen 13. 4. 2010.

Důležitou věcí pro investování pojistného je vývoj cen podílových jednotek. Za zaplacené pojistné, po odečtu rizikového pojistného a poplatků, jsou nakupovány podílové jednotky ve Vyváženém fondu. Počet zakoupených podílových jednotek závisí na ceně podílové jednotky a na výši pojistného určeného k investování. Následující obrázek znázorňuje vývoj cen podílových jednotek ve Vyváženém fondu v letech 2010–2013. Cena je uvedena v Kč.

Obrázek 15: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Vyváženého fondu v roce 2013

Zdroj: (Česká pojišťovna, 2013)

Velikost naspořené částky závisí na zhodnocení daného fondu. Návrh kalkuluje se zhodnocením 5 % p. a. Na obrázku je uvedeno zhodnocení Vyváženého fondu za minulá období.

Výkonnosti			
1 měsíc	-0,45%	2012	9,90%
3 měsíce	1,57%	2011	-5,15%
6 měsíců	3,78%	2010	
12 měsíců	4,66%	2009	

Obrázek 16: Výkonnost Vyváženého fondu za minulá období

Zdroj: (Česká pojišťovna, 2013)

Na výši koncové hodnoty pojištění mají samozřejmě vliv i poplatky, které pojišťovna účtuje. V návrhu na uzavření pojištění je uveden měsíční poplatek na krytí nákladů pojistitele ve výši 31 Kč. Poplatek je účtován po celou dobu pojištění. Pojistitel neuvádí tento poplatek ve svém přehledu poplatků. Návrh znázorňuje také výši správních poplatků, která však zahrnuje i poplatek za správu investičního portfolia. Pro účel srovnání pojištění

tento poplatek zanedbáváme. V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty poplatků a orientační výše celkových poplatků za pojistnou dobu.

Tabulka 17: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Diamant

Druh poplatku	Sazba	Poplatek za celou pojistnou dobu
Vedení smlouvy	35 Kč/měsíc	16 800 Kč
Inkasní poplatek	1 Kč/měsíc	480 Kč
Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojistitele	31 Kč/měsíc	14 880 Kč
Celkem		32 160 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (Česká pojišťovna, 2012)

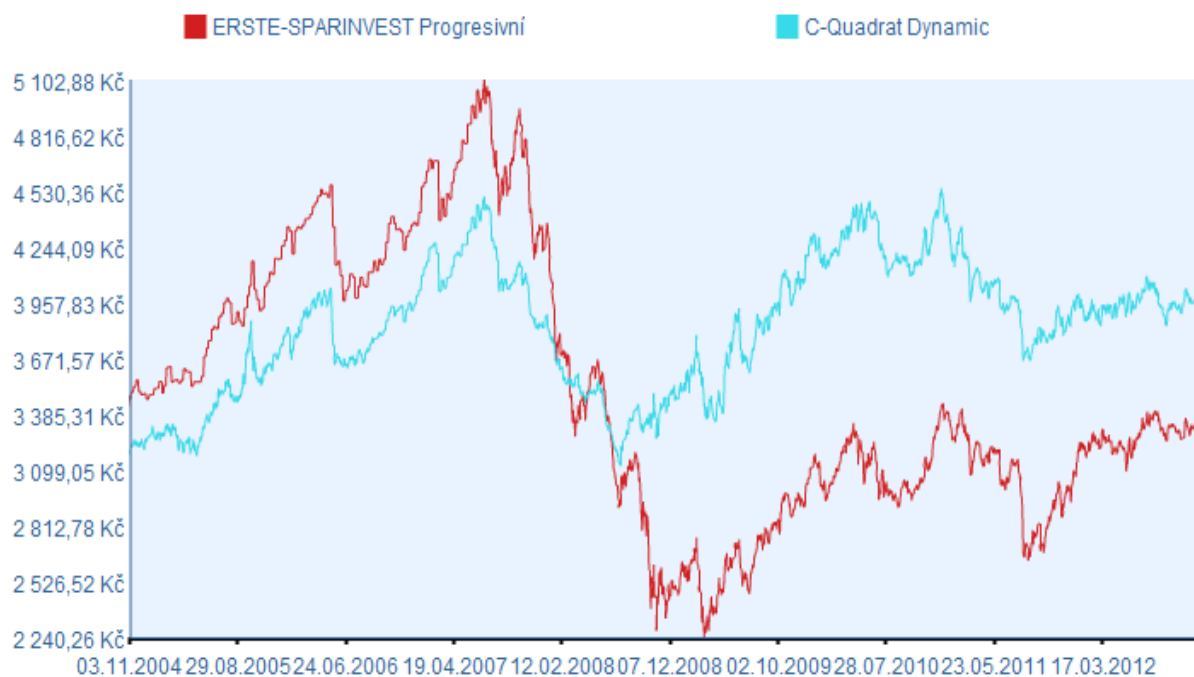
V tabulce můžeme vidět, že za 40 let pojištění zaplatí klientka orientačně Kč 32 160. Hodnota celkového zaplaceného pojistného je Kč 336 000. Pokud bude klienta spořit prostřednictvím pojištění Diamant, její očekávaná naspořená částka je rovna Kč 695 467. Návrh pojištění je uveden v příloze č. 2.

7.2 Produkt Perspektiva

V návrhu od pojišťovny KOOP je uvedena minimální pojistná částka Kč 10 000. V případě smrti bude oprávněné osobě vyplacena pojistná částka nebo aktuální hodnota účtu v závislosti na tom, která z částek bude vyšší. V případě dožití je vyplacena hodnota pojištění. Pojistné plnění lze vyplatit formou důchodu, či jednorázového plnění.

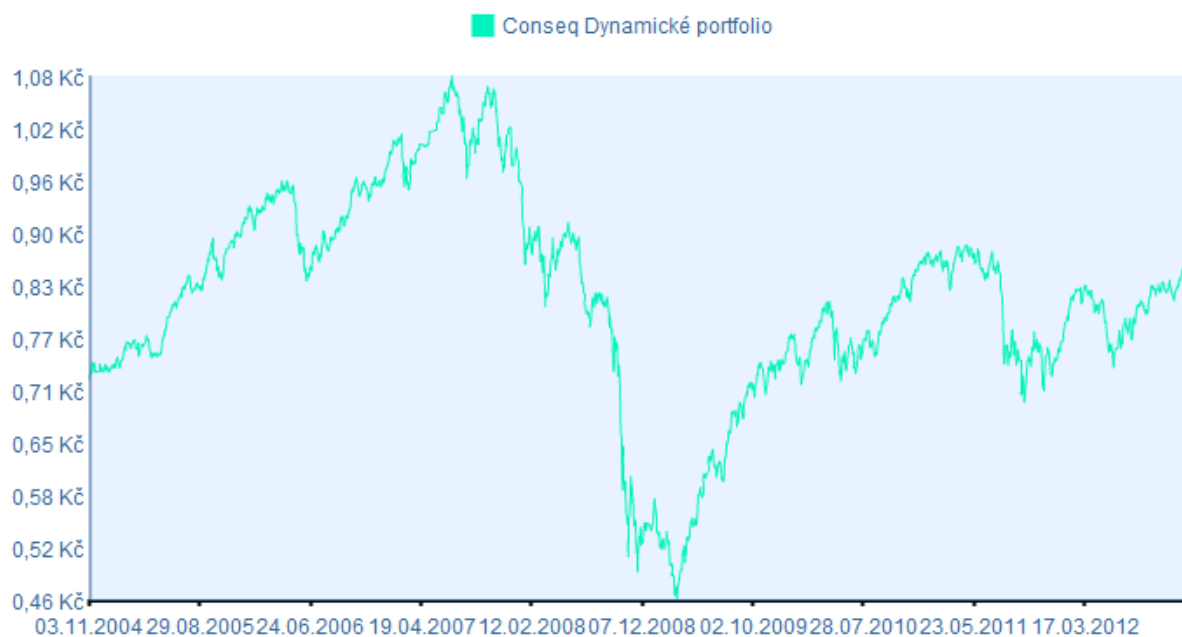
Investování v produktu Perspektiva bylo rozloženo do tří fondů. Jedná se o Progresivní fond společnosti Erste-Sparinvest (založen 14. 7. 2003), Dynamické portfolio spravující společnost Conseq (založen 3. 11. 2004) a fond Total Return Dynamic od společnosti C-Quadrat Arts (založen 3. 11. 2004). Alokační poměr je 34 % pro Progresivní fond, 33 % prostředků ve prospěch Dynamického portfolio a zbylých 33 % pro fond Dynamic. Fondy investují do dluhopisů a akcií a zanedbatelná část fondu Total Return Dynamic investuje do instrumentů peněžního trhu. Ve všech fondech převažují investice do akcií, fondy tak nesou vysoké investiční riziko. Na druhé straně však mohou přinést vysoké zisky.

Následující dva obrázky znázorňují vývoj cen podílových jednotek ve fondech vybraných pro investování prostředků. Na obrázcích je patrný rozdíl v ceně jednotek jednotlivých fondů. Důvodem je, že cenné papíry v rámci fondů společností Erste-Sparinvest a C-Quadrat jsou emitovány v cizí měně, v eurech. V rámci Progresivního fondu jsou prostředky pojistníků investovány do korunového fondu, jehož výkonnost je vázána na výkon fondu, který investuje v eurech. Fond Total Return Dynamic investuje přímo v eurech. U fondů investujících prostřednictvím cizí měny je důležité, zda je zajištěno měnové riziko, či nikoliv. Pokud je fond vůči měnovému riziku zajištěn, změny kurzu koruny investice nijak neohrozí. Výnos se však zpravidla snižuje o náklady zajištění. Konkrétně Progresivní fond a fond Total Return Dynamic proti měnovému riziku zajištěny nejsou. Investice tak zahrnují vysoké riziko kolísavosti popřípadě ztráty investice. Ceny podílových jednotek těchto fondů jsou přepočítávány na české koruny.

Obrázek 17: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Progresivního a Dynamického fondu v letech 2004–2012

Zdroj: (Kooprativa pojišťovna, 2013)

Obrázek 18: Vývoj nákupní ceny podílových jednotek v Dynamickém portfoliu v letech 2004–2012

Zdroj: (Kooperativa pojišťovna, 2013)

Návrh pojištění kalkuluje se zhodnocením Progresivního fondu ve výši 6 % p. a., Dynamického fondu 8 % p. a. a Fondu Total Return Dynamic v hodnotě 6 % p. a. Výkonnost jednotlivých fondů za minulé období je uvedena na obrázku.

Název fondu	Za měsíc	Za 3 měsíce	Za 6 měsíců	Za rok p.a.	Za 2 roky	Od založení fondu
ERSTE-SPARINVEST Progresivní	1,74 %	5,47 %	11,34 %	14,80 %	13,36 %	5,16 %
C-Quadrat Dynamic	0,08 %	3,61 %	10,62 %	12,03 %	5,70 %	36,30 %
Conseq Dynamické portfolio	-0,49 %	2,36 %	9,77 %	13,15 %	3,18 %	37,18 %

Obrázek 19: Výkonnost jednotlivých fondů za minulé období

Zdroj: (Kooperativa pojišťovna, 2013)

Co se týká poplatků, tak KOOP neúčtuje klientům inkasní poplatek. Poplatek na úhradu nákladů je účtován v prvních třech letech pojištění. Měsíční hodnota poplatku je 65 % ze zaplaceného pojistného. Výše poplatků je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 18: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Perspektiva

Druh poplatku	Sazba	Poplatek za celou pojistnou dobu
Vedení smlouvy	30 Kč/měsíc	14 400 Kč
Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojistitele	1. rok: 65 % 2. rok: 65 % 3. rok: 65 %	15 210 Kč ⁵²
Celkem		29 610 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (Kooperativa pojišťovna, 2013)

Celkem pojišťovna strhne poplatky v přibližné výši Kč 29 610. V návrhu pojišťovny (uveden v příloze č. 3) je uvedena očekávaná naspořená částka po 40 letech pojištění ve výši Kč 1 393 364.

7.3 Produkt Flexi

Produkt Flexi opět umožňuje sjednat minimální pojistnou částku ve výši Kč 10 000. V případě smrti bude vyplacena pojistná částka pro případ smrti nebo hodnota pojištění v závislosti na tom, která z částek bude vyšší. Pojistitel poskytuje bonus za věrnost, který je připsán po 15 letech trvání pojištění. Při měsíční platbě Kč 700 bude na účet klientky připsán bonus ve výši Kč 6 300. V případě dožití bude vyplacena hodnota pojištění.

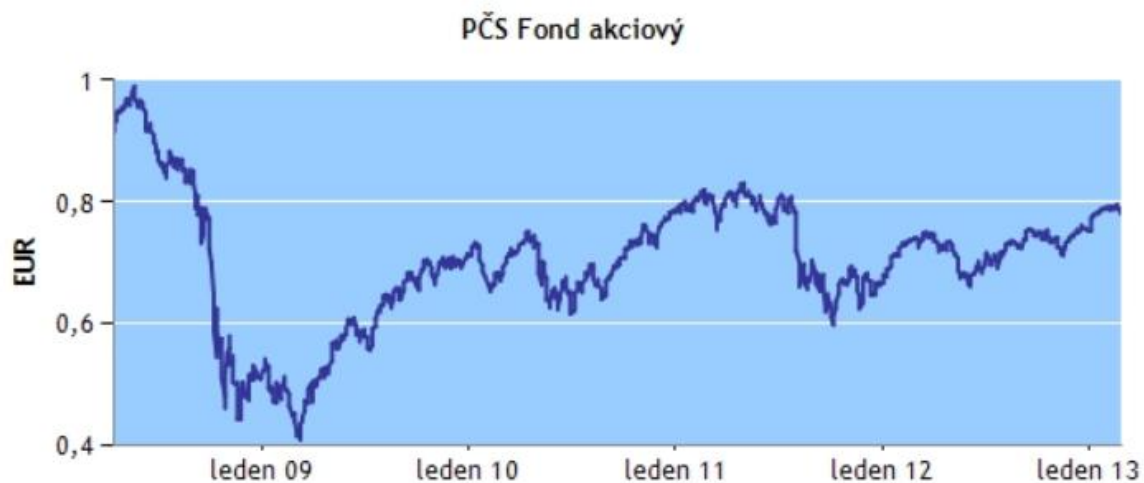
Pro investování byl doporučen Program řízení investic. Program řízení investic nelze kombinovat s investováním do jiného fondu, proto je alokační poměr roven 100 %. V následujícím obrázku je zobrazeno rozložení portfolia mezi investiční fondy pro jednotlivé pojistné doby. V obrázku můžeme vidět, že prostředky jsou investovány prostřednictvím Akciového fondu, Sporobondu, Sporotrendu, Fondu Top Stocks a Nemovitostního fondu.

⁵² $[(650 * 0,65) * 12] * 3$

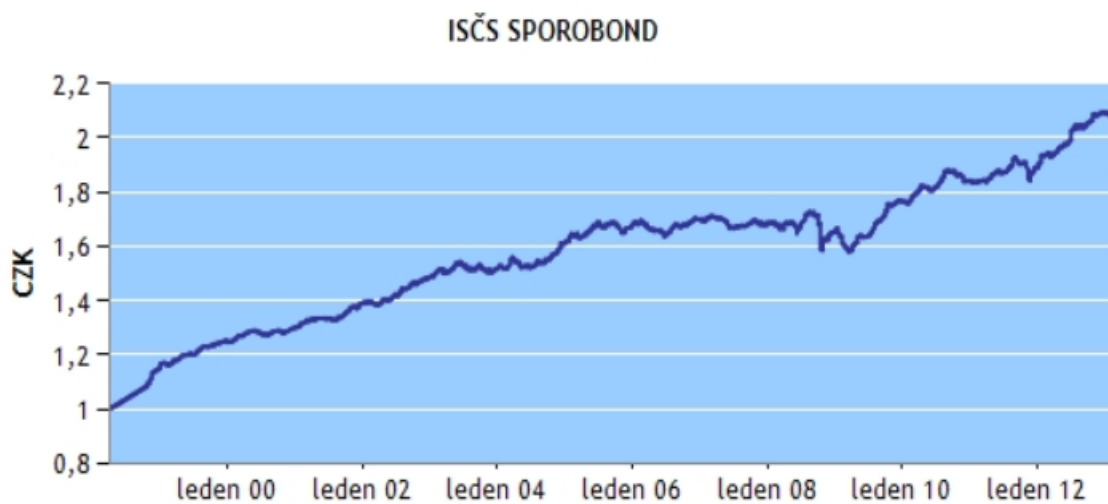
INVESTIČNÍ HORIZONT	FOND												
	PČS Fond garantovaný *	PČS Fond akciový	ISČS Sporobond	ISČS Trendbond	ISČS Šporotrend	ISČS Top Stocks	REICO ČS Nemovitostní fond	ESPA Stock Japan	ESPA Stock BRICK	ESPA Stock America	ESPA Stock Europe - Active	Součet	
Investiční horizont 20 let a více		35%	15%		25%	20%	5%					100%	
Investiční horizont 19 let		35%	15%		25%	20%	5%					100%	
Investiční horizont 18 let		35%	15%		25%	20%	5%					100%	
Investiční horizont 17 let		35%	15%		25%	20%	5%					100%	
Investiční horizont 16 let		35%	15%		25%	20%	5%					100%	
Investiční horizont 15 let		25%	25%	10%	20%	15%	5%					100%	

Obrázek 20: Rozložení prostředků do jednotlivých fondů v rámci Programu řízení investic
Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Portfolio klientky je rozděleno do 5 fondů. Vývoj cen podílových jednotek jednotlivých fondů v rámci Programu řízení investic je uveden v následujících obrázcích. Na obrázku č. 21 pak můžeme vidět, že Akciový fond je determinován v cizí měně, v eurech. Měnové riziko v rámci fondu je zajišťováno, takže změny kurzu koruny investice nijak neohroží.

Obrázek 21: Vývoj nákupních cen podílových jednotek v Akciovém fondu v letech 2009–2013
 Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Obrázek 22: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Sporobond v letech 2000–2012
 Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

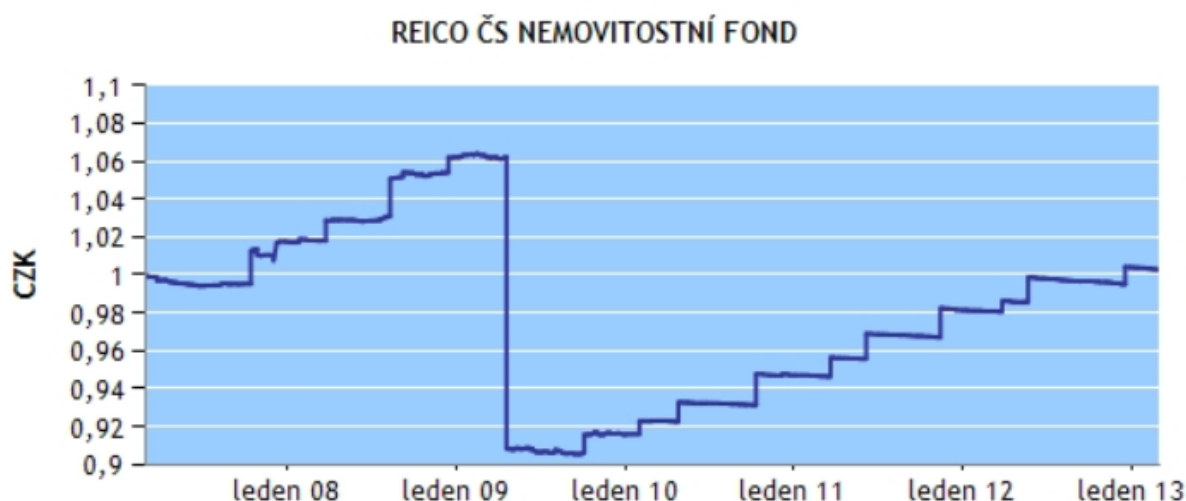
Obrázek 23: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Sporotrend v letech 2000–2012

Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Obrázek 24: Vývoj nákupních cen podílových jednotek ve fondu Top Stocks v letech 2000–2013

Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Obrázek 25: Vývoj nákupních cen podílových jednotek v Nemovitostním fondu v letech 2008–2013

Zdroj: (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Návrh pojištění kalkuluje se zhodnocením 5 % p. a. Vzhledem k tomu, že portfolio fondu je vysoce diverzifikováno, hrozí menší riziko fluktuace či ztráty investice. V následující tabulce je uvedeno zhodnocení jednotlivých fondů v rámci Programu řízení investic za minulá období. V tabulce můžeme vidět, že nejvyšší výnosnosti dosahuje fond Top Stocks. Přesto, že fond Spotrend je za posledních 12 měsíců ztrátový, z hlediska dlouhodobého časového horizontu vykazuje kladné zhodnocení.

Tabulka 19: Výkonnost jednotlivých fondů za minulá období

Název fondu	3 měsíce	6 měsíců	12 měsíců	od založení p. a.
Akciový fond	6,83	8,72	6,81	-3,96
Sporobond	0,11	1,82	7,41	5,04
Sprotrend	5,98	11,83	-14,25	1,01
Top Stocks	7,93	9,04	5,18	5,18
Nemovitostní fond	0,72	0,6	2,23	0,05

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Poplatky na náhradu počátečních nákladů pojišťovny zatěžují pojištění první dva roky. Měsíční poplatek je ve výši 90 % ze zaplaceného pojistného. Zajímavé je, že si pojišťovna kromě klasického inkasního poplatku při platbě pojistného účtuje další inkasní poplatek, jehož výše se odvíjí od způsobu platby pojistného. Pokud se klientka rozhodne platit

pojištění prostřednictvím složenky, bude její dodatečný inkasní poplatek v hodnotě Kč 10. V tabulce jsou uvedeny konkrétní poplatky.

Tabulka 20: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Flexi

Druh poplatku	Sazba	Poplatek za celou pojistnou dobu
Vedení smlouvy	30 Kč/měsíc	14 400 Kč
Inkasní poplatek za platby z účtu	5 Kč/měsíc	2 400 Kč
Inkasní poplatek	5 Kč/měsíc	2 400 Kč
Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojistitele*	1. rok: 90 % 2. rok: 90 %	14 040 Kč ⁵³
Celkem		33 240 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (Pojišťovna České spořitelny, 2013)

Celková výše poplatků činí orientačně Kč 33 240. Dle návrhu uvedeného v příloze č. 4 je potenciální hodnota naspořených prostředků v hodnotě Kč 865 050.

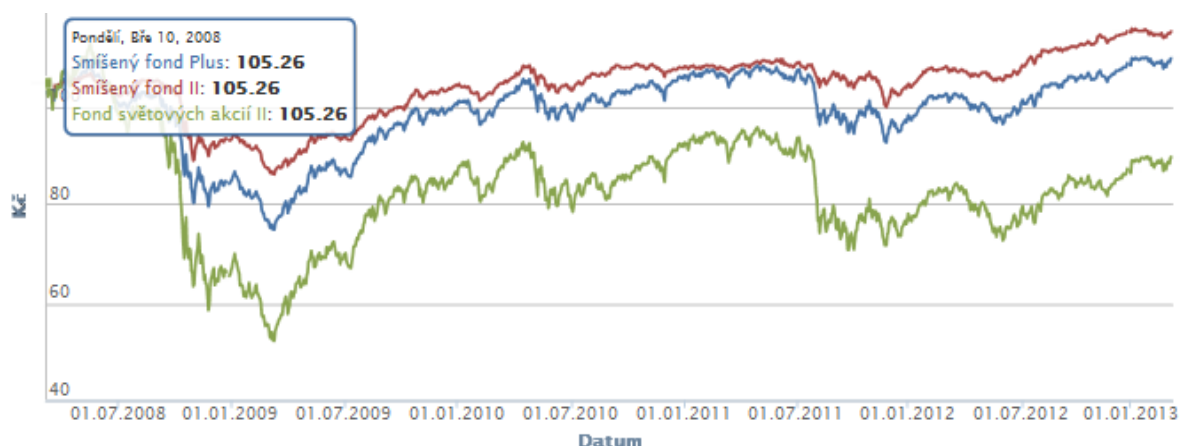
7.4 Produkt ING SMART

V návrhu od ING pojišťovny je opět minimální možná pojistná částka pro případ smrti Kč 10 000. V případě smrti pojištěné osoby bude vyplacena oprávněné osobě pojistná částka pro případ smrti nebo hodnota pojištění v závislosti na tom, která z částek bude vyšší. V případě dožití bude vyplacena jednorázově naspořená částka.

V rámci produktu ING Smart jsou finanční prostředky investovány prostřednictvím tří fondů. Prvním je Smíšený fond Plus, druhým fondem je Smíšený fond II a posledním je Fond světových akcií. Alokační procento je v poměru 25 : 25 : 50. Fondy investují do akcií a dluhopisů. Portfolio Smíšeného fondu Plus je složeno z 50 % z dluhopisů a 50 % z akcií. Smíšený fond II investuje prostředky ze 75 % do dluhopisů a 25 % do akcií. Fond světových akcií, jak je z názvu patrné, investuje pouze do akcií. Všechny fondy byly založeny 10. 3. 2008.

⁵³ $[(650 * 0,90 * 12)] * 2$

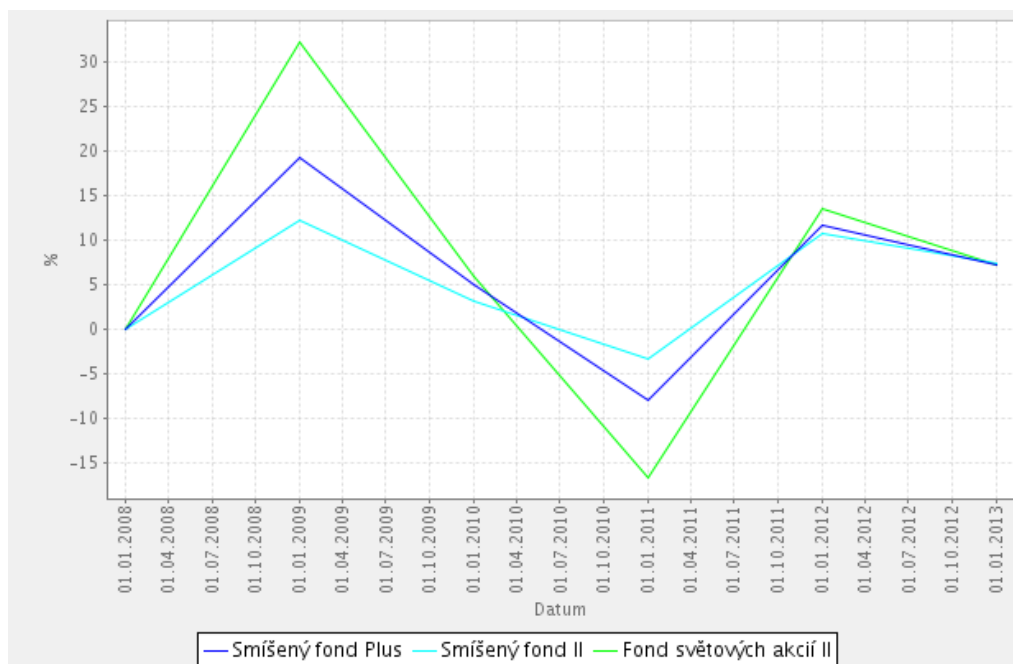
Dalším významným faktorem IŽP je nákupní cena podílových jednotek fondů. V době, kdy se fondy zakládaly, se ceny podílových jednotek pohybovaly okolo Kč 100. Dnes se podílové jednotky Fondu světových akcií pohybují okolo Kč 90, jednotky Smíšeného fondu Plus okolo Kč 110 a nejdražší podílové jednotky jsou v rámci Smíšeného fondu II a kolísají okolo hodnoty Kč 115. V obrázku je zobrazen vývoj cen podílových jednotek.

Obrázek 26: Vývoj nákupních cen podílových jednotek jednotlivých fondů v letech 2008–2013

Zdroj: ING pojišťovna, 2013

Výše potenciálního zhodnocení, se kterým návrh pojištění kalkuluje je 6 % p. a. V následujícím obrázku je vývoj výkonnosti těchto fondů od roku 2008 do roku 2013. Největších výkyvů dosahuje Fond světových akcií.

Obrázek 27: Výkonnost jednotlivých fondů za minulé období

Zdroj: ING pojišťovna, 2013

Výše účtovaných poplatků negativně ovlivňuje konečnou hodnotu naspořených prostředků. V produktu ING Smart zatěžuje poplatek na úhradu nákladů pojišťovny zaplacené pojistné první tři roky. Výše měsíčního poplatku je 65 % ze zaplaceného pojistného. Oproti ostatním pojišťovnám účtuje ING pojišťovna vyšší inkasní poplatek. V návrhu pojištění je uvedena celková suma poplatků ve výši Kč 22 755. Nikde však není specifikováno, o jaké poplatky se jedná. V tabulce je uveden přehled poplatků.

Tabulka 21: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu ING Smart

Druh poplatku	Sazba	Výše poplatku za pojistnou dobu
Vedení smlouvy	20 Kč/měsíc	9 600 Kč
Inkasní poplatek	10 Kč/měsíc	4 800 Kč
Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojišťovny	1. rok: 65 % 2. rok: 65 % 3. rok: 65 %	15 210 Kč ⁵⁴
CELKEM		29 610 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (ING pojišťovna, 2013)

⁵⁴ $[(650 * 0,65) * 12] * 3$

Celková hodnota poplatků za 40 let pojištění činí přibližně Kč 29 610. Podle návrhu, který je uveden v příloze č. 5, se očekává konečná naspořená hodnota ve výši Kč 1 110 224.

7.5 Produkt Forte

Klientka obdržela návrh na uzavření pojistné smlouvy, v jehož rámci je minimální pojistná částka ve výši Kč 10 000. V případě, že by klientka zemřela, vyplátí pojistitel obmyšlené osobě pojistnou částku pro případ smrti společně s hodnotou pojištění. V případě dožití budou jednorázově vyplaceny naspořené prostředky.

V rámci produktu Forte musí být část rizikového pojistného vložena do Garantovaného fondu. Dle návrhu musí být tedy 8 % z celkového pojistného vloženo ve prospěch Garantovaného fondu. 92 % pojistného je vloženo do Dynamického fondu. Jedná se o smíšený fond, který investuje 80 % prostředků do akcií. Zahrnuje tak vyšší míru rizika. Fond byl založen v roce 2002.

Vývoj cen podílových jednotek v letech 2002–2013 v rámci Dynamického fondu je zobrazen na obrázku. Největší pokles byl zaznamenán na začátku roku 2009, kdy činila cena podílové jednotky Kč 0,6114. V současné době se cena pohybuje těsně kolem Kč 1, stejně jako tomu bylo na počátku fungování fondu.

Obrázek 28: Vývoj nákupních cen podílových jednotek Dynamického fondu
Zdroj: (ČSOB pojišťovna, 2013)

Produkt nabízí předpokládané zhodnocení 4,5 % p. a. Fond investuje převážně do akcií, které vykazují větší kolísavost. Proto pojišťovna neslibuje příliš vysoké zhodnocení. S touto výší zhodnocení také pracuje předběžná kalkulace pojištění. Zhodnocení za jednotlivá období jsou uvedena v obrázku. Výnosnost je uvedena v %.

1 měsíc	3 měsíce	6 měsíců	1 rok (p.a.)	2 roky (p.a.)	3 roky (p.a.)	4 roky (p.a.)	5 let (p.a.)	6 let (p.a.)	Od vzniku (p.a.)
1,94	5,54	7,86	11,08	3,90	4,77	11,74	0,22	-2,50	0,10

Obrázek 29: Výkonnost Dynamického fondu za minulá období
Zdroj: (ČSOB pojišťovna, 2013)

V produktu Forte jsou účtovány nejvyšší poplatky na úhradu počátečních nákladů pojišťovny. Navíc oproti ostatním pojišťovnám není poplatek placen pouze v prvních letech pojištění, ale zatěžuje pojistné po celou dobu pojištění, i když v daleko menší míře. Výše měsíčního poplatku je 95 % z pojistného v prvních dvou letech. V dalších letech pojištění je poplatek v hodnotě 5 %. Poplatky jsou shrnuty v tabulce.

Tabulka 22: Výše poplatků účtovaných během pojistné doby v produktu Forte

Druh poplatku	Sazba	Výše poplatku za pojistnou dobu
Vedení smlouvy	35 Kč/měsíc	16 800 Kč
Inkasní poplatek	5 Kč/měsíc	2 400 Kč
Poplatek na úhradu počátečních nákladů pojistitele*	1. rok: 95 % 2. rok: 95 % 3. a další roky: 5 %	29 640 Kč ⁵⁵
Celkem		48 840 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování z (ČSOB pojišťovna, 2013)

Z tabulky je patrné, že klienta zaplatí za poplatky orientačně Kč 48 840 za 40 let. Dle návrhu, který je uveden v příloze č. 6, je uvedena konečná naspořená částka ve výši Kč 718 722.

7.6 Rekapitulace nabídek pojištění

V následující tabulce jsou shrnuty rozhodující parametry pro výběr pojištění. S ohledem na riziko investice, by klientka rozhodovala mezi Českou pojišťovnou, pojišťovnou České spořitelny a ČSOB pojišťovnou. V produktu Diamant je sice investováno prostřednictvím jednoho fondu, fond ale investuje do dluhopisů, akcií a nástrojů peněžního trhu. Poplatky v rámci produktu jsou vyšší, navíc nejasné a hůře odhadnutelné. Produkt Forte vkládá 92 % pojistného do Dynamického fondu, jehož portfolio je tvořeno z 80 % akciemi. Co se týče zhodnocení, snaží se pojišťovna držet při zemi a neslibuje klientce výnosy, které jsou těžko realizovatelné. Poplatky jsou v porovnání s ostatními pojišťovnami nejvyšší, ale jsou pojišťovnou jasně specifikované. Program řízení investic v produktu Flexi rozkládá prostředky do pěti různých fondů. Jeho portfolio je tak vysoce diverzifikováno. Poplatky jsou sice jedny z nejvyšších, ale pojistitel poskytuje po 15 letech pojištění finanční bonus. Po zvážení všech parametrů jednotlivých produktů, se jako nejlepší varianta jeví pojištění Flexi. Přesto, že pojištění nenabízí nejvyšší potenciální výnos, jeví se jako ideální vzhledem k potřebám klientky.

⁵⁵ $[(650 * 0,95 * 12)] * 2 + [(650 * 0,05) * 12] * 38$

Tabulka 23: Shrnující parametry jednotlivých nabídek pojištění

	Diamant	Perspektiva	Flexi	ING Smart	Forte
PČ	10 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč
Investice	Vyvážený fond fondů	Progresivní f. Dynamické p. Return Dynamic f.	Program řízení investic	Smíšený fond+ Smíšený fond II Světové akcie	Dynamický f. Garantovaný f.
Alokace (%)	100	34 : 33 :33	100	25 : 25 : 50	92 : 8
Riziko	Střední	Vysoké	Střední	Vysoké	Vyšší
Očekávané zhodnocení	5 % p. a.	6 % p. a. 8 % p. a. 6 % p. a.	5 % p. a.	6 % p. a.	4,5 % p. a.
Bonusy	—	—	6 300 Kč	—	—
Vedení smlouvy	35 Kč/měsíc	30 Kč/měsíc	30 Kč/měsíc	20 Kč/měsíc	35 Kč/měsíc
Inkasní poplatek	1 Kč/měsíc	—	5 + 5 Kč	10 Kč	5 Kč
Úhrada nákladů	14 880 Kč	15 210 Kč	14 040 Kč	15 210 Kč	29 640 Kč
Poplatky celkem	32 160 Kč	29 610 Kč	33 240 Kč	29 610 Kč	48 840 Kč
Koncová HP	695 467 Kč	1 393 864 Kč	865 050 Kč	1 110 224 Kč	718 722 Kč

Zdroj: Vlastní

Závěr

Obsahem diplomové práce bylo přiblížit fungování a možnosti investičního životního pojištění. Nejprve se práce zabývala historií pojistného trhu v České republice, dále pak specifikovala členění pojištění a blíže se věnovala odvětví životního pojištění. Byla odhalena podstata životního pojištění z historického hlediska a současnosti a dále byla uvedena fakta o základních složkách životního pojištění – pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití. Krátce byly zmíněny úmrtnostní tabulky, které jsou významné z hlediska stanovení pojistného a jsou ukazatelem škodovosti v životním pojištění. Od konce roku 2012 jsou totožné pro muže i ženy. Důležitou částí práce byla analýza pojistného trhu životního pojištění v České republice a ve světě, nechybí ani informace o českém pojistném trhu investičního životního pojištění. Stěžejní část diplomové práce se zabývá charakteristikou investičního životního pojištění, principem fungování a možnostmi, které klientům nabízí prostřednictvím investičních fondů a strategií. K pojištění neodmyslitelně patří jeho legislativní úprava. Základními právními předpisy jsou zákon o pojistné smlouvě a zákon o pojišťovnictví. Pojištění se pak dále dotýká zákon o daních z příjmů a zmíněna byla také evropská směrnice o trzích finančních nástrojů v kontextu srovnání investičního životního pojištění a přímého investování do podílových fondů. Důležitost je také kladena na informační povinnosti pojistitelů vůči klientům, které jim ukládá zákon o pojistné smlouvě, popřípadě doporučuje Česká národní banka.

Vzhledem k náročnějším potřebám lidí je životní pojištění kombinováno s připojištěním neživotních rizik a umožňuje tak komplexní pojistnou ochranu pojištěných osob a jejich blízkých. Specifickou charakteristikou investičního životního pojištění jsou poplatky. Poplatky se v rámci pojišťoven vyskytují v různých podobách a hodnotách. Nákladovost pojištění pomáhá odkrývat ukazatel TANK. Aby mohly být spočítány náklady jednotlivých produktů pojištění, je potřeba znát poplatky pojišťoven. V tomto ohledu však vyvstává problém, protože neexistuje žádný právní předpis, který by pojišťovnám ukládal povinnost tyto informace zveřejňovat. Je jim to pouze doporučeno prostřednictvím České národní banky. Dále byla provedena analýza produktů investičního životního pojištění ve vybraných pojišťovnách, které byly zvoleny na základě největších tržních podílů

v odvětví životního pojištění. Produkty byly rozebrány z hlediska základních parametrů pojištění, jako je vstupní věk, koncový věk, minimální platby běžného a mimořádného pojistného a počtu osob, které mohou být na jedné pojistné smlouvě pojištěny. Dále pak z pohledu možností investování do fondů a poplatkové politiky.

Cílem diplomové práce bylo nalézt nejvhodnější produkt pro studující klientku ve věku 25 let, která se rozhodla začít si, prostřednictvím investičního životního pojištění, spořit na stáří. Požadavkem klientky bylo vytvoření návrhu pojištění, v jehož rámci bude minimální pojistná částka pro případ smrti bez připojištění jakéhokoliv dalšího rizika. Dále pak žádala pojištění s pojistnou dobou v délce 40 let. Vzhledem k finanční situaci klientky je možné platit měsíční pojistné ve výši Kč 700. Rozhodujícími faktory pro výběr konkrétního produktu byla jednak výše naspořené částky a jednak riziko investice. Dále klientku zajímala orientační výše zaplacených poplatků. Po zjištění všech potřebných informací a parametrů bylo životní pojištění Flexi zvoleno jako nejvhodnější. Pojišťovací poradkyní bylo doporučeno investovat prostřednictvím Programu řízení investic, který zahrnuje investování do 5 fondů. Přesto, že fondy převážně investují do akcií, díky jejich počtu je investiční portfolio vysoce diverzifikováno. Navíc v rámci Akciového fondu je zajištěno měnové riziko. Přibližná výše poplatků je sice druhá nejvyšší u vybraných produktů, ale poplatky jsou kompenzovány bonusem, který pojistitel poskytuje po 15 letech pojištění, a to ve výši Kč 6 300. Vzhledem k riziku investice je nabídnuta odpovídající potencionální výše naspořených prostředků. Bylo tedy prokázáno, že produkt investičního životního pojištění a životní pojištění jako takové, je vhodným nástrojem pro kumulaci peněžních prostředků, zejména pak v delším časovém horizontu. Produkt je vhodný jako alternativa pro financování postproduktivního věku.

Přesto, že investiční životní pojištění bývá často odsuzováno kvůli neprůhledné poplatkové politice pojišťoven, je poměrně využívaným produktem. Pojištění v dnešní době nabízí jednak možnost komplexní pojistné ochrany celé rodiny a jednak možnost zajímavého zhodnocení peněžních prostředků. Díky vysoké flexibilitě produktu je možné pojištění téměř okamžitě přizpůsobit stávajícím životním potřebám. Výhodou je pojištění celé rodiny v rámci jedné pojistné smlouvy, což snižuje náklady spojené s pojištěním. Velkou výhodou pojištění, oproti přímému investování do podílových fondů, je možnost daňových

odpočtů. Pojišťovny se snaží neustále inovovat stávající produkty a nabízet klientům různé bonusy a výhody navíc.

Vypracováním této diplomové práce jsem si zcela jistě rozšířila obzory v oblasti investičního životního pojištění. Zjistila jsem nové informace ohledně možností investování a druhů poplatků. Při návštěvě jednotlivých pojišťoven jsem se převážně setkala s ochotou pojišťovacích poradců. Přesto však ve dvou pojišťovnách nebyly zprostředkovatelé schopni poskytnout mi informace ohledně účtovaných poplatků. Pokud by pojišťovny zlepšily míru poskytovaných informací o poplatcích, zcela jistě by pojištění využívalo více lidí. Lidé totiž chtějí vědět, za co platí.

Seznam použité literatury

- [1] BOHUMSKÝ, P., B. KOVÁŘ a J. MESRŠMÍD. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. ISBN 80-247-0146-4.
- [2] BOKŠOVÁ, J. *Účetnictví komerčních pojišťoven- specifika v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-521-2.
- [3] ČECHOVÁ, J., M. KARFÍKOVÁ a V. PŘIKRYL. *Základy pojišťovacího práva*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001. ISBN 80-86199-27-4.
- [4] DAŇHEL, J. et al. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 335 s. ISBN 80-86946-00-2.
- [5] DAŇHEL J., DUCHÁČKOVÁ, E. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 220 s. ISBN 978-80-7431-015-7.
- [6] DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3.vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.
- [7] KOHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008. 286 s. ISBN 978-80-247-2559-8.
- [8] MUŽÁKOVÁ, K. *Životní pojištění – Vybraná řešení příkladů v MS Excel*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN 9788073725099.
- [9] SYROVÝ, P. *Investování pro začátečníky*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2005. 108 s. ISBN 80-247-1366-7.
- [10] ŠÍDLO, D. *Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik*. 1. vyd. Praha: Aladin Agency, 2010. 185 s. ISBN 978-80-904345-1-6.
- [11] WHELENAN, David D. *International Life Insurance*. 1st ed., London: Chancellor Publications, Limited, 2002. ISBN 978-1899-21706-9.
- [12] DAŇHEL, J. *Unisex, zdravotní stav, věk... Pandořina skříňka otevřena? Pojistný obzor*. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2012, roč. 89, č. 4, s. 4-5. ISSN 0032-2393.

- [13] HERYNKOVÁ, V. *Analýza výhodnosti přímé investice do podílových fondů proti investici prostřednictvím investičního životního pojištění*. Praha, 2010. 44 s.
Bakalářská práce (Bc.). Vysoká škola ekonomická v Praze, Podnikohospodářská fakulta.
- [14] AKAT. O asociaci [online]. Praha: Asociace pro kapitálový trh České republiky, 2010 [vid. 2013-04-17]. Dostupné z:
http://www.akatcr.cz/static.do?page=zakl_popis.html
- [15] ČAP. *Výroční zpráva za rok 2000-2010* [online]. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2013 [vid. 2012-01-12].
Dostupné z: http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy
- [16] ČAP. *Výroční zpráva za rok 2011* [online]. Praha: Česká asociace pojišťoven, 2012 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z:
http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy
- [17] Česká pojišťovna. *Historie a vývoj České pojišťovny* [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2013 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z:
<http://www.ceskapojistovna.cz/historie-a-vyvoj-cp>
- [18] Česká pojišťovna. *Pojistné podmínky životního pojištění Diamant Zdravý život* [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2012 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z:
<http://www.ceskapojistovna.cz/documents/10262/50021/pojistne-podminky-zivotniho-pojisteni-diamant.pdf>
- [19] Česká pojišťovna. *Povaha investičních nástrojů* [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2013 [vid. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/povaha-investicnich-nastroju#vyvazeny>
- [20] Česká pojišťovna. *Přehled poplatků a úkonů souvisejících s pojistnou smlouvou* [online]. Praha: Česká pojišťovna, a. s., 2012-12-21 [vid. 2013-04-12]. Dostupné z:
<http://www.ceskapojistovna.cz/documents/10262/50021/prehled-poplatku.pdf>

- [21] ČSOB pojišťovna. *O ČSOB pojišťovně* [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2013 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Stranky/o-spolecnosti.aspx>
- [22] ČSOB pojišťovna. *Pojistné podmínky pojištění Forte* [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2009 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/zivotni-pojisteni/Documents/ZPP_Forte_2013.pdf
- [23] ČSOB pojišťovna. *Programy investování Forte* [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2013 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.csobpoj.cz/cs/prehled-fondu/Stranky/Prehled-fondu.aspx>
- [24] ČSOB pojišťovna. *Sazebník administrativních limitů a poplatků pro životní pojištění Forte* [online]. Pardubice: ČSOB pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, 2012-12-01 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/zivotnipojisteni/Documents/Sazebnik_poplatku_FORTE_2.pdf
- [25] ČSÚ. *Úmrtnostní tabulky-metodika* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2012-01-19 [vid. 2013-01-12]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/umrtnostni_tabulky_metodika
- [26] ING pojišťovna. *Finanční fondy pro životní pojištění ING Smart* [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2013 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/pojisteni/investicni-pojisteni/zivotni-pojisteni-ing-smart-nove/prakticke-informace.html>
- [27] ING pojišťovna. *O ING* [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2013 [vid. 2013-28-03]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/o-ing/sluzby-ing/>
- [28] ING pojišťovna. *Pojistné podmínky životního pojištění ING Smart* [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2008 [vid. 2013-04-01]. Dostupné z: <https://www.ingpojistovna.cz/kontakt/oranzovy-dum/>

- [29] ING pojišťovna. *Přehled poplatků ING pojišťovny* [online]. Praha: ING Životní pojišťovna N. V., pobočka pro Českou republiku, 2013-04-01 [vid. 2013-04-12]. Dostupné z: https://www.ingpojistovna.cz/files/cz/produkty/pojisteni/514238e_prehled_poplatku_15ak.pdf
- [30] Kooperativa pojišťovna. *Nabídka investičních fondů* [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-04-14]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/perspektiva-nabidka-fondu-a-vyvoj-cen-podilovych-jednotek/>
- [31] Kooperativa pojišťovna. *Pojistné podmínky životního pojištění Perspektiva* [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s, Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-03-24]. Dostupné z: http://www.anopojisteni.cz/podminky/zivot/komplet_perspektiva_7bn.pdf
- [32] Kooperativa pojišťovna. *Přehled vybraných poplatků a parametrů pojištění* [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, 2013-01-01 [vid. 2013-03-24]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/perspektiva-prehled-poplatku>
- [33] Kooperativa pojišťovna. *Výroční zpráva 2011* [online]. Praha: Kooperativa pojišťovna, a. s, Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-16-03]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/vyrocni-zpravy/>
- [34] KŘEHÁČOVÁ, Z. *Je jednorázové investiční životní pojištění dobrý produkt, nebo hlavně výborný marketing?* [online]. Peníze.cz: 2010-11-30 [vid. 2012-12-20]. ISSN 1213-2217. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/162790-je-jednorazove-investicni-zivotni-pojisteni-dobry-produkt-nebo-hlavne-vyborny-marketing>
- [35] MFČR. *Konzultační materiál. Působnost a definice směrnice MiFID* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2006-11-20 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_kapitalovy_trh_28771.html
- [36] MFČR. *Zpráva ministerstva financí ČR o vývoji finančního trhu v roce 2011* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2012 [vid. 2012-04-01].

Dostupné z:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

- [37] PODÁVKA, M. *Fondy investičního životního pojištění 2006* [online]. Finq.cz, 2006 [vid. 2012-12-10]. Dostupné z:
<http://www.finq.cz/finq-history/comments/2006/comm03.pdf>
- [38] Pojišťovna České spořitelny. *Historie společnosti* [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z:
<http://www.pojistovnacs.cz/o-nas/historie/>
- [39] Pojišťovna České spořitelny. *Investiční fondy a strategie* [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.pojistovnacs.cz/flexi/investicni-strategie-fondy/#zamykaniVynosu>
- [40] Pojišťovna České spořitelny. *Pojistné podmínky pro životní pojištění Flexi* [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2012 [vid. 2013-03-27]. Dostupné z: http://www.pojistovnacs.cz/soubory/flexi-pojistnepodminky/SPP_FLEXI_10_2012.pdf
- [41] Pojišťovna České spořitelny. *Přehled poplatků a parametrů produktu FLEXI životní pojištění* [online]. Praha: Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group, 2013 [vid. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.pojistovnacs.cz/flexi/sazebnik/>
- [42] ProQuest. *Use life insurance as a retirement tool*. [online]. United States: National Underwriter Company, 2002-10-28 [vid. 2013-04-18]. Dostupné z:
<http://search.proquest.com/docview/228517190/13D82ACE05C167AF11D/201?accountid=17116>
- [43] ProQuest. *New Life for Life insurance* [online]. United States: Medical Economics, 2009-06-19 [vid. 2013-04-18]. Dostupné z:
<http://search.proquest.com/docview/227825798/13D82ACE05C167AF11D/180?accountid=17116>

- [44] Redakce Peníze.cz. *Řádné a mimořádné poplatky u IŽP* [online]. Peníze.cz [vid. 2013-01-05]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/17483-radne-a-mimoradne-poplatky-u-izp>
- [45] SVAČINA, L. *Jednorázově placené životní pojištění nebo zajištěný podílový fond?* [online]. Praha: Investujeme.cz, 2008-05-12 [vid. 2012-12-20]. ISSN 1802-5900. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/jednorazove-placene-zivotni-pojisteni-nebo-zajisteny-podilovy-fond/>
- [46] Swiss Re. *Sigma No. 6/2001, 6/2002, 8/2003, 3/2004, 2/2005, 5/2006, 4/2007, 3/2008, 3/2009, 2/2010, 2/2011, 3/2012* [online]. Swiss Re, 2013 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.swissre.com/sigma/>
- [47] Ukazatel TANK. *Projekt TANK* [online]. Brno, 2011 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.tankfin.cz/projekt-TANK/>
- [48] Věstník ČNB. *Úřední sdělení České národní banky k některým informačním povinnostem při sjednávání a během trvání životního pojištění* [online]. Praha: Česká národní banka, 2012-05-14, 6/2012 [vid. 2012-01-12]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2012/download/v_2012_06_20712560.pdf
- [49] Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví ve znění pozdějších předpisů.
- [50] Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě ve znění pozdějších předpisů.
- [51] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.
- [52] Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování ve znění pozdějších předpisů.
- [53] Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu ve znění pozdějších předpisů.
- [54] Směrnice č. 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů.

Seznam příloh

Příloha 1 Odvětví životních a neživotních pojištění	I
Příloha 2 Návrh na uzavření životního pojištění Diamant Zdravý život	IV
Příloha 3 Návrh na uzavření univerzálního životního pojištění Perspektiva	VI
Příloha 4 Návrh na uzavření životního pojištění Flexi	VIII
Příloha 5 Návrh na uzavření životního pojištění ING Smart	X
Příloha 6 Návrh na uzavření životního pojištění Forte	XII

Příloha 1 Odvětví životních a neživotních pojištění

Odvětví životních pojištění

I. Pojištění

- a) pro případ smrti, pro případ dožití, pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, spojených životů, s výplatou zaplaceného pojistného,
- b) důchodu,
- c) pojištění úrazu nebo nemoci jako doplňkové pojištění k pojištění podle této části.

II. Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.

III. Pojištění uvedená v bodě I písm. a) a b) a bodě II, která jsou spojena s investičním fondem.

IV. Trvalé zdravotní pojištění podle čl. 2 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES upravující životní pojištění.

V. Kapitalizace příspěvků hrazených skupinou přispěvatelů a následné rozdělování akumulovaných aktiv mezi přeživší přispěvatele nebo mezi osoby oprávněné po zemřelých přispěvatelích.

VI. Umořování kapitálu založené na pojistně matematickém výpočtu, jimiž jsou proti jednorázovým nebo periodickým platbám dohodnutým předem přijaty závazky se stanovenou dobou trvání a ve stanovené výši.

VII. Správa skupinových penzijních fondů, případně včetně pojištění zabezpečujícího zachování kapitálu nebo platbu minimálního úrokového výnosu.

VIII. Činnosti podle čl. 2 odst. 2 písm. e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES upravující životní pojištění.

IX. Pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní účet.

Odvětví neživotních pojištění

1. Úrazové pojištění

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) cestujících.

2. Pojištění nemoci

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) soukromé zdravotní pojištění.

3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech
 - a) motorových,
 - b) nemotorových.
4. Pojištění škod na drážních vozidlech.
5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.
6. Pojištění škod na plavidlech
 - a) říčních a průplavových,
 - b) jezerních,
 - c) námořních.
7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.
8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 způsobených
 - a) požárem,
 - b) výbuchem,
 - c) vichřicí,
 - d) přírodními živly jinými než vichřicí (např. blesk, povodeň, záplava),
 - e) jadernou energií,
 - f) sesuvem nebo poklesem půdy.
9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem, anebo jinými pojistnými nebezpečími (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří), nejsou-li tato zahrnuta v bodě 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými pojistnými nebezpečími.
10. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající
 - a) z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla,
 - b) z činnosti dopravce,
 - c) z provozu drážního vozidla.
11. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.
12. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití říčního, průplavového, jezerního nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.
13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu jinou než uvedenou v odvětvích č. 10 až 12
 - a) odpovědnost za škodu na životním prostředí,
 - b) odpovědnost za škodu způsobenou jaderným zařízením,
 - c) odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku,
 - d) ostatní.
14. Pojištění úvěru
 - a) obecná platební neschopnost,

- b) vývozní úvěr,
- c) splátkový úvěr,
- d) hypoteční úvěr,
- e) zemědělský úvěr.

15. Pojištění záruky (kauce)

- a) přímé záruky,
- b) nepřímé záruky.

16. Pojištění různých finančních ztrát vyplývajících

- a) z výkonu povolání,
- b) z nedostatečného příjmu,
- c) ze špatných povětrnostních podmínek,
- d) ze ztráty zisku,
- e) ze stálých nákladů,
- f) z nepředvídaných obchodních výdajů,
- g) ze ztráty tržní hodnoty,
- h) ze ztráty pravidelného zdroje příjmu,
- i) z jiné nepřímé obchodní finanční ztráty,
- j) z ostatních finančních ztrát.

17. Pojištění právní ochrany.

18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním.

Příloha 2 Návrh na uzavření životního pojištění Diamant Zdravý život

**ČESKÁ
POJIŠŤOVNA**

Modelaci vytvořil:

Adresa:

Číslo ziskatele:

Telefon:

E-mail:

Jenčová Alena

Škroupova 1059, 43001

437522605

777215423

jana.svambergova@ceskapojistovna.cz

MODELOVÁNÍ PRŮBĚHU POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění - DIAMANT Zdravý život

Základní údaje

	1. Pojištěný:
Příjmení a jméno:	D
Rodné číslo:	886129/2671
Vstupní věk:	25 let
Pojistná doba:	40 let, počátek: 16. 1. 2013, konec: 15. 1. 2053

Nároky z pojištění - 1. pojištěný

A) Při úmrtí během pojištění

Nárok pro pozůstalé: ihned vyplacena sjednaná pojistná částka: 10 000 Kč
+ kapitálová hodnota, podíly na výnosech za dobu od počátku pojištění a hodnota podílových fondů.

Výplata při dožití se konce pojistné doby

Při dožití se konce pojištění bude vyplaceno:

V případě podílu na výnosech:	1,0 %	1,5 %
Kapitálová hodnota:	626 Kč	626 Kč
Podíly na výnosech z rezerv:	525 Kč	854 Kč
Hodnota podílových fondů:	694 316 Kč	694 316 Kč
CELKEM:	695 467 Kč	695 796 Kč

Shrnutí a pojistné:

Základní pojištění 1. pojištěného:

Pojistná částka pro případ smrti: 10 000 Kč

**ČESKÁ
POJIŠŤOVNA**

Modelaci vytvořil:

Adresa:

Číslo získatele:

Telefon:

E-mail:

Jenčová Alena

Škroupova 1059, 43001

437522605

777215423

jana.svambergová@ceskapojistovna.cz

Lhůtní pojistné:

Celkové lhůtní pojistné:

700 Kč

Frekvence placení:

12 x ročně

Z toho:

lhůtní pojistné

Základní pojištění (zahrnuje životní pojištění 1. pojištěného ve sjednaném rozsahu)

700 Kč

Pojistná doba	Rizikové pojistné smrt	Rizikové pojistné ZO (včetně ZPPP ZO)	Rizikové pojistné KO (včetně ZPPP KO)	Rizikové pojistné invalidní renta	Rizikové pojistné zproštění od placení	Splátky počáteč. nákladů	Splátky správních nákladů
1	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
2	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
3	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
4	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
5	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
6	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
7	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
8	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
9	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
10	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
11	1 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
12	2 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
13	2 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
14	2 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
15	2 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
16	2 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
17	3 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
18	3 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
19	3 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
20	4 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
21	4 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
22	5 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
23	5 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
24	6 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
25	6 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
26	7 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
27	8 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
28	8 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
29	9 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
30	10 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
31	11 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
32	12 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
33	14 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
34	15 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
35	17 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
36	18 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
37	20 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
38	22 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
39	24 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč
40	26 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	31 Kč	63 Kč

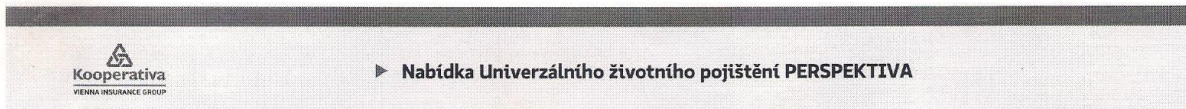
Daňové zvýhodnění:

Od základu daně z příjmu lze podle zákona ročně odečíst max. 12 000 Kč, u této smlouvy

8 400 Kč

Příloha 3 Návrh na uzavření univerzálního životního pojištění

Perspektiva

	Platba	Minimální	Doporučené	Na rizika	Doba trvání pojištění	40 let
Měsíční pojistné	700 Kč	400 Kč	700 Kč	2 Kč	Celkem zapláceno klientem	336 000 Kč
Pojistné období	Měsíční	Minimální lhůtní pojistné hrazené poj.-zam.			Daňová úspora (v 1.roce)	1 155 Kč
Lhůtní pojistné	700 Kč	–			Předpokládaná prémie za BŠ	0 Kč
Zvolená investiční varianta	Dynamická				Modelový stav účtu na konci	1 393 864 Kč

► Parametry pojištění

	Hlavní pojištěný: Jirásková Dagmar						
Pohlaví:	žena	Vstupní věk:	25	Povolání:	student	Riziková skupina: 1	
Riziko					PČ/Roč důchod	Do věku	Měs. poplatek
Pojištění pro případ dožití nebo smrti hlavního pojištěného - pojistná částka pro případ smrti nebo aktuální hodnota účtu pojistníka, je-li tato hodnota vyšší než pojistná částka pro případ smrti (varianta Maximum)					10 000 Kč	65	1.80 Kč

Fondy a očekávané zhodnocení

Název fondu	Alokace	Očekávané zhodnocení
ERSTE-SPARINVEST Progresivní fond	34 %	6.0 %
Conseq Active Invest Dynamické portfolio	33 %	8.0 %
C-QUADRAT ARTS Total Return Dynamic	33 %	6.0 %

Rok	Jednorázové pojistné plnění v případě smrti hlavního pojištěného v Kč	Zaplaceno celkem v Kč	Zaplaceno celkem na krytí rizik v Kč	Hodnota účtu celkem v Kč	Odkupné v Kč	Odkupné / zaplacené pojistné celkem	Daňová úspora v Kč
1	10 000	8 400	19	2 394	0	0 %	1 155
2	10 000	16 800	33	4 958	0	0 %	1 260
3	10 000	25 200	41	7 703	7 203	29 %	1 260
4	16 307	33 600	42	16 307	15 807	47 %	1 260
5	25 504	42 000	42	25 504	25 004	60 %	1 260
6	35 336	50 400	42	35 336	34 836	69 %	1 260
7	45 846	58 800	42	45 846	45 346	77 %	1 260
8	57 082	67 200	42	57 082	56 582	84 %	1 260
9	69 097	75 600	42	69 097	68 597	91 %	1 260
10	81 944	84 000	42	81 944	81 444	97 %	1 260
11	95 683	92 400	42	95 683	95 183	103 %	1 260
12	110 378	100 800	42	110 378	109 878	109 %	1 260
13	126 095	109 200	42	126 095	125 595	115 %	1 260
14	142 908	117 600	42	142 908	142 408	121 %	1 260
15	160 895	126 000	42	160 895	160 395	127 %	1 260
16	180 139	134 400	42	180 139	179 639	134 %	1 260
17	200 731	142 800	42	200 731	200 231	140 %	1 260
18	222 766	151 200	42	222 766	222 266	147 %	1 260
19	246 349	159 600	42	246 349	245 849	154 %	1 260
20	271 589	168 000	42	271 589	271 089	161 %	1 260
21	298 607	176 400	42	298 607	298 107	169 %	1 260
22	327 530	184 800	42	327 530	327 030	177 %	1 260
23	358 495	193 200	42	358 495	357 995	185 %	1 260
24	391 650	201 600	42	391 650	391 150	194 %	1 260
25	427 154	210 000	42	427 154	426 654	203 %	1 260
26	465 175	218 400	42	465 175	464 675	213 %	1 260
27	505 897	226 800	42	505 897	505 397	223 %	1 260
28	549 516	235 200	42	549 516	549 016	233 %	1 260
29	596 242	243 600	42	596 242	595 742	245 %	1 260
30	646 301	252 000	42	646 301	645 801	256 %	1 260
31	699 938	260 400	42	699 938	699 438	269 %	1 260
32	757 411	268 800	42	757 411	756 911	282 %	1 260
33	819 004	277 200	42	819 004	818 504	295 %	1 260
34	885 016	285 600	42	885 016	884 516	310 %	1 260
35	955 772	294 000	42	955 772	955 272	325 %	1 260
36	1 031 620	302 400	42	1 031 620	1 031 120	341 %	1 260
37	1 112 936	310 800	42	1 112 936	1 112 436	358 %	1 260
38	1 200 121	319 200	42	1 200 121	1 199 621	376 %	1 260
39	1 293 609	327 600	42	1 293 609	1 293 109	395 %	1 260
40	1 393 864	336 000	42	1 393 864	1 393 364	415 %	1 260

Příloha 4 Návrh na uzavření životního pojištění Flexi

POJIŠŤOVNA
ČESKÉ SPORITELNY
VIENNA INSURANCE GROUP

FLEXI životní pojištění

Simulovaný průběh pojištění zpracovaný dne 18.02.2013

1. pojištěný

Příjmení a jméno:

Datum narození/RČ:

29.11.1988

Pohlaví:

žena

Riziková skupina:

1

Základní pojištění

Konec pojištění

Základní pojištění pro případ smrti z jakýchkoliv příčin:

10 000 Kč

28.02.2053

Poměr rozložení pojistného do fondů

Program řízení investic

100 %

předpokládané zhodnocení: 5,00 % p.a.

(aktuální složení programu je k dispozici na internetových stránkách pojistitele www.pojistovnacs.cz)

Celkové pojistné:

700 Kč

Frekvence placení pojistného:

Měsíční

Počátek pojištění:

01.03.2013

Konec pojištění ve 24.00 hod. dne předcházejícího

výročnímu dni trvání pojištění v kalendářním roce,

ve kterém se 1. pojištěný dožije 65 let věku:

28.02.2053

V návrhu pojistné smlouvy doporučujeme sjednat indexaci, která se provádí podle platných ustanovení pojistných podmínek k výročnímu dni počátku pojištění za účelem průběžného zachování reálné hodnoty uzavřeného pojištění.

Předpokládaná výše bonusu:

- za věrnost je 6 300 Kč

Předpokládaný vývoj kapitálové hodnoty

Upozornění: Vzhledem k tomu, že není možné předem stanovit míru inflace ani míru zisku, jsou následující údaje pouze orientační a vždy k výročnímu dni pojištění.
Kapitálová hodnota po dvou letech trvání pojištění je rovna odkupnému.

Ke dni	Kapitálová hodnota při zhodnocení 2,4% p.a. (Kč)	Kapitálová hodnota při předpokládaném zhodnocení (Kč)	Očekávaný bonus za bezeškodní průběh ¹⁾ (Kč)	Očekávaný bonus za věrnost ¹⁾ (Kč)	Kapitálová hodnota při předpokládaném zhodnocení včetně bonusů (Kč)	Daňový odpočet (vždy k 31.12. daného roku) (Kč)
Rok 2013						7 000
28.02.2018	24 391	25 421	0	2 100	25 421	8 400
28.02.2023	67 737	75 449	0	4 200	75 449	8 400
29.02.2028	116 551	139 329	0	6 300 ²⁾	139 329	8 400
28.02.2033	171 515	220 845	0	0	228 855	8 400
28.02.2038	233 385	324 901	0	0	335 125	8 400
28.02.2043	303 060	457 723	0	0	470 772	8 400
29.02.2048	381 543	627 345	0	0	644 004	8 400
28.02.2053	469 887	843 785	0	0	865 050	1 400

1) Bonus je připisován ročně do bonusového fondu pojistné smlouvy, po uplynutí stanoveného období je takto vytvořený bonus automaticky převeden do kapitálové hodnoty pojistné smlouvy, kde se dále zhodnocuje a je možné s ním disponovat.

2) Uvedená částka očekávaného bonusu bude v následném roce převedena do kapitálové hodnoty smlouvy.

Daňový odpočet: maximální uznatelné pojistné je 12 000 Kč za rok!

Daňová úspora: maximální daňová úspora na pojistném je 1 800 Kč za rok (tj. 15 % z max. daňového odpočtu 12 000 Kč/rok).

Údaje o daňovém odpočtu jsou pouze orientační.

Príloha 5 Návrh na uzavření životního pojištění ING Smart

1 **MODL*

Určeno pro el. zpracování

Pojistitel: ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku, IČ: 40763587, se sídlem Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5-Smíchov zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka 6305.

Zakladatel: ING Životní pojišťovna N.V., se sídlem Rotterdam, Weena 505, Nizozemské království zapsaný v obchodním rejstříku Obchodní komory v Rotterdamu, Nizozemské království, datum zápisu 17. ledna 1863, číslo zápisu 24042211, (dále jen 'pojistitel' nebo 'pojišťovna' nebo 'ING Životní pojišťovna')

Číslo pojistné smlouvy

UZ2C - Životní pojištění ING SMART

	Jméno	Narozen	Pohlaví	Věk k poč. poj.
Pojištěný	Jirásková Dagmar Bc.	09.04.1988	Žena	25 let
Typ zam.: bez hlavního příjmu	Roční příjem - Hrubý: 0 Kč - Čistý: 0 Kč	Rizik.zaměstnání: Ne		Dohoda: Ne
Pojistník	Jirásková Dagmar Bc.	09.04.1988	Žena	25 let

Datum podpisu	09.04.2013	Datum počátku	10.04.2013
Pojistná doba:	40 let	Poj. částka:	10 000 Kč
Frekvence placení:	Měsíčně	Pojistné:	700 Kč
Skupinová sleva	Ne		
Varianta krytí:	vyšší z		
Druhý pojištěný	Ne		

Navýšení

Připojištění (Počet položek: 0)

Typ	Doba	Poj. částka	Pojistné
-----	------	-------------	----------

Kalkulace			
Základní pojistné (hlavní krytí)			700 Kč
Základní pojistné (připojištění)			0 Kč
Základní pojistné (Druhý pojištěný)			0 Kč
Základní pojistné (včetně připojištění)			700 Kč
Sleva za frekvenci			0 Kč
Skupinová sleva			0 Kč
Celkem			700 Kč
Celkem zaměstnavatel			0 Kč
Zaměstnavatel za soukr. ž.p.			0 Kč
Celkem klient			700 Kč
Klient za soukr. ž.p.			700 Kč
Roční daň. odp. pojistné - klient			8 400 Kč
Sleva 5-			0 Kč

Výr.	Zisk (%)	Inflace (%)	Pojistné (Kč)	Hodnota fondu (Kč)	Bezeškodní bonus (Kč)	Celkem zaplacené (Kč)	Z toho Top-Up (Kč)	Odkupné (Kč)	Poj. částka hl. krytí (Kč)	Celkem poplatky + riziko (Kč)
0	6,00	0,00	700	0	0	0	0	0	10 000	0
1	6,00	0,00	700	2 565	0	8 400	0	2 565	10 000	5 827
2	6,00	0,00	700	5 286	0	16 800	0	5 286	10 000	11 652
3	6,00	0,00	700	8 172	0	25 200	0	8 172	10 000	17 475
4	6,00	0,00	700	16 701	0	33 600	0	16 701	16 701	17 835
5	6,00	0,00	700	25 742	0	42 000	0	25 742	25 742	18 195
10	6,00	0,00	700	79 764	0	84 000	0	79 764	79 764	19 995
15	6,00	0,00	700	152 058	0	126 000	0	152 058	152 058	21 795

20	6,00	0,00	700	249 706	0	168 000	0	249 706	249 706	22 755
25	6,00	0,00	700	381 573	0	210 000	0	381 573	381 573	22 755
30	6,00	0,00	700	558 042	0	252 000	0	558 042	558 042	22 755
35	6,00	0,00	700	794 196	0	294 000	0	794 196	794 196	22 755
40	6,00	0,00	700	1 110 224	0	336 000	0	1 110 224	1 110 224	22 755

*Použitá terminologie odpovídá pojistným podmínkám produktu a pojistné smlouvě. Výsledná hodnota fondu není u tohoto typu produktu garantována. Skutečnost může být vyšší i nižší než ukazuje modelace.

V..... dne.....

.....
podpis pojistníka

.....
podpis poradce

Příloha 6 Návrh na uzavření životního pojištění Forte

Životní pojištění FORTE

1/4

Jméno a příjmení klienta:

Zprostředkovatel:

Eva Horáková, telefon: 602133411, e-mail:
eva.horakova@obchod.csobpoi.cz

Základní údaje

Počátek pojištění:	1.4.2013
Konec pojištění:	1.4.2053
Pojistná doba:	40 roků (do 65 let)
Počet pojištěných:	1

Pojistné

Měsíční rizikové pojištění [1]:	51 Kč
Měsíční spořicí pojištění [2]:	649 Kč
Měsíční pojištění:	700 Kč

Daňový odpočet

Lhůtní daňový odpočet (pojištění na SZP):	700 Kč
--	--------

Hlavní pojištění

Pojištěná osoba: Žena		Rok narození: 1988		Riziková skupina: 1	
Riziko		Počátek rizika	Konec rizika ve výročí ve věku	Pojistná částka	
Základní pojištění pro případ smrti nebo dožití		1.4.2013	65	-	
Smrt na plné krytí [SP]		1.4.2013	65	10 000 Kč	

Zvolené programy investování

Program investování pro BP	Předpokládané zhodnocení [%]	Alokace [%]
Dynamický	4,5	92,0
Garantovaný	2,4	8,0

Mimořádné pojištění

Vklad MP:	0 Kč	Datum vložení MP:
Rok	Pojistné	Hodnota pojištění
1	8 400 Kč	
2	16 800 Kč	
3	25 200 Kč	7 706 Kč
4	33 600 Kč	15 765 Kč
5	42 000 Kč	24 173 Kč

Nabídka ze dne: 22.3.2013 13:44:06

Modul - verze: 744.7.3.906

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění a jsou pouze informativní. Tyto informace nejsou součástí pojistné smlouvy, nezavazují ČSOB Pojišťovnu k žádnému plnění a neplní funkci oznámení informací o pojištění zájemci o pojištění ve smyslu ust. § 66 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů. Reálný průběh pojištění se bude od uvedených hodnot lišit, neboť závisí zejména na vývoji finančních trhů, sjednaném rozsahu pojištění a výši poplatků během celé doby trvání pojištění.

Daňový odpočet představuje pojištění na soukromé životní pojištění.

- [1] Lhůtní rizikové pojištění představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojištění doby 'v průměru' za pojištění období (dle zvolené četnosti placení) spotřebuje na základní pojištění a sjednaná rizika.
- [2] Lhůtní spořicí pojištění představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojištění doby 'v průměru' za pojištění období (dle zvolené četnosti placení) podílí na tvorbě hodnoty pojištění.

Bezplatná informační linka ČSOB Pojišťovny: 800 100 777, www.csobpoj.cz

Životní pojištění FORTE

2/4

Jméno a příjmení klienta:

Zprostředkovatel:

Eva Horáková, telefon: 602133411, e-mail:
eva.horakova@obchod.csobpoj.cz

6	50 400 Kč	32 946 Kč
7	58 800 Kč	42 105 Kč
8	67 200 Kč	51 657 Kč
9	75 600 Kč	61 623 Kč
10	84 000 Kč	72 022 Kč
11	92 400 Kč	82 883 Kč
12	100 800 Kč	94 207 Kč
13	109 200 Kč	106 023 Kč
14	117 600 Kč	118 353 Kč
15	126 000 Kč	131 235 Kč
16	134 400 Kč	144 662 Kč
17	142 800 Kč	158 672 Kč
18	151 200 Kč	173 293 Kč
19	159 600 Kč	188 573 Kč
20	168 000 Kč	204 496 Kč
21	176 400 Kč	221 114 Kč
22	184 800 Kč	238 457 Kč
23	193 200 Kč	256 584 Kč
24	201 600 Kč	275 470 Kč
25	210 000 Kč	295 179 Kč
26	218 400 Kč	315 747 Kč
27	226 800 Kč	337 253 Kč
28	235 200 Kč	359 659 Kč
29	243 600 Kč	383 042 Kč
30	252 000 Kč	407 445 Kč
31	260 400 Kč	432 964 Kč
32	268 800 Kč	459 546 Kč
33	277 200 Kč	487 288 Kč
34	285 600 Kč	516 244 Kč
35	294 000 Kč	546 529 Kč
36	302 400 Kč	578 075 Kč

Nabídka ze dne: 22.3.2013 13:44:06

Modul - verze: 744.7.3.906

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění a jsou pouze informativní. Tyto informace nejsou součástí pojistné smlouvy, nezavazují ČSOB Pojišťovnu k žádnému plnění a neplní funkci oznámení informací o pojištění zájemci o pojištění ve smyslu ust. § 66 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů. Reálný průběh pojištění se bude od uvedených hodnot lišit, neboť závisí zejména na vývoji finančních trhů, sjednaném rozsahu pojištění a výši poplatků během celé doby trvání pojištění.

Daňový odpočet představuje pojistné na soukromé životní pojištění.

- [1] Lhůtní rizikové pojistné představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) spotřebuje na základní pojištění a sjednaná rizika.
- [2] Lhůtní spořicí pojistné představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) podílí na tvorbě hodnoty pojištění.

Bezplatná informační linka ČSOB Pojišťovny: 800 100 777, www.csobpoj.cz

XIII

Životní pojištění **FORTE**

3/4

Jméno a příjmení klienta:

Zprostředkovatel:

Eva Horáková, telefon: 602133411, e-mail:
eva.horakova@obchod.csobpoj.cz

37	310 800 Kč	610 999 Kč
38	319 200 Kč	645 356 Kč
39	327 600 Kč	681 294 Kč
40	336 000 Kč	718 722 Kč

Vývoj HP BP dle programu investování

Rok	Pojistné	HP pro BP fond Dynamický	HP pro BP fond Garantovaný
1	8 400 Kč		
2	16 800 Kč		
3	25 200 Kč	7 095 Kč	610 Kč
4	33 600 Kč	14 527 Kč	1 237 Kč
5	42 000 Kč	22 293 Kč	1 880 Kč
6	50 400 Kč	30 409 Kč	2 538 Kč
7	58 800 Kč	38 893 Kč	3 212 Kč
8	67 200 Kč	47 754 Kč	3 903 Kč
9	75 600 Kč	57 013 Kč	4 610 Kč
10	84 000 Kč	66 688 Kč	5 335 Kč
11	92 400 Kč	76 806 Kč	6 077 Kč
12	100 800 Kč	87 369 Kč	6 838 Kč
13	109 200 Kč	98 406 Kč	7 617 Kč
14	117 600 Kč	109 938 Kč	8 415 Kč
15	126 000 Kč	122 002 Kč	9 233 Kč
16	134 400 Kč	134 592 Kč	10 070 Kč
17	142 800 Kč	147 745 Kč	10 927 Kč
18	151 200 Kč	161 488 Kč	11 805 Kč
19	159 600 Kč	175 868 Kč	12 705 Kč
20	168 000 Kč	190 870 Kč	13 626 Kč
21	176 400 Kč	206 545 Kč	14 569 Kč

Nabídka ze dne: **22.3.2013 13:44:06**

Modul - verze: 744.7.3.906

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění a jsou pouze informativní. Tyto informace nejsou součástí pojistné smlouvy, nezavazují ČSOB Pojišťovnu k žádnému plnění a neplní funkci oznámení informací o pojištění zájemci o pojištění ve smyslu ust. § 66 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů. Reálný průběh pojištění se bude od uvedených hodnot lišit, neboť závisí zejména na vývoji finančních trhů, sjednaném rozsahu pojištění a výši poplatků během celé doby trvání pojištění.

Daňový odpočet představuje pojištění na soukromé životní pojištění.

[1]Lhůtní rizikové pojištění představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) spotřebuje na základní pojištění a sjednaná rizika.

[2]Lhůtní spořicí pojištění představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) podílí na tvorbě hodnoty pojištění.

Bezplatná informační linka ČSOB Pojišťovny: 800 100 777, www.csobpoj.cz

Životní pojištění FORTE

4/4

Jméno a příjmení klienta:

Zprostředkovatel:

Eva Horáková, telefon: 602133411, e-mail:
eva.horakova@obchod.csobpoj.cz

22	184 800 Kč	222 921 Kč	15 535 Kč
23	193 200 Kč	240 059 Kč	16 526 Kč
24	201 600 Kč	257 931 Kč	17 538 Kč
25	210 000 Kč	276 603 Kč	18 576 Kč
26	218 400 Kč	296 110 Kč	19 638 Kč
27	226 800 Kč	316 526 Kč	20 727 Kč
28	235 200 Kč	337 818 Kč	21 841 Kč
29	243 600 Kč	360 061 Kč	22 981 Kč
30	252 000 Kč	383 296 Kč	24 149 Kč
31	260 400 Kč	407 618 Kč	25 346 Kč
32	268 800 Kč	432 975 Kč	26 570 Kč
33	277 200 Kč	459 465 Kč	27 823 Kč
34	285 600 Kč	487 137 Kč	29 107 Kč
35	294 000 Kč	516 106 Kč	30 423 Kč
36	302 400 Kč	546 307 Kč	31 768 Kč
37	310 800 Kč	577 853 Kč	33 145 Kč
38	319 200 Kč	610 801 Kč	34 555 Kč
39	327 600 Kč	645 293 Kč	36 001 Kč
40	336 000 Kč	681 244 Kč	37 478 Kč

Nabídka ze dne: 22.3.2013 13:44:06

Modul - verze: 744.7.3.906

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění a jsou pouze informativní. Tyto informace nejsou součástí pojistné smlouvy, nezavazují ČSOB Pojišťovnu k žádnému plnění a neplní funkci oznámení informací o pojištění zájemci o pojištění ve smyslu ust. § 66 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů. Reálný průběh pojištění se bude od uvedených hodnot lišit, neboť závisí zejména na vývoji finančních trhů, sjednaném rozsahu pojištění a výši poplatků během celé doby trvání pojištění.

Daňový odpočet představuje pojistné na soukromé životní pojištění.

[1] Lhůtní rizikové pojistné představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) spotřebuje na základní pojištění a sjednaná rizika.

[2] Lhůtní spořicí pojistné představuje částku, která se za předpokladu dodržení sjednané pojistné doby 'v průměru' za pojistné období (dle zvolené četnosti placení) podílí na tvorbě hodnoty pojištění.

Bezplatná informační linka ČSOB Pojišťovny: 800 100 777, www.csobpoj.cz